

ပထမလတ်တန်း

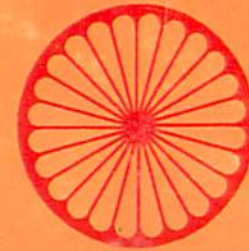

ကဗျာနိဗ္ဗာန်

အရှင်ကောဝိဒ

ဝိနယဓရ၊ ဝိနယကောဝိဒ
ကန်ဦးဇေတဝန်စာသင်တိုက်
ရွှေနှင်းဆီလမ်း၊ ရှစ်မိုင်ခွဲ
မရမ်းကုန်း။

ပထမလတ်တန်း

ကဗျာနိဗ္ဗာန်

အရှင်ကောဝိဒ

ဝိနယဓရ၊ ဝိနယကောဝိဒ
ကန်ဦးဇေတဝန်စာသင်တိုက်
ရွှေနှင်းဆီလမ်း၊ ရှစ်မိုင်ခွဲ
မရမ်းကုန်း။

ပထမလက်တန်း

ကျမ်းစာ

အရှင်ကောဝိဒ
ဝိနယဓရ၊ ဝိနယကောဝိဒ
ကန်ဦးဇောဝန်စာသင်တိုက်
ရွှေနှင်းဆီလမ်း၊ ရှစ်မိုင်ခွဲ
မရမ်းကုန်း။

ပထမလက်တန်း

ကျမ်းဂန်

အရှင်ကောဝိဒ
ဝိနယဓရ၊ ဝိနယကောဝိဒ
ကန်ဦးစေတဝန်စာသင်တိုက်
ရွှေနှင်းဆီလမ်း၊ ရှစ်မိုင်ခွဲ
မရမ်းကုန်း။

ပထမလတ်တန်း

ကဗျာနိတိ

အရှင်ကောဝိဒ
ဝိနယဝရ၊ ဝိနယကောဝိဒ
ကန်ဦးတောဝန်စာသင်တိုက်
ရွှေနှင်းဆီလမ်း၊ ရှစ်မိုင်ခွဲ
မရမ်းကုန်း။

ပဏာမနှင့်ပဋိညာဉ်

ကင်္ခါနိ ခေဒကံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ သံဃဉ္စ ဝနိယ။

ကင်္ခါနိတိ ကရိဿာမိ၊ သောတုကင်္ခါယ ခေဒကံ။

ကင်္ခါနိ-သို့လောသို့လော တွေးတောကြံစာ ယုံမှားမှုအဝဝတို့ကို၊
ခေဒကံ-အရဟတ္တမဂ် ဓားလက်နက်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ခုတ်ထွင် သုတ်သင်
ရှင်းလတ် အမြစ်ပြတ်အောင် ဖြတ်တောက်တတ်ပေထသော၊ ဗုဒ္ဓဉ္စ-ယုံမှား
ကင်းလတ် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို၎င်း၊ ဓမ္မဉ္စ-ယုံမှားကင်းကြောင်း
တရားတော်မြတ် အပေါင်းကို၎င်း၊ သံဃဉ္စ-ယုံမှားကင်းရန် ကျင့်ကြံကြကြောင်း
သံဃာတော်အရှင်မြတ် အပေါင်းကို၎င်း၊ (အဟံ-ကောဝိဒဟုနာမသမုတ်
အကျွန်ုပ်သည်) ဝနိယ-ဝနာမိ-ယုံမှားကင်းပျောက် ကျမ်းပြီးမြောက်ဖို့ ခု
လောက်အကျိုး ရည်မျှော်ကိုးကာ ရှိခိုးပါ၏။

ဝနိယ-ဝနိတ္တာ-ရှိခိုးပြီး၍၊ သောတုကင်္ခါယ-သောတုစိတ်ထဲ ဝေခွဲမရ
ယုံမှားမှုအဝဝကို၊ ခေဒကံ-တွေ့ကြုံလာတိုင်း ချိန်မဆိုင်းဘဲ ခုတ်ပိုင်းဖြတ်
တောက်တတ်သော၊ ကင်္ခါနိတိ-ကင်္ခါနိတိ မည်ရှိခေါ်မှန်း ရွှေစာကျမ်းကို၊
ကရိဿာမိ-နောင်လာနောက်သား သောတုများတို့ အကျိုးများရန် စိတ်ရည်
သန်၍ ရေးသားခြင်းအမှု ပြုလုပ်ပေတော့အံ့။

ယနေ့ခေတ်သည် စာမေးပွဲခေတ်ဖြစ်ရာ စာမေးပွဲတစ်တန်း အောင်
မြင်ပြီးတိုင်း ရွှေသို့တစ်တန်း တက်လှမ်းနိုင်ရန် ကျိုးစားကြရပြန်ပါသည်။
ပထမငယ်တန်း အောင်ပန်းဆင်နိုင်ခဲ့ကြသော အရှင်သူမြတ်တို့သည်
ရွှေသို့တစ်ဆင့် ပထမလတ်တန်းအတွက် ကျိုးစားကြရာမှာ ဝိနည်းကျင့်ဝတ်
ဘာသာအတွက် ကင်္ခါကျမ်း သံဃာဒီသေသကဏ္ဍ+ အနိယတကဏ္ဍ+
နိဿဂ္ဂိယကဏ္ဍများကို မသင်ဘဲနေ၍မရ မုချသင်ကြားရဦးမည်ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ကင်္ခါဘာသာအတွက် ရှေးခေတ်သင်နည်းစနစ်အရ အနက်
မြန်မာပြန်ဆိုနိုင်ရန် ကြိုးစားရခြင်း၊ အဓိပ္ပါယ်များ ကွဲပြားစွာ သိရှိနိုင်ရန် လေ့
လာရခြင်း၊ လေ့လာမှတ်၍ရသော အဓိပ္ပါယ်များကို မှတ်စုမှတ်တန်း ပြုစုရခြင်း-

အစီအစဉ်အဆင့်ဆင့်ဖြင့် သင်ကြားနေရလျှင် ဤဘာသာရပ်တစ်ခုတည်း
ဖြင့်ပင် အချိန်တုန် လူပန်းပြီး နှမ်းနယ်သွားကြမည်ဖြစ်ရာ အခြားဘာသာရပ်
များအတွက် အချိန်မရနိုင်တော့ဘဲ အခက်အခဲများစွာနှင့် တွေ့ကြုံနိုင်
ပါသည်။

အခက်အခဲများနှင့် တွေ့ကြုံနေကြရသော အရှင်မြတ်တို့ကိုလည်း နေ
ရာ ဌာနအများအပြားမှာ တွေ့နေကြရပါသည်။ထိုသို့အခက်အခဲများစွာတွေ့နေ
ကြရသောညီတော်+နောင်တော်များ အချိန်ကုန် + လူပင်ပန်းခြင်းမှ သက်သာ
ပြီး * ကမ္ဘာဘာသာအတွက် အောင်မှတ်ရပါမလား* ဟူသော ယုံမှားသံသယ
များ ကင်းပျောက်ကာ အောင်ပွဲသဘင် ဆင်ယင်နိုင်ကြစေရန် ရည်သန်၍
ပထမလတ်တန်းဆိုင်ရာ ဤကမ္ဘာနိတိကျမ်းကို ရေးသားပြုစုရပါသည်။

အရှင်ကောဝိဒ

ဝိနယဓရ + ဝိနယကောဝိဒ

ပုဂ္ဂိုလ်ပဉ္စပကရဏ အဘိဓမ္မိက

သာသနဓဇ သီရိ ပဝရ ဓမ္မာစရိယ

ကန်ဦးတေတဝန်စာသင်တိုက်

ရှစ်မိုင်ခွဲ + ရွှေနှင်းဆီလမ်း

မရမ်းကုန်း

၆၃၀၉၈

(၉ - ၂ - ၉၁)

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

သံဃာဒီသေသကဏ္ဍ

သုက္ကဝိဿဌိသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အဘယ်ကို သုက္ကဝိဿဌိဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မောစနဿာဒစေတနာဖြင့် နိမိတ်၌လုလွ်ပြုလျက် နီလစသော သုက်ဆယ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးကို တည်နေရာမှရွေ့လျောစေခြင်းကို သုက္ကဝိဿဌိ ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ နီလ၊ပီတစသည်အားဖြင့် အဘယ်ကြောင့် သုက်ဆယ်မျိုးပြားရ ပါသနည်း။

ဖြေ။ သည်းခြေ+သလိပ်+သွေး+ပြည် ဟူသောအာသယ၊ ပထဝီစသော ဓာတ်၊ ရသစသောဓာတ်တို့ ထူးသောကြောင့် သုက်ဆယ်မျိုးပြားရ၏။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် သံဃာဒီသေသဟုခေါ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဤအာပတ်သင့်ပြီးနောက် ထမြောက်လိုလျှင် အစ+အလယ်+အဆုံး သုံးပါးလုံး၌ သံဃာကိုအလိုရှိအပ်သောကြောင့် သံဃာဒီသေသဟုခေါ် ပါသည်။

မေး။ အဘယ်အကျိုးငှါ သံဃာကို အလိုရှိအပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အစ၌ ပရိဝါသ်ပေးခြင်းငှါ၎င်း၊ အလယ်၌ မာနတ်ပေးခြင်း၊ (ဝါ)အရင်းသို့ငင်ခြင်းနှင့်တကွ မာနတ်ပေးခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ အဆုံး၌ အတ္တနိသွင်းခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း သံဃာကို အလိုရှိအပ်ပါသည်။

J

မေး။ ပရိဝါသ်ပေးခြင်းစသောကံတို့၌ အဘယ်ကြောင့် သံဃာကို အလိုရှိ
အပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပရိဝါသ်စသောကံတို့တွင် တစ်ခုသောကံကိုမျှလည်း သံဃာနှင့်
ကင်း၍မပြုကောင်းသောကြောင့် သံဃာကိုအလိုရှိအပ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အနုပညတ်ကို ထုတ်ပြပါ။

ဖြေ။ အညတြ သုပိနန္တာ ဖြစ်ပါသည်။

အာပတ်သင့်ပုံ

မိမိအင်္ဂါဇာတ်၌ သူတစ်ပါးကို လုလွှာပြုစေ၍ သုက်ကိုလွှတ်စေလျှင်
သံဃာဒီသေသ်အာပတ်သင့်၏။ မလွှတ်လျှင် ထုလွှစွည်းအာပတ်
သင့်၏။ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ကောင်းကင်၌ ခါးကိုလျှပ်ရမ်းလျက်
လွှတ်စေလျှင်လည်း အာပတ်သင့်၏။

မေး။ သုက်မည်မျှလွှတ်မှ သံဃာဒီသေသ်အာပတ်သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ယင်ငယ်တစ်ကောင် သောက်ရုံမျှလွှတ်
လျှင် အာပတ်သင့်တော့၏။

မေး။ အင်္ဂါဇာတ်အပြင်သို့ သုက်ထွက်မှသာ အာပတ်သင့်ပါသလော။

ဖြေ။ တည်နေရာမှရွေ့လျောပြီးသောသုက်သည် မချွတ်ကောက် အင်္ဂါဇာတ်
သို့ သက်ရောက်သည်သာဖြစ်သောကြောင့် တည်နေရာမှ ရွေ့လျင်ပင်
အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ သုက်လွှတ်သော်လည်း အာပတ်မသင့်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ထုတ်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)လုလ္လမပြုသောရဟန်း၊ (၂)လွတ်နေသို့မရှိသောရဟန်း၊
 (၃)အိပ်မက်မြင်မက်သောရဟန်း၊ (၄)ဥဗ္ဗတ္တကရဟန်းစသည်တို့သည်
 သုဂ်လွတ်သော်လည်း အာပတ်မသင့်ပါ။

မေး။ သုက္ကဝိဿဒ္ဓိသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)လွတ်ခြင်း၌ သာယာသောစေတနာရှိခြင်း၊ (၂)လုလ္လမပြုခြင်း၊
 (၃)လွတ်ခြင်း ဟူ၍ အင်္ဂါသုံးပါးရှိသည်။

ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဩတိတ္ထ၏အဓိပ္ပါယ်နှင့်အရကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဘီလူးစသည်တို့သည် သတ္တဝါတို့အတွင်းသို့ သက်ရောက်သကဲ့သို့
 အတွင်း၌ဖြစ်သောရာဂသည် သက်ရောက်ခြင်းကို “ဩတိတ္ထ ”ဟုခေါ်
 ပါသည်။

(တနည်း)သတ္တဝါတို့သည် တွင်းစသည်တို့သို့ ကျရောက်ကုန်သကဲ့
 သို့ ဟုတ်မှန်သောသဘောကို မဆင်ခြင်သောကြောင့် တပ်မက်ဖွယ်
 ကောင်းသောအာရုံ၌ တပ်မက်သည့်အတွက် မိမိကိုယ်တိုင် ရာဂသို့ကျ
 ရောက်ခြင်းကို “ဩတိတ္ထ ”ဟုခေါ်ပါသည်။

ဩတိတ္ထအရ ကာယသံသဂ္ဂရာဂနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ရ၏။

မေး။ အဘယ်စိတ်ကို ဖေါက်ပြန်သော(ဝိပရိဇ္ဈတ)စိတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စင်ကြယ်သောဘဝင်အစဉ်ဟုဆိုအပ်သော ပကတိသဘောကိုစွန့်၍
 တစ်မျိုးတစ်စုံပြောင်းလဲပြီး ကာယသံသဂ္ဂရာဂ၏အစွမ်းအားဖြင့် တည်
 သောစိတ်ကို “ဖေါက်ပြန်သော(ဝိပရိဇ္ဈတ)စိတ်”ဟု ခေါ်ပါသည်။

၄

မေး။ မာတုဂါမအရ အဘယ်မိဗ္ဗကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ သိုနေ ဖွားခါစမှ စ၍ အသက်ရှင်ဆဲဖြစ်သောမိဗ္ဗကို ယူရပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကို ကာယသံသဂ္ဂဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လက်ကိုကိုင်ခြင်းစသော ကိုယ်လက်နှီးနှောခြင်း+ရောနှောခြင်းကို “ကာယသံသဂ္ဂ” ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဟတ္ထ၊ဝေဏီ၊အင်္ဂီ အရတို့ကို အသီးသီးပိုင်းခြားပြပါ။

ဖြေ။ တတောင်ဆစ်မှစ၍ လက်သီးဖျားတိုင်အောင် “ဟတ္ထ”အရယူရ၏။ ထုံးဖွဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ မထုံးဖွဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ ဆံပင်သက်သက်တို့ဖြင့်၎င်း၊ အဆင်းအမျိုးမျိုးရှိသောချည်+ ပန်းမျိုးစုံ၊ ငွေပန်း+ရွှေကြိုး+ပုလဲသွယ် စသည်တို့တွင် တစ်ပါးပါးနှင့် ရောသောဆံပင်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ဆံပင်အစည်းကို “ဝေဏီ” အရယူရပါသည်။

မှတ်ချက်။ ဝေဏီသဒ္ဓါဖြင့် အမွှေးတို့နှင့်တကွ ဆံပင်အမျှင်တို့ကို လည်း ယူရပါသည်။

ဟတ္ထ+ဝေဏီမှကြွင်းသော အင်္ဂါကြီးငယ် တစ်ကိုယ်လုံးကို အင်္ဂီအရ ယူရပါသည်။

အာပတ်သင်ပုံ။

အောက်ထစ်ဆုံး အမွှေးချင်းထိရာ၌၎င်း၊ မိဗ္ဗက လာ၍ထိရာ၌ မှီဝဲ လိုမှဖြင့် လှလှပြုပြီး အတွေ့အထိကိုသာယာလျှင် သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်၏။

(က)လက်တစ်ဖက်ဖြင့် မိဗ္ဗကိုကိုင်ထားပြီး ကျန်လက်တစ်ဖက်ဖြင့် တစ်နေ့လုံး နေရာအနှံ့ကိုင်လျှင်လည်း သံဃာဒိသေသ်တစ်ချက်သာသင့် ပါသည်။

(ခ)လက်ဖြင့်မကိုင်ဘဲ ဦးခေါင်းမှ ခြေဖျားတိုင်အောင်မလွတ်စေဘဲ ထိလျှင်လည်း အာပတ်တစ်ချက်သာသင့်၏။

(ဂ)မိမ္မတစ်ယောက်၏ လက်ငါးချောင်းကို တစ်ပေါင်းတည်း ကိုင်လျှင် အာပတ်တစ်ချက်သာသင့်၏။

(ဃ)မိမ္မငါးယောက်တို့၏ လက်ငါးချောင်းတို့ကို တစ်ပေါင်းတည်း ကိုင်လျှင် အာပတ်ငါးချက်သင့်၏။

(င)မိမ္မ၌ သံသယဖြင့်၎င်း၊ ပဏ္ဍုတ်၊ ယောက်ျား၊ တိရိစ္ဆာန်အမှတ်ဖြင့်၎င်း၊ ကိုင်လျှင် ထုလွှစွည်းအာပတ်သင့်၏။

ကာယနှင့် ကာယပဋိဗဒ္ဓကိုထိရာ၌၎င်း၊ ဘီလူးမ၊ နတ်မ၊ ပဏ္ဍုတ်နှင့် ထိရာ၌၎င်း ထုလွှစွည်းအာပတ်သင့်၏။

(စ)မိမ္မနှင့် ကာယပဋိဗဒ္ဓချင်းထိရာ၌၎င်း၊ ယောက်ျား၏ ကာယကို ထိရာ၌၎င်း၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

အာပတ်မသင့်သူများ

(၁)မိမ္မက လာ၍ထိရာ၌ မှီဝဲလိုမှရရှိသော်လည်း ကိုယ်ဖြင့်လုလွှမပြုဘဲ အတွဲအထိကို သာယာသောရဟန်း၊

(၂)လွတ်လိုသောဆန္ဒဖြင့် ထိမိသောရဟန်း၊

(၃)စေတနာမပါဘဲ(မတော်တဆ)ထိမိသောရဟန်း၊

(၄)သတိမရှိဘဲ(အမှတ်တမဲ့)ထိမိသောရဟန်း၊

(၅)ထိမှန်းမသိသောရဟန်း၊

(၆)ထိမှန်းသိသော်လည်း မသာယာသောရဟန်း၊

(၇)ဥမ္မတ္တကရဟန်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

၆

ဖြေ။ (၁)လူမိမ္မဖြစ်ခြင်း၊ (၂)မိစ္ဆဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ (၃)ကာယသံသဂ္ဂရာဂရှိခြင်း၊ (၄)ထိုကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့် လုလ္လုဖြစ်ခြင်း၊ (၅)လက်ကိုကိုင်ခြင်းသည်ကိုဖြုတ်ခြင်း၊ အားဖြင့် အင်္ဂါငါးပါးရှိပါသည်။

ဒုဋ္ဌန္တဝါစာသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဩတိတ္ထ + ဝိပရိဇ္ဇာတတို့အရ အဘယ်ရာဂကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုဋ္ဌန္တဝါစာ၌ သာယာသောရဟန်းကို ယူရပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ မိစ္ဆအရ အဘယ်ကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ရုန့်ရင်းစကား၊ မရုန့်ရင်းသောစကားကို မှတ်သားနိုင်သော လူမိမ္မကို ယူရပါသည်။

မေး။ အဘယ်စကားမျိုးကို ဒုဋ္ဌန္တဝါစာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဂစ္ဆမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်၌ မေထုန်နှင့်စပ်ယှဉ်သော စကားမျိုးကို “ဒုဋ္ဌန္တဝါစာ”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဩဘာသေယျအရ ပြောဆိုပုံအခြင်းအရာတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)ချီးမွမ်းခြင်း၊ (၂)ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ (၃)တောင်းခြင်း၊ (၄)တောင်းတခြင်း၊ (၅)မေးမြန်းခြင်း၊ (၆)ရှေးရှုမေးခြင်း၊ (၇)မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ ပြောပြခြင်း၊ (၈)မမေးအပ်ဘဲ သွန်သင်ခြင်း၊ (၉)ဆဲရေးခြင်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့် မသူတော်တို့၏ စကားကို ပြောဆိုခြင်းကို “ဩဘာသန”ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ယထာ တံ ယုဝါ ယုဝတီ ဖြင့် အဘယ်ကိုပြပါသနည်း။

ဖြေ။ လွှမ်းမိုး၍ပြောဆိုခြင်း(ဩဘာသန)၌ ရွံ့ရှားခြင်းမရှိသူ၏ အဖြစ် ကိုပြပါသည်။

မေး။ မေထုနုပသံဟိတာဟိ ဖြင့် အဘယ်ကိုပြပါသနည်း။

ဖြေ။ ရန်ရင်းသောစကား၏ အထွဋ်အထိပ်အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်သော လက္ခဏာကို ပြပါသည်။

မေး။ သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သင့်နိုင်သော ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာစကားကို ဆဲရေး ပုံနှင့်တကွ ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဝစ္စမဂ်၊ပဿာဝမဂ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်း၊ကဲ့ရဲ့ခြင်းတို့ ဖြင့်သော်၎င်း၊ မေထုနုတောင်းခြင်း စသည်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ “သီခရဏီသိ=အသားစွန်းထွက်သော ကောင်မ၊ “သန္တိန္ဒာသိ=ဝစ္စမဂ်၊ ပဿာဝမဂ်နှစ်မျိုး ရောစပ်နေသောကောင်မ၊ “ဥဘတောဗျဉ္ဇနာကာသိ =ဥဘတောဗျည်းမ ဟူသော ဆဲရေးကြောင်းစကားသုံးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုး မျိုးဖြင့်သော်၎င်း ဆဲရေးလျှင် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

အာပတ်သင့်ပုံ

(က)ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာပြောရာ၌ အောက်ထစ်ဆုံးအာဖြင့် လက်အမူအရာ ဖြင့် ပြောသော်လည်း ပြောဆဲခဏ၌ပင် မိမ္မကသိသော် သံဃာ ဒိသေသ်အာပတ်သင့်၏။

(ခ)ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာပြောသော်လည်း အပြောခံရသောမိမ္မက မသိလျှင် ထုလ္လစွည်းအာပတ်သင့်၏။

(ဂ)ညှပ်ရိုးနှစ်ဖက်အောက်- ဒူးနှစ်ဖက်၏အထက်အရပ်ကို ရည် ရွယ်၍ ပြောလျှင်လည်း ထုလ္လစွည်းအာပတ်သင့်၏။

၈

(ဃ)ညှပ်ရိုးနှစ်ဖက်၏အထက်- ဒူးနှစ်ဖက်၏အောက်အရပ်ကို၎င်း၊
မိမ္မ၏ ကာယပဋိမ္မဒ္ဒေသနာကို၎င်း၊ ရည်ရွယ်၍ ဒုဋ္ဌလ္လဝါစာပြောလျှင်
ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

မေး။ ဒုဋ္ဌလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကိုရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)လူမိမ္မဖြစ်ခြင်း၊ (၂)မိမ္မဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ (၃)ဒုဋ္ဌလ္လဝါသောဒ
ရာဂရှိခြင်း၊ (၄)ထိုရာဂဖြင့် ပြောဆိုခြင်း၊ (၅)ပြောဆဲခဏ၌သိခြင်း
အားဖြင့် ငါးပါးရှိပါသည်။

အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဩတိတ္ထ ဝိပရိဏတတို့၏အရ အဘယ်ကိုယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ အတ္တကာမပါရိစရိယရာဂကို ယူရပါသည်။

မေး။ ကာယသံသဂ္ဂ , ဒုဋ္ဌလ္လဝါစာ , အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပုဒ်တို့၌
ပါသော ဖေါက်ပြန်သော(ဝိပရိဏတ)စိတ်တို့၏အထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၌ ကာယသံသဂ္ဂရာဂ၏အစွမ်းအားဖြင့်
ဖေါက်ပြန်သောစိတ်ကိုရပါသည်။

ဒုဋ္ဌလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ်၌ ဒုဋ္ဌလ္လဝါစာ၌ သာယာသောရာဂ၏အစွမ်း
အားဖြင့် ဖေါက်ပြန်သောစိတ်ကို ရပါသည်။

အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပုဒ်၌ အတ္တကာမပါရိယရာဂ၏
အစွမ်းအားဖြင့် ဖေါက်ပြန်သောစိတ်ကို ရပါသည်။ ဤသို့ထူးပါသည်။

မေး။ အတ္တကာမပါရိစရိယာ၌ ကာမအရ, အတ္တကာမအရတို့ကို ဝိုင်းခြာ
ကောက်ပြပါ။

ဖြေ။ ကာမအရ=မေထုနဓမ္မကိုရ၏၊ အတ္တကာမအရ=မေထုနရာဂရ၏။

မေး။ မာတုဂါမအရ အဘယ်ကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ မာတုဂါမအရ ဒုဋ္ဌလ္လ၊ အဒုဋ္ဌလ္လစကားကို မှတ်သားနိုင်သောမိစ္ဆကို ယူရပါသည်။

မေး။ တေဒဂ္ဂံ ဘင်္ဂိနိ စသည်ဖြင့် အဘယ်ကို ပြပါသနည်း။

ဖြေ။ အတ္တကာမပါရိစရိယာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုပုံအခြင်းအရာ ကို ညွှန်ပြပါသည်။

မေး။ သီလဝန္တ၊ ဗြဟ္မစရီ၊ ကလျာဏဓမ္မတို့၏ အရကို အသီးသီးရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ သီလဝန္တအရ=ပါဏာတိပါတစသည်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို ယူရပါသည်။

ဗြဟ္မစရီအရ=မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို ယူရပါသည်။

ကလျာဏဓမ္မအရ=ထိုပါဏာတိပါတစသည်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း နှစ်မျိုးတို့ဖြင့် ကောင်းသောအကျင့်ရှိသူကို ယူရပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အဘယ်သို့ပြောမှ သံဃာဒိသေသံအာပတ်သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အတ္တကာမပါရိစရိယာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုဆိုရာ၌ “သင်သည် ငါအား မေထုန်ကို ပေးခြင်းငှါထိုက်၏”စသော မေထုန်နှင့်စပ်၍ပြောမှသာ သံဃာဒိသေသံအာပတ်သင့်ပါသည်။

အာပတ်သင့်ပုံ

အတ္တကာမပါရိစရိယကို လက်အမှုအရာဖြင့် ပြောလျှင်လည်း ပြောဆဲ ခဏ၌သိသော် သံဃာဒိသေသံသင့်၏။ မသိလျှင် ထုလွှစွည်းသင့်၏။

၁၀

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်နိုင်သောရဟန်းတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ သင်္ကန်းစသော ဝတ္ထုကာမတို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောသောရဟန်း၊ ဥမ္မတ္တကရဟန်းစသည်တို့အား အာပတ်မသင့်ပါ။

မေး။ အတ္တကာမပါရှိစရိယသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)လုမိဗ္ဗဖြစ်ခြင်း၊ (၂)မိဗ္ဗဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ (၃)အတ္တကာမပါရှိစရိယာရာဂရှိခြင်း၊ (၄)ထိုရာဂဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်း၊ (၅)ပြောဆဲခဏ၌ သိခြင်းအားဖြင့် အင်္ဂါငါးပါးရှိပါသည်။

သဉ္ဇရိတ္တသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အဘယ်ကို အောင်သွယ်သည်(သဉ္ဇရိတ္တ)ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိဗ္ဗ၊ ယောက္ခားနှစ်ဦးသားတို့၏ အလယ်အကြား၌ ဝန်ခံခြင်း၊ စုံစမ်းခြင်း၊ ပြန်ပြောခြင်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့် လှည့်လည်သွားလာမှုကို “အောင်သွယ်သည်(သဉ္ဇရိတ္တ)ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသမတိ စသောစကားဖြင့် အဘယ်ကိုပြပါသနည်း။

ဖြေ။ အောင်သွယ်ခြင်းသို့ရောက်ပုံ အခြင်းအရာကို ပြပါသည်။

မေး။ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသမတိ ၏အဓိပ္ပါယ်ကိုရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ယောက္ခားကိုယ်တိုင်ကသော်၎င်း၊ ယောက္ခား၏မိဘ စသည်တို့ကသော်၎င်း၊ စေခိုင်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ယောက္ခား၏အလိုကို မိဗ္ဗအားပြောကြားခြင်းကို “ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသမတိ”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိမတိ ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ

ဖြေ။ မိမ္မကိုယ်တိုင်ကသော်၎င်း၊ မိမ္မ၏မိဘစသည်တို့ကသော်၎င်း၊
စေခိုင်းအပ်သည်ဖြစ်၍ မိမ္မ၏အလိုကို ယောက်ျားအားပြောကြားခြင်း
ကို “ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိမတိ”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဇာယတ္တနံ , ဇာရတ္တနံတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ယောက်ျား၏အလိုဆန္ဒကို မိမ္မအားပြောကြားလျှင် မယားဖြစ်စေလို
သောကြောင့် ပြောကြားခြင်းကို “ဇာယတ္တနံ”ဟုခေါ်ပါသည်။

မိမ္မ၏အလိုဆန္ဒကို ယောက်ျားအားပြောကြားလျှင် လင်ဖြစ်စေလို
သောကြောင့် ပြောကြားခြင်းကို “ဇာရတ္တနံ”ဟုခေါ်ပါသည်။

(တနည်း) ယောက်ျား၏အလိုဆန္ဒကိုပင် မိမ္မအားပြောကြားရာ၌ အမြဲ
မယားဖြစ်စေလိုသောကြောင့် ပြောကြားခြင်းကို “ဇာယတ္တနံ”ဟုခေါ်ပါ
သည်။

မိစ္ဆာဇာရမယား(ခေတ္တမယား)ဖြစ်စေလိုသောကြောင့် ပြောကြား
ခြင်းကို “ဇာရတ္တနံ”ဟုခေါ်ပါသည်။

(မှတ်ချက်) မိမ္မ၏အလိုဆန္ဒကိုပင် ယောက်ျားအားပြောကြားရာ
၌လည်း အမြဲလင်ဖြစ်စေလိုမှုကို “ဇာယတ္တနံ”၊ ခေတ္တလင်ဖြစ်စေလိုမှု
ကို “ဇာရတ္တနံ”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် “တခံဏိက(ခေတ္တ)မယား”ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တစ်ခဏ , တစ်မုဟုတ်မျှ ပေါင်းဖော်ထိုက်သောကြောင့် “တခံဏိ
က(ခေတ္တ)မယား”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အောင်သွယ်ရာ၌ လင်,မယားဖြစ်မှု+ မဖြစ်မှုသည် ပဓာနကျပါ
သလော၊ အဘယ်က ပဓာနကျပါသနည်း။

၁၂

ဖြေ။ အောဇ်သွယ်ခြင်းကြောင့် အာပတ်သင့်ရာ၌ လက်ခံခြင်း၊ စုံစမ်းခြင်း၊ ပြန်ဆောင်ခြင်း အင်္ဂါသုံးချက်ပြည့်စုံသော လိုရင်းပဓာနဖြစ်ပါသည်။
လင်း၊ မယသဖြစ်မျှ/စဖြစ်မျှသည် လိုရင်းပဓာနမဟုတ်ပါ။

မေး။ တစ်ဏှိကာယပိုဇာဆိုသဖြင့် တစ်ဏှိကယောက္ခား(ခေတ္တယောက္ခား၊
အားပြောကြားရာ၌ အာပတ်မသင့်ဟု မှတ်ရပါမည်လော။

ဖြေ။ နှဟုတ္တိကယောက္ခား(ခေတ္တယောက္ခား)အား မိမ္မ၏အလိုဆန္ဒကို
ပြောကြားလျှင်လည်း သံဃာဒီသေသ်အာပတ်သင့်ပါသည်။
အာပတ်သင့်ပုံ

(က)တစ်စုံတစ်ယောက်က စေခိုင်းရာ၌ ထိုသူကို မတွေ့မြင်
၍ အခြားသော မုချပြောကြားမည့်သူကို တစ်ဆင့်ခိုင်းပြီး ပြန်ဆောင်
လျှင်လည်း အာပတ်သင့်၏။

(ခ)မာတုရက္ခိတမိမ္မကို ပြောခိုင်းရာ၌ ပိတုရက္ခိတမိမ္မသည်
တို့အား ပြောကြားလျှင် ချို့ဖွင်းသည်ဟုခေါ်၏(အာပတ်မသင့်)

(ဂ)ကိုယ်တိုင်လက်ခံ၍ သူတစ်ပါးကို စုံစမ်းခိုင်းပြီး ကိုယ်
တိုင် ပြန်ပြောရာ၌ သံဃာဒီသေသ်အာပတ်သင့်၏။

(ဃ)မိမိကိုယ်တိုင်လက်ခံ၍ ကိုယ်တိုင်စုံစမ်းပြီး သူတစ်ပါး
ကို ပြန်ပြောစေရာ၌လည်း သံဃာဒီသေသ်အာပတ်သင့်၏။

(င)ကိုယ်တိုင်လက်ခံ၍ အခြားသူကို စုံစမ်းခိုင်းပြီး အခြားသူ
ကိုပင် ပြန်ပြောခိုင်းရာ၌လည်း သံဃာဒီသေသ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

(မှတ်ချက်)လက်ခံ၊စုံစမ်း၊ပြန်ဆောင်ဟူသော သုံးချက်ညီလျှင် သံဃာဒီ
သေသ်အာပတ်သင့်၏။

အင်္ဂါနှစ်ချက်ညီလျှင် ထုလွှစွည်းအာပတ်သင့်၏။

အင်္ဂါတစ်ချက်ညီလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

မေး။ လူတို့၏ စေခိုင်းခံရမှုကြောင့် အပြစ်မဖြစ်သောရဟန်းတို့ကို ညွှန်ပြပါ။

ဖြေ။ သဃကိစ္စ၊ ဓေတီကိစ္စ၊ ဂိလာနကိစ္စကြောင့် လူက စေခိုင်း၍ သွားလျှင် အပြစ်မဖြစ်ပါ။

မေး။ သဇ္ဇရိတ္တသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)အောင်သွယ်ထိုက်သောမိဗ္ဗ၊ ယောက်ျားတို့၏ လူဇာတ်ရှိခြင်း၊ (၂)အောင်သွယ်ထိုက်သူဖြစ်ခြင်း၊ (၃)လက္ခံခြင်း၊ စုံစမ်းခြင်း၊ ပြန်ဆောင်ခြင်း ဟူ၍ အင်္ဂါသုံးနှင့်ပေါင်းလျှင် အင်္ဂါငါးပါးရှိပါသည်။

မေး။ သဇ္ဇရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ကို သမုဋ္ဌာန်အားဖြင့် ခွဲခြားပြပါ။

ဖြေ။ (၁)ပညတ်တော်ကို၎င်း၊ အောင်သွယ်ထိုက်သူ၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ မသိဘဲ ကိုယ်အမူအရာဖြင့် စကားကို လက္ခံပြီး ကိုယ်အမူအရာဖြင့်ပင် စုံစမ်းခြင်း၊ ပြန်ဆောင်ခြင်းကို ပြုလုပ်လျှင် “ကာယသမုဋ္ဌာန်”ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(၂)ဤမည်သောမိဗ္ဗ လာပါလိမ့်မည်၊ ထိုမိဗ္ဗ၏စိတ်ကို သိအောင်စုံစမ်းပေးပါဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ငြောဆိုရာ ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံပြီး ရောက်လာသော ထိုမိဗ္ဗကို ပြောဆို၍ တစ်ဖန် စေခိုင်းသောယောက်ျား လာလျှင် ပြန်ပြောပါက “ဝါစာသမုဋ္ဌာန်” ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(၃)ပညတ်တော်ကို မသိသောရဟန္တာပင်ဖြစ်စေကာမူ ဖခင်၏ စကားဖြင့် သွား၍ စေ့စပ်ပြောဆိုထိုက်သောမိခင်ကို ဖခင်အားပြုစုလုပ်ကျွေးရန် ပြောဆို၍ ပြန်ဆောင်လျှင် “ကာယ+ဝါစာသမုဋ္ဌာန်”ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ကုသိုကာရသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အဘယ်ကို သညာစိကာဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိကိုယ်တိုင်တောင်းခြင်းကို “သညာစိကာ”ဟုခေါ်ပါသည်။
(ပုတ်ချက်) ဤသို့ တောင်းရာ၌ သူတစ်ပါးပိုင်ပစ္စည်းကို အပြီးအပြတ်
မတောင်းကောင်းပါ။ ခေတ္တခဏသာ တောင်းကောင်းပါသည်။ အစေ
ဖြစ်ခြင်းငှါ၎င်း၊ အလုပ်လုပ်ခြင်းငှါ၎င်း၊ “ယောကျ်ားကို ပေးပါ”ဟု ပြော
ဆိုကောင်း၏။

မေး။ အဘယ်ကို “ပုရိသတ္တကရ”ဟုခေါ်ပါသနည်း၊ ၎င်းပုရိသတ္တကရကို
တောင်းလျှင် အပြစ်ဖြစ်/မဖြစ် ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ လက်သမားစသော ယောကျ်ားသည် ပြုအပ်သောဟတ္ထကမ်သည်
ပုရိသတ္တကရမည်၏။

ဟတ္ထကမ်မည်သည် တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုမဟုတ်သောကြောင့်
မေးသည်ဖြစ်စေ/မမေးသည်ဖြစ်စေ တောင်းကောင်း၏၊ တောင်းခြင်း
ကြောင့် အပြစ်မရှိပါ။

မေး။ ကုသိုသုံးမျိုးကို အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)တိုင်၊ ထုပ်လျှောက်၊ တံခါးပေါင်၊ လေသာပြုတင်း၊ အမိုးထွက်
ပေါက် စသောမလိမ်းကွဲအပ်သောအရပ်ကို ချန်ထား၍ ကြွင်းသောလိမ်း
ကွဲအပ်သောအရပ်၌ နံရံနှင့်တကွပင်၍ အမိုး၏အတွင်း၌ အင်္ဂတေ+
မြေညက်ဖြင့် လိမ်းကွဲအပ်သောကုသိုသည် “ဥဏ္ဍိတ္တကုသို”မည်၏။

(၂)ဥဏ္ဍိတ္တကုသိုနည်းတူ အမိုး၏အပြင်ဘက်၌ လိမ်းကွဲအပ်သော
ကုသိုသည် “အဝလိတ္တကုသို”မည်၏။

(၃)ဥဏ္ဍိတ္တကုသိုနည်းတူ အတွင်း၊အပြင်လိမ်းကွဲအပ်သောကုသိုသည်

“ဥလ္လိတ္တာ ဝလိတ္တာကုသို”မည်၏။

မေး။ ဘုရားအထွာတော်၏ ပမာဏကိုရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ယခုခေတ် မဇ္ဈိမပုရိသ၏သုံးထွာသည် ဘုရားအထွာမည်၏။ လက်သမား အတောင်အားဖြင့် တစ်တောင်ထွာသည် ဘုရားအထွာမည်၏။

မေး။ သညာဓိကာယကုသို တိုင်းတာပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ကုသိုနံရံအပြင်ဘက်၌ ရှေးဦးစွာလိမ်းကျံအပ်သော ကြီးစွာသောမြေညက်၏ အဆုံးကိုမယူဘဲ ဖွဲ့နှင့်ရောသောမြေစိုင်ခဲ၏ အဆုံးဖြင့် ဆုံနှစ်ထွာတို့ကို တိုင်းတာရမည်။

အကယ်၍ ဖွဲ့နှင့်ရောသောမြေစိုင်ခဲဖြင့် မပြုလုပ်လျှင် ကြီးစွာသောမြေညက်ကို သုတ်လိမ်း၍သာ ပြီးဆုံးပါက ထိုမြေညက်သည်ပင် အပိုင်းအခြားဖြစ်ပါသည်။ (ဤကား အလျားတိုင်းပုံတည်း)

ကုသို၏အပြင်ဘက်အစွန်းကိုမယူဘဲ အတွင်းစွန်းဖြင့် ခုနှစ်ထွာယူရမည်ဖြစ်ပါသည်။ (ဤကား အနံတိုင်းတာပုံတည်း)

မေး။ ပမာဏကို အတိုး+အလျော့လုပ်၍ ရနိုင် /မရနိုင် ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အလျားဘက်မှ လျော့၍ အနံဘက်ကို တိုးခြင်းငှါ၎င်း၊ အနံဘက်မှ လျော့၍ အလျားဘက်ကို တိုးခြင်းငှါ၎င်း၊ တစ်ဆံဈားမျှ တိုးခြင်းငှါမအပ်

ပြုလုပ်ကောင်းသော ကုသို

ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော ညောင်စောင်းကို ဟိုဘက်၊ သည်ဘက် မလှည့်သာဘဲ အောက်ထစ်ဆုံး လေးတောင်အပြန်အကျယ်မရှိသော အလျားအတောင်(၆၀)၊ အနံ(၃)တောင်ဖြစ်စေ၊ လေးတောင်အောက်ငယ်သည်ဖြစ်စေ ပမာဏရှိသောကုသိုသည် “ကုသိုအရေအတွက်သို့

၁၆

မရောက်သောကြောင့် အပ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် “အနာရန္တ” သပရိတ္တမနာ ‘မည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပိုးရွစ်သောသတ္တဝါတို့၏နေရာစသော ဘေးရန်(၁၃)ပါးတို့မှ၎င်း၊ ကောက်ပဲခွံမှီသောအရပ်စသော ဥပဒ္ဒဝေါ(၁၆)ပါးတို့မှ၎င်း၊ ကင်းသောကြောင့် “အနာရန္တ” ဟုခေါ်ပါသည်။

နားနှစ်ကောင် , လေးကောင်ကသော လှည်းဖြင့် လှည်းဘီးတစ်ခုကို တံစက်မြိတ်ရေကျရာအရပ်၌၎င်း၊ ကျန်လှည်းဘီးတစ်ခုကို တံစက်မြိတ်အပြင်ဘက်၌၎င်း ထား၍ လှည့်လည်၍ရကောင်းသောကြောင့် “သပရိတ္တမနာ” ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်သင့်ပုံကိုရေးပါ။

ဖြေ။ အဒေသိတဝတ္ထုကနှင့် ပမာဏာတိက္ကန္တနှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးကြောင့် သံဃာဒီသေသံတစ်ချက်နှင့် ဒုက္ကဋ်နှစ်ချက်သင့်ကုန်၏။ နှစ်မျိုးလုံးမျိုးပွင်းလျှင်ကား သံဃာဒီသေသံနှစ်ချက်နှင့်ဒုက္ကဋ်နှစ်ချက်သင့်ပါသည်။

မေး။ တံခါးဘောင်ကျည်းခွေ , လေသာပြူတင်းမတပ်သေးဘဲ ကျောင်းဆောက်ရာ၌ အာပတ်သင့်ပုံကို ရေးပါ။

ဖြေ။ တံခါးဘောင်ကျည်းခွေကိုဖြစ်စေ, လေသာပြူတင်းကိုဖြစ်စေ မတပ်သေးဘဲ ရှေးဦးစွာ မြေညက်ဖြင့်လိမ်းကျံသော်၎င်း, တံခါးဘောင်ကျည်းခွေနှင့် လေသာပြူတင်းကို တပ်ပြီးသော်လည်း အင်္ဂါတေမြေညက်က မဆက်စပ်သေးလျှင်၎င်း၊ အာပတ်မသင့်သေးပါ။

တံခါးဘောင် , လေသာပြူတင်းတပ်ပြီး၍ နောက်ထပ်လိမ်းကျံသောအခါ ပထမလိမ်းကျံအပ်သောမြေညက်နှင့် ဆက်စပ်မှသာ သံဃာဒီသေသံအာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)မပြီးဆုံးသေးသောကုသိုလ် အခြားသူအားပေးသောရဟန်း၊
(၂)မြေကြီးနှင့်ညီသည်အထိ ဖျက်ဆီးသောရဟန်း၊ (၃)လှိုက်ဂူ၊ မြက်မိုး
ကုသိုလ် သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးပြုလုပ်သောရဟန်း၊
(၄)ဥလ္လိတ္တစသောကုသိုလ် အခြားရဟန်းနေဘို့ရန်ပြုလုပ်သောရဟန်း၊
(၅)နေဘို့ရန်မဟုတ်ဘဲ ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်စသည်တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုး
အတွက် ပြုလုပ်သောရဟန်း၊ (၆)ဥဗ္ဗတ္တကရဟန်းစသည်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)ဥလ္လိတ္တကုသိုလ်စသည်တို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်ခြင်း၊ (၂)အောက်
ထစ်ဆုံး လေးတောင်ပမာဏဖြစ်ခြင်း၊ (၃)အဒေသိတဝတ္ထုကဖြစ်ခြင်း၊
(၄)ပမာဏာတိက္ကန္တဖြစ်ခြင်း၊ (၅)အတ္တုဒ္ဓေသိကဖြစ်ခြင်း၊ (၆)နေဘို့
ရန် ကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊ (၇)အင်္ဂါတေမြေညက်တို့ ဆက်စပ်ခြင်းအားဖြင့်
အင်္ဂါ(၆)ပါး၊ (သို့မဟုတ်) ခုနှစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။

(မှတ်ချက်) အင်္ဂါ(၆)ပါး၊ (၇)ပါးဟူသည် အဒေသိတဝတ္ထုကနှင့်
ပမာဏာတိက္ကန္တတို့ကို တစ်ပါးစီယူလျှင် အင်္ဂါ(၆)ပါးဖြစ်၏၊ နှစ်မျိုးလုံး
ယူလျှင် အင်္ဂါ(၇)ပါးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ ကိရိယသမုဋ္ဌာန်၊ ကိရိယာကိရိယသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ပုံ
ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (က)ကုသိုလ်နေရာကို ညွှန်ပြစေ၍ ပမာဏလွန်သောကုသိုလ်ကို ပြုလျှင်
ကိရိယသမုဋ္ဌာန်ကြောင့် ဖြစ်၏။

(ခ)ကုသိုလ်နေရာကို မညွှန်ပြစေဘဲ ပြုလျှင် “ကိရိယာကိရိယသမု
ဋ္ဌာန်”ကြောင့် ဖြစ်၏။

3
A

ဝိဟာရကာရသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အဘယ်ကြောင့် မဟလ္လက ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကျောင်းရှင် ဒါယကာရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် သညာစိကာကုဋိထက် မြင့်မြတ်သောကြောင့်၎င်း၊ ကျောင်းနေရာကိုညွှန်ပြစေ၍ ပမာဏလွန်အောင် ပြုကောင်းသောအားဖြင့် ပမာဏကြီးသောကြောင့်၎င်း၊ “မဟလ္လက”မည်၏။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အဘယ်ကြောင့် ပမာဏလွန်အောင်ပြုလုပ်ကောင်းပါသနည်း။

ဖြေ။ ကျောင်းရှင် ဒါယကာရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
“ မဟလ္လကော နာမ ဝိဟာရော သဿာမိကော ဝုစ္ဆတိ ”ဟူသော ပဒဘာဇနီပါဠိတော်ကို ထောက်၍သိပါ။

ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဒုဋ္ဌနှင့် ဒေါသတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဒေါသဖြစ်လျှင် ထိုဒေါသသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုဖျက်ဆီးလျက် ပင်ကိုယ်သဘောကိုစွန့်စေအပ်သောကြောင့် ဒုဋ္ဌမည်၏။
သုတစ်ပါးကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့် ဒေါသမည်၏။

မေး။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်တည်းဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် “ဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသော”ဟု ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ အခြင်းအရာထူးသောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်တည်းကိုပင် “ဒုဋ္ဌော , ဒေါသော”ဟုဆိုပါသည်။

မေး။ အပ္ပတိတ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပီတိ ,သုခစသောတရားတို့သည် ရှောင်ကြဉ်အပ်, မပြန့်နှံ့အပ်
သောကြောင့် “အပ္ပတိတ’ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အမူလကေန နှ့် မူလအရနှင့် အမူလက၏အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ မူလအရ။ ဒိဋ္ဌမူလ , သုတမူလ, ပရိသင်္ကီတမူလ ဟူသော မူလသုံး
ပါးကိုရပါသည်။
ထိုမြင်ခြင်း, ကြားခြင်း,ယုံမှားခြင်းဟူသော အကြောင်းရင်းမူလ
မရှိသောကြောင့် အမူလကဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ စွပ်စွဲပြောဆိုရာ၌ လိုရင်းပမာဏကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ စောဒကရဟန်း၏ မြင်ခြင်း, ကြားခြင်း ,ယုံမှားခြင်းဟူသော
အကြောင်းရင်းမူလမရှိခြင်းသည်သာ လိုရင်းဖြစ်၏။ စုဒ္ဓိတက.၂ဟန်း
၏ ပါရာဇိကအာပတ်သင့်မှု/မသင့်မှုသည် လိုရင်းမဟုတ်ပါ။

မေး။ ဒိဋ္ဌ ,သုတ ,ပရိသင်္ကီတတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ မိမိ၏ ပသာဒစက္ခုဖြင့်သော်၎င်း၊ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်သော်၎င်း၊ မမြင်အပ်
သောအာရုံသည် အဒိဋ္ဌမည်၏။ မြင်အပ်သောအာရုံသည် ဒိဋ္ဌမည်၏။
မိမိ၏ ပသာဒသောတ, ဒိဗ္ဗသောတဖြင့် တစ်စုံတစ်ယောက်ပြောသော
စကားကို မကြားအပ်သောအာရုံသည် အသုတမည်၏။ ကြားအပ်သော
အာရုံသည် သုတမည်၏။
မိမိ၏၎င်း ,သုတစ်ပါး၏၎င်း၊ ဒိဋ္ဌ, သုတ, မုတနှင့်စပ်၍ စိတ်ထဲက မယုံ
မှားအပ်သောအာရုံသည် အပရိသင်္ကီတမည်၏။ ယုံမှားအပ်သောအာရုံ
သည် ပရိသင်္ကီတမည်၏။

၂၀

မေး။ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေနွှဲ ပါရာဇိကအရ ယူသင့်သောပါရာဇိကကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပါရာဇိက(၂၄)ပါးတို့တွင် ရဟန်းယောကျ်ားတို့အား လျှောက်ပတ်သော ပါရာဇိက(၁၉)ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးကိုယူရပါသည်။ ပဒဘာဇနိန္ဒကာ ပါရာဇိကုဒ္ဓေသန္တတိုက်ရိုက်လာသော ပါရာဇိကတို့ကိုသာယူ၍ “စတုန့် အညတရေန”ဟုဟောပါသည်။

မေး။ အနုဒ္ဓမေယျအရ ပျောက်ပျက်သွားအောင် ဖျက်ဆီးခြင်းမျိုးကို “အနုဒ္ဓမေယျ”ဟုခေါ်ပါသလော။

ဖြေ။ ပျောက်ပျက်သွားအောင် ဖျက်ဆီးခြင်းမျိုးကို မခေါ်ပါ။ လွှမ်းမိုးနိုင်စက်ခြင်းကိုသာ “အနုဒ္ဓမေယျ”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ စောဒနာလေးမျိုးတို့ကို အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)“သင်သည် မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲ၏”စသောနည်းဖြင့် အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်းဝတ္ထုကိုပြု၍ စောဒနာခြင်းသည် “ဝတ္ထုသန္တဿနာစောဒနာ”မည်၏။

(၂)“သင်သည် မေထုန်ဓမ္မအာပတ်သို့ရောက်၏”စသောနည်းဖြင့် အာပတ်ကိုပြု၍ စောဒနာခြင်းသည် “အာပတ္တိသန္တဿနာစောဒနာ”မည်၏။

(၃)“သင်နှင့်အတူ ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာ သံဃကံမရှိ”ဟူ၍ သံဝါသကို ပယ်ပြီး စောဒနာခြင်းသည် “သံဝါသပဋိက္ခေပစောဒနာ”မည်၏။

(၄)ရှိခိုးခြင်း၊ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း၊ အရိုအသေပြခြင်း၊ ယပ်ခပ်ပေးခြင်းစသည်တို့ကို မပြုသောအားဖြင့် စောဒနာခြင်းသည် “သာမိဓိပဋိက္ခေပစောဒနာ”မည်၏။

မေး။ ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို မပြုရုံမျှဖြင့် သံဃာဒီသေသံအာပတ်သင့်နိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ မသင့်နိုင်ပါ။ စောဒနာခြင်းသည်ကား မည်ပါသည်။

မေး။ သာမိစိပဋိက္ခေပစောဒနာကြောင့် သံဃာဒီသေသံအာပတ်သင့်ရာ အခါကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ “သင်သည် ငါ့အား အဘယ်ကြောင့် ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို မပြုပါသနည်း” ဟုမေးသော် “သင်သည် ရဟန်းမဟုတ် ’စသောစကားတို့ဖြင့် ဆက်စပ်၍ ပြောဆိုရာအခါမှသာ သံဃာဒီသေသံအာပတ်သင့်ပါသည်။”

မေး။ အပ္ပေဝ နာမ စသောစကားရပ်ဖြင့် ပယ်မြစ်အပ်သောအဓိပ္ပါယ်တို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (က)သာသနာတော်မှ ရွှေလျှောစေလိုခြင်း=စာဝနာဓိပ္ပါယ်၊
(ခ)ဆဲရေးလိုခြင်း=အက္ခောသာဓိပ္ပါယ်၊
(ဂ)ကံပြုလိုခြင်း= ကမ္မာဓိပ္ပါယ်၊
(ဃ)အာပတ်မှထစေလိုခြင်း= ဝုဋ္ဌာနာဓိပ္ပါယ်၊
(င)ဥပုသ်ကို တန့်ထားလိုခြင်း= ဥပေါသထဌပနာဓိပ္ပါယ်၊
(စ)ပဝါရဏာကို တန့်ထားလိုခြင်း= ပဝါရဏာဌပနာဓိပ္ပါယ်၊
(ဆ)မေးစီစစ်လိုခြင်း= အနုဝိဇ္ဇာနာဓိပ္ပါယ်၊
(ဇ)တရားဟောလိုခြင်း= ဓမ္မကထာဓိပ္ပါယ်၊ ဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ရှစ်မျိုး ရှိပါသည်။

မေး။ ဘိက္ခုစ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိ သံဃာဒီသေသော ပါဌ်အရ အပြစ်ကို ဝန်ခံမှ သံဃာဒီသေသံအာပတ်သင့်ပါသလော။

၂၂

ဖြေ။ အထက်ပါ ပါဠိကို အမူလကအဖြစ် ထင်ရှားရာကာလကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သံဃာဒီသေသံအာပတ်သို့ကား စွပ်စွဲဖျက်ဆီးရာအခါ၌ပင် သင့်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

မေး။ အမူလက , အဓိကရဏတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဒိဋ္ဌမူလစသည်တို့မရှိသောကြောင့် အမူလကမည်၏။ သမထတို့ ဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်သောကြောင့် အဓိကရဏမည်ပါသည်။ ဤ၌ ပါရာဇိကအာပတ်ဟူသော အာပတ္တာဓိကရဏ်ကို ယူရပါသည်။

မေး။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို စွပ်စွဲလျှင် သံဃာဒီသေသံအာပတ်သင့်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ ရဟန်းဖြစ်ပြီးသူကို စင်ကြယ်သည်ဖြစ်စေ, မစင်ကြယ်သည်ဖြစ်စေ မိမိစွပ်စွဲသော ပါရာဇိကအာပတ်သို့ မရောက်ဟု သိပါလျက် စာဝနာ ခိပ္ပါယဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် သံဃာဒီသေသံအာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ နှုတ်ဖြင့်စွပ်စွဲမှသာ သံဃာဒီသေသံအာပတ်သင့်ပါသလော။

ဖြေ။ လက်ချောင်းချိုးခြင်းဟူသော ကိုယ်အမူအရာဖြင့် မျက်မှောက်၌ စောဒနာလျှင်လည်း သံဃာဒီသေသံအာပတ်သင့်ပါသည်။ မျက်ကွယ်၌ စောဒနာလျှင်ကား အာပတ်မသင့်ပါ။
(မှတ်ချက်) ခွင့်မတောင်းဘဲ စောဒနာလျှင် ဒုက္ကဋ်နှင့်တကွ သံဃာဒီသေသံအာပတ်သင့်ပါသည်။ ခွင့်တောင်းပြီးမှ စောဒနာလျှင် သံဃာဒီသေသံအာပတ်သာ သင့်ပါသည်။

မေး။ သံဃာဒီသေသံအာပတ်သင့်နိုင်ရန် အဓိပ္ပါယ်ရှစ်မျိုးတို့တွင် လိုရင်း

ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ စာဝနာဓိပ္ပါယ်သာ လိုရင်းဖြစ်ပါသည်။ အက္ခရာသာဓိပ္ပါယ်ဖြင့်
စွပ်စွဲလျှင် ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။ ကမ္မာဓိပ္ပါယ်ဖြင့် စွပ်စွဲလျှင်ကား
ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊

(၂)စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်၌ စင်ကြယ်၏ဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊

(၃)စောဒနာအပ်သော ပါရာဇိကအာပတ်၏ ဒိဋ္ဌစသည်တို့၏
အစွမ်းအားဖြင့် အခြေအမြစ်မရှိခြင်း၊

(၄)စာဝနာဓိပ္ပါယ်ဖြင့် မျက်မှောက်၌ စွပ်စွဲခြင်း၊

(၅)စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်က ယုံစွပ်စွဲသောစကား၌ သိခြင်းအားဖြင့်
အင်္ဂါ(၅)ချက်ဖြစ်ပါသည်။

(မှတ်ချက်) အထက်ပါအင်္ဂါတို့တွင် အမှတ်(၂)အင်္ဂါကိုထောက်၍
စုဒ္ဓိတကရဟန်း၏ ပါရာဇိကကျမှု/ မကျမှုသည် လိုရင်းမဟုတ်။ စွပ်စွဲ
သောပုဂ္ဂိုလ်က စုဒ္ဓိတကအပေါ် သုဒ္ဓသညာဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် သံဃာဒိ
သေသ်အာပတ်သင့်သည်သာ ဟု မှတ်ရမည်။

အညဘာဂီယသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အဓိကရဏအရ အဘယ်ကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ အဓိကရဏအရ တည်နေရာကို ယူရပါသည်။

မေး။ အညဘာဂီယမည်ပုံနှင့် အဓိကရဏမည်ပုံတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အရှင်ဒဗ္ဗ၏ လူဇာတ်၊ ရဟန်းအဖြစ်ဟူသော အဘို့အစုမှအခြားသော

တိရစ္ဆာန်ဇာတ်၊ ဆိတ်ဖိုအဖြစ်ဟူသော အခြားသောအဖို့အရရှိသော
ကြောင့် ဆိတ်ဖိုသည် အညဏာဂီယမည်၏။

“ ငါတို့သည် ဤဆိတ်ဖိုကို ဒဗ္ဗမလ္လပုတ္တဖြူကြကုန်စို့ ” ဟုပြောဆို
ကုန်သော မေတ္တိယ၊ ဘူမဇကရဟန်းတို့၏ ပြုအပ်သောအမည်သညာ
၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ဆိတ်ဖိုသည် “အဓိကရဏ”မည်၏။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အဓိကရဏအရ ဝိဝါဒိကရုဏ်းသည်တို့တွင်
တစ်ပါးပါးကို ယူသင့်/မယူသင့် အကြောင်းပြ၍ဖြေဆိုပါ။

ဖြေ။ မဖြစ်သင့်သောကြောင့် မယူသင့်ပါ။
(အကျယ်အပြေ) မေတ္တိယ၊ ဘူမဇကရဟန်းတို့သည် အဓိကရုဏ်း
လေးပါးတို့တွင် တစ်ပါးသောအဖို့ရှိသောအဓိကရုဏ်း၏ ညွှန်ပြအပ်
သော အမည်ကိုမယူကြ၊ အဓိကရုဏ်းလေးပါးတို့၏ ငြိကပ်ခြင်း လေသ
မည်သည်လည်း မရှိသည်အတွက် မဖြစ်သင့်သောကြောင့် မယူသင့်ပါ။

မေး။ ဒေသနှင့် လေသတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဤသူဟု ညွှန်ပြအပ်၊ ပြောဆိုအပ်သောကြောင့် ဇာတိသည်တို့
တွင် တစ်ပါးပါးသည် ဒေသမည်၏။
စကားအဖြစ်ဖြင့်သာ ငြိကပ်တတ်သောကြောင့် ဇာတိသည်တို့တွင်
တစ်ပါးပါးသည် လေသမည်၏။

မေး။ သင့်သောအာပတ်နှင့် စွပ်စွဲစောဒနာသောအာပတ်တို့ တစ်ခြားစီ
ဖြစ်နေလျှင် အာပတ်သင့်/မသင့်ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ထိုကဲ့သို့သော အာပတ္တညဏာဂီယစောဒနာမျိုး၌ ထိုအာပတ်သင့်၏
ဟုအမှတ်ရှိသော်လည်း အာပတ်မသင့်ပါ။

(ရှင်ပဏ္ဍိတ) အမှန်တကယ်သင့်သောအာပတ်က သံဃာဒီသေသ် အာပတ်ဖြစ်၏။ စောဒနာသောအခါ ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် စောဒနာ၏။ ထိုသို့ စောဒနာရာ၌ အမှန်တကယ်ပင် ပါရာဇိကအာပတ်ထင်၍ စောဒနာလျှင် အာပတ်မသင့်ဟုဆိုလိုပါသည်။

သံဃဘောဒကသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အဘယ်ကို သမဂ္ဂသံဃာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ်အားဖြင့်၎င်း၊ ကိုယ်အားဖြင့်၎င်း မကျေမကွာယှဉ်သော အတူ တကွဖြစ်သောရဟန်းအပိုင်းကို “သမဂ္ဂသံဃာ” ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ကိုယ်၊စိတ်တို့ဖြင့် မကျေမကွာယှဉ်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ တူသောဥပုသ်ကံစသော သံဝါသရီသောသံဃာသည် တူသောစိတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် “စိတ်အားဖြင့် မကျေမကွာယှဉ်ပါသည်။”
တူသောသိမ်မွေ့တည်သောသံဃာသည် ကာယသာမဂ္ဂကိုပေးသော ကြောင့် “ကိုယ်အားဖြင့် မကျေမကွာယှဉ်ပါသည်။”

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အဓိကရုဏာအရ ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဘောဒကရဝတ္ထု(၁၈)ပါးဟူသော အကြောင်းကို ရပါသည်။

မေး။ သံဃာကွဲပြားအောင်ပြုလုပ်သောရဟန်းကို မည်မျှလောက်ဝေး သောအရပ်တိုင်အောင် သွား၍ ဆုံးမရပါသနည်း။

ဖြေ။ အဆုံးစွန်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့် ယူဇနာဝက်တိုင်အောင်သွား ၍ ဆုံးမရပါမည်။ မြင်ပါလျက်၊ ကြားပါလျက် မဆုံးမလျှင် ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်၏။

၂၆

မေး။ သံဃဘောဒကရဟန်းကို “သမေတာယသ္မာ”စသည်ဖြင့် အဘယ်
နေရာ၌ ဆုံးမရပါသနည်း။

သီးခြားဖြစ်စေ၊ သံဃာ့အလယ်၌ဖြစ်စေ သုံးကြိမ်ဆုံးမရပါသည်။
ဆုံးမပါလျက် မစွန့်လွှတ်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်သင့်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ သမနုဘာသနကမ္မဝါစာပြုနေစဉ် ဥတံပြီးဆုံးသည်တိုင်အောင်
မစွန့်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

ကမ္မဝါစာနှစ်ကြိမ်ပြီးဆုံးသည်တိုင်အောင် မစွန့်လျှင် ထုလ္လစ္စည်းအာပတ်
သင့်ပါသည်။

“ယဿ နက္ခမတိ သော ဘာသေယျ” ၌ ယု-အက္ခရာဟူသော တတိယ
ကမ္မဝါစာ ပြီးဆုံးသည်တိုင်အောင် မစွန့်လျှင် ရွှေ့ပိုင်းသင့်ရောက်သော
ဒုက္ကဋ်, ထုလ္လစ္စည်းအာပတ်တို့ (ဒေသနာမကြားရဘဲ အလိုလို ပြေသွား)
ငြိမ်းသွားကုန်၍ သံဃာဒီသေသ်အာပတ်သာ သင့်တော့၏။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)ကွဲပြားခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်း၊ (၂)ဓမ္မကံဖြင့် ဆုံးမခြင်း၊
(၃)ကမ္မဝါစာပြီးဆုံးခြင်း၊ (၄)မစွန့်လွှတ်ခြင်းအားဖြင့် အင်္ဂါလေးပါးဖြစ်၏။

ဘောဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အဘယ် ရဟန်းမျိုးကို “အနုဝတ္တကရဟန်း”ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သံဃဘောဒကရဟန်း၏ အမြင်, အယူ, နှစ်သက်မှု လိုလားမှုကို
ယူသောအားဖြင့် အတုလိုက်၍ကျင့်သောရဟန်းကို “အနုဝတ္တကရဟန်း”
ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ရဟန်းမျိုးကို ဝဂ္ဂဝါဒကရဟန်းဟုခေါ်ပါသနည်း။
 ဖြေ။ အစုဖြစ်ကြောင်းစကား၊ မညီညွတ်သောအဖို့၌ ဖြစ်သောစကားကို
 ဆိုတတ်သောရဟန်းကို “ဝဂ္ဂဝါဒကရဟန်း”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် “ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ”ဟုသာဆိုရပါ
 သနည်း။
 ဖြေ။ သံဃာအချင်းချင်း နိဂ္ဂဟကံမပြုနိုင်သောကြောင့် “ဧကော ဝါ ဒွေ
 ဝါ တယော ဝါ”ဟုသာ ဆိုရပါသည်။

မေး။ သံဃာအချင်းချင်း အဘယ်ကြောင့် ကံမပြုနိုင်ကြပါသနည်း။
 ဖြေ။ ရဟန်းသုံးပါးတို့၏အထက်ဖြစ်သောရဟန်းတို့သည် ကမ္မာရဟ
 ပုဂ္ဂိုလ်များ မဟုတ်ကြသောကြောင့် သံဃာအချင်းချင်း ကံမပြုနိုင်ပါ။
 (မှတ်ချက်) အထက်ပါအမေး၊ အဖြေနှစ်ရပ်ကို ပေါင်းစပ်၍ “သံဃာ
 အချင်းချင်း နိဂ္ဂဟကံမပြုနိုင်သည့်အတွက် ရဟန်းသုံးပါးထက်ပိုသော
 ရဟန်းတို့သည် ကမ္မာရဟပုဂ္ဂိုလ်များမဟုတ်ကြသောကြောင့် “ဧကော
 ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ” ဆိုရပါသည်ဟုဖြေလျှင်လည်း ဖြေနိုင်ပါသည်။

ဒုဗ္ဗေ သိက္ခာပုဒ်

မေး။ အဘယ်ရဟန်းမျိုးကို “ဒုဗ္ဗေရဟန်း”ဟုခေါ်ပါသနည်း။
 ဖြေ။ ဆုံးမ၍ခဲယဉ်းသောသဘောရှိပြီး ပြောဆို၍မရနိုင်သော ရဟန်းမျိုး
 ကို “ဒုဗ္ဗေရဟန်း”ဟုခေါ်ပါသည်။
 မေး။ ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇသု-၌ ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇအရ အဘယ်ကိုယူရ
 ပါသနည်း။

၂၀

ဖြေ။ ယဿ သိယာ အာပတ္တိ၊ သော အာဝိကရေယျဟူ၍ အာပတ်အားလုံး သိမ်းကျုံးအပ်သောကြောင့် ပါတိမောက်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော သိက္ခာ ပုဒ်အားလုံးကို ယူရပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကို အဘယ်ကြောင့် သဟဓမ္မိကဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတို့သည် ကျင့်ထိုက်သောကြောင့်၎င်း၊ သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဘုရားရှင်ပညတ်တော်မူ အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို “သဟဓမ္မိက”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဝေတု သဟဓမ္မေန-၌ အဘယ်စကားမျိုးကို “သဟဓမ္မ”ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သဟဓမ္မိကဖြစ်သောသိက္ခာပုဒ်ကို၎င်း၊ သိက္ခာပုဒ်မှတစ်ပါးသော ကြည်ညိုဘွယ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောစကားမျိုးကို၎င်း၊ သဟဓမ္မဟု ခေါ်ပါသည်။

ကုလဒူသကသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဂါဇိ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဟုဆိုသဖြင့် မြို့ထဲ၌ ကုလဒူသနအမှု ပြုလုပ်ကောင်းပါသလော။

ဖြေ။ မြို့သည်လည်း ရွာ၌အကျုံးဝင်သောကြောင့် မပြုလုပ်ကောင်းပါ။

မေး။ အဘယ်ရဟန်းမျိုးကို ကုလဒူသနရဟန်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပန်းပေးခြင်းစသည့်တို့ဖြင့် လူတို့၏သဒ္ဓါတရားကို ပျက်စီးစေသော ရဟန်းကို “ကုလဒူသကရဟန်း”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အာယဿော ခေါ ကုလဒူသကော(ပ)အလံ တေ ဣဝါသေနာတိ
ဖြင့် အဘယ်ကို ညွှန်ပြပါသနည်း။

ဖြေ။ ကုလဒူသကရဟန်း၏ ပဗ္ဗာဇနိယကံထိုက်ပုံကို ညွှန်ပြပါသည်။

မေး။ ပဗ္ဗာဇနိယကံအပြုခံရသောကြောင့် ရခိုင်သောအပြစ်တို့ကိုရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ကုလဒူသနအမှုပြုသောရွာ၊ နိဂုံး၌၎င်း၊ ကျောင်း၌၎င်း၊ လှည့်လည်
ခွင့်၊ နေထိုင်ခွင့်ကို မရတော့ပါ။

မေး။ မာယဿော ဝေံ အဝစ၊ န ဝ ဘိက္ခု၊ ဆန္ဒဂါမိနော စသောစကားတို့ကို
အဘယ်အကျိုးငှါ ဆိုပါသနည်း။ ကုလဒူသနအမှုကို တားမြစ်ခြင်းငှါ
ဆိုအပ်ပါသလော။

ဖြေ။ ဆန္ဒဂါမိနော ဝ ဘိက္ခု၊ စသောစကားတို့ကိုပြောဆိုပုတ်ခတ်သော
ရဟန်းကို ထိုစကားကိုစွန့်ခြင်းငှါ ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကုလဒူသန
အမှုကို တားမြစ်ခြင်းငှါဆိုသည်မဟုတ်ပါ။

နိဂုံးအဖွင့်

မေး။ အဘယ်ကြောင့် ပထမပုတ္တကအာပတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှေးဦးစွာ လွန်ကျူးဆဲခဏ၌ပင် သင့်ရောက်ထိုက်သောကြောင့်
ပထမပုတ္တကအာပတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် ယာဝတတိယကအာပတ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမသည်၏အဆုံး၌
သင့်ရောက်ထိုက်သောကြောင့် “ယာဝတတိယကအာပတ်”ဟုခေါ်၏။

၃၀

မေး။ စာနံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ-အရ ဖုံးလွှမ်းခြင်းလက္ခဏာတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)အာပတ်သင့်ခြင်း၊ (၂)အာပတ်သင့်၏ဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊
(၃)ပကတတ်ရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ (၄)ပကတတ်ရဟန်းဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊
(၅)အန္တရာယ်မရှိခြင်း၊ (၆)အန္တရာယ်မရှိဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊
(၇)ဒေသနာကြားခြင်းငှါစွမ်းနိုင်ခြင်း၊ (၈)စွမ်းနိုင်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊
(၉)ဖုံးထားလိုခြင်း၊ (၁၀)ဖုံးထားခြင်းဟူ၍ (၁၀)ပါးရှိပါသည်။

(မှတ်ချက်) ၎င်းဆယ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးချို့ယွင်းလျှင် ဖုံးထားရာ
မရောက်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

(ဆောင်) သင့်တုံ အာပတ်၊ ပကတတ်၊ ကင်းလတ်အန္တရာ။

ကြားငှါစွမ်းငြား၊ သညီပျား၊ ရှစ်ပါးသရုပ်ချယ်။

ဖုံးလွှမ်းလိုငြား၊ ဖုံးလွှမ်းငြား၊ ဆယ်ပါးဖုံးလွှမ်းဘွယ်။

ဖုံးလွှမ်းထားရာရောက်ပုံ။

ဝတ္ထု၏အစွမ်းအားပြင်၎င်း၊ အမည်၏အစွမ်းအားပြင်၎င်း၊ အာပတ်
သင့်မှန်းသိလျက် “မည်သူ့ကိုမျှ မပြောတော့” ဟု ဖုံးလွှမ်းလိုသောစိတ်ရှိ
လျက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး အာရုံတက်စေလျှင် အာပတ်ကိုဖုံးလွှမ်းရာ
ရောက်၏။

အကယ်၍ အာပတ်မဟုတ်ဟုမှတ်ထင်သော်၎င်း၊ သံဃာဒီသေသံ
အာပတ်မှ တစ်ပါးသောအာပတ်ဟုမှတ်ထင်သော်၎င်း၊ ယုံမှားသံသယရှိ
ခဲ့သော်၎င်း၊ ဖုံးထားသော်လည်း ဖုံးလွှမ်းထားရာမရောက်ပါ။

မေး။ အဘယ်ရဟန်းမျိုးကို ပကတတ်ရဟန်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥက္ကိစ္ဆကမဟုတ်သော တူသောသံဝါသရှိသောရဟန်းကို ပကတတ်
ရဟန်းဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အန္တရာယ်(၁၀)ပါး သရုပ်ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ မီးအန္တရာယ် , ရေအန္တရာယ်, မင်းအန္တရာယ်, လူအန္တရာယ်, ခိုးသူ
အန္တရာယ်, ဘီလူးအန္တရာယ်, သားရဲတိရစ္ဆာန်အန္တရာယ်, မြွေအန္တရာယ်
အသက်အန္တရာယ်, အကျင့်အန္တရာယ်, ဟူ၍(၁၀)ပါးဖြစ်ပါသည်။

(ဆောင်) မီး, ရေ, မင်း, လူ, ခိုးသူ, ဘီလူး, သားရဲ, မြွေ, သက်,
ကျင့်ပြတ်ဖျက်၊ ဆယ်ချက်အန္တရာယ်။

မေး။ အဘယ်သူကို စွမ်းနိုင်သူ ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရဟန်းတစ်ပါးထံသို့ သွားလာနိုင်, ပြောကြားခြင်းငှါလည်း တတ်နိုင်
သော ရဟန်းကို “စွမ်းနိုင်သူ” ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဒေသနာပြောကြားသောရဟန်း၏ လိုရင်းပမာဏကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဒေသနာပြောကြားရာ၌ ဥပဇ္ဈာယ်စသောအဖြစ်သည် လိုရင်း
ပမာဏမဟုတ်၊ သဘောတူသော သဘာဝပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်မှုသာ လိုရင်း
ပမာဏဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ပရိဝါသ်နေရမည့် ကာလအပိုင်းအခြားကို သတ်မှတ်၍ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဗုံးလွှမ်းအပ်သည့်နေ့မှစ၍ ဒေသနာပြောကြားရာ နေ့တိုင်အောင်
သော ကာလပတ်လုံး နေ့, ပဉ္စမ, ရက်, လ, နှစ်တို့ကို ရေတွက်၍ ပရိဝါသ်
နေရပါသည်။

မေး။ ပရိဝါသ်အပြားကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)ပဋိစ္စပရိဝါသ်၊ (၂)သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ် ၊ (၃)သမောဓာနပရိဝါသ်
အားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

၃၂

မေး။ အဘယ်ပရိဝါသ်ကို ပဋိစ္စပရိဝါသ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဖုံးလွှမ်းအပ်သောအာပတ်ကြောင့် ပေးအပ်သောပရိဝါသ်ကို “ပဋိစ္စပရိဝါသ်”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပရိဝါသ်တောင်းပုံကို အကျဉ်းချုပ်ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အာပတ်တစ်ခုကို တစ်ရက်ဖုံးထားလျှင် “အဟံ ဘန္တေ ဧကံ အာပတ္တိ အာပတ္တိ သဉ္ဇေတနိကံ သုက္ကဓိဿဒ္ဓိ ဧကာဟပဋိစ္စန္တံ”ဟုဆို၍ တောင်းရမည်။ နှစ်ရက်မှစ၍ (၁၄)ရက်တိုင်အောင် “ဒွိဟပဋိစ္စန္တံ၊ တိဟပဋိစ္စန္တံ”စသည်ဖြင့် စုဒ္ဒသာဟပဋိစ္စန္တံ ဟုဆိုရမည်။

(၁၅)ရက်ဖုံးထားလျှင်ကား “ပက္ခပဋိစ္စန္တံ”ဟုဆိုရမည်။ (၁၅)ရက်ထက်ကျော်ပြီးနောက် (၂၉)ရက်တိုင်အောင်ကား “အတိရေကပက္ခပဋိစ္စန္တံ”ဟုဆိုရမည်။ တစ်လပြည့်လျှင် “မာသပဋိစ္စန္တံ”ဟုဆိုရပြီး၊ တစ်လထက်ကျော်၍ “အတိရေကမာသပဋိစ္စန္တံ၊ ဒွေမာသပဋိစ္စန္တံ၊ အတိရေကဒွေမာသပဋိစ္စန္တံ”စသည်ဖြင့်ဆိုရမည်။

အာပတ်နှစ်ခု သုံးခုသင့်လျှင် “ဒွေအာပတ္တိယော၊ တိဿော အာပတ္တိယော”ဟုဆိုရပြီး၊ သုံးခုအထက် တစ်ရာ၊ တစ်ထောင်ပင် ဖြစ်စေကာမူ “သမ္ပဟုလာ”ဟုသာ ဆိုရမည်။

နာနာဝတ္ထုကအာပတ်တို့ကို (၁)အရေအတွက်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ (၂)နာမည်နှင့်တကွဝတ္ထုကို ပြောကြားခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ (၃)သံဃာဒီသေသ်ဟူသော အမည်မျှ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ ပြောကြားနိုင်ပါသည်။

မေး။ ပရိဝါသ်ဆောက်တည်ပုံနှင့် ပရိဝါသ်ချပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပရိဝါသ်ဆောက်တည်ပုံ။ “ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ၊ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ”ဟု

သုံးကြိမ်ရွတ်ဆို၍ ဆောက်တည်ရပါမည်။
ပရိဝါသ်ချပုံ။ “ပရိဝါသ် နိက္ခိပါမိ၊ ဝတ္ထံ နိက္ခိပါမိ”ဟု သုံးကြိမ်ရွတ်ဆို၍
 ဝါသ်ချရပါသည်။

မေး။ ဝါသ်ဆောက်တည်ခြင်း ၊ ဝါသ်ချခြင်းတို့၌ တစ်ပုဒ်တည်းဖြင့်ပင်
 ဝတ်ဆောက်တည်မှု၊ ဝါသ်ချမှုဖြစ်နိုင် / မဖြစ်နိုင်ရေးခဲပါ။

ဖြေ။ တစ်ပုဒ်တည်းဖြင့်လည်း ပြီးနိုင်ပါသည်။သို့သော် နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်ကား
 ကောင်းစွာဆောက်တည်အပ်သည် ၊ ချအပ်သည်မည်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ပရိဝါသ်ချထားရခြင်းအကျိုးကို ရေးခဲပါ။

ဖြေ။ ပရိဝါသ်ချထားပြီးရာအခါမှစ၍ ပကတတ်ရဟန်းအရာ၌ တည်ခွင့်
 အကျိုးရှိပါသည်။

မေး။ ပရိဝါသ်စသော ဝိနည်းကမ္မဝါစာ၌ အသုံးပြုရွတ်ဆိုနိုင်သောအမည်
 တို့ကို ရေးခဲပါ။

ဖြေ။ “သံဃာဒိဓေသော’ဟူသော သဇာတိသာဓာရဏအမည်အားဖြင့်
 ဖြစ်စေ၊ “အာပတ္တိ”ဟူသော သဗ္ဗသာဓာရဏအမည်အားဖြင့်ဖြစ်စေ၊
 ရွတ်ဆိုဖတ်နိုင်ပါသည်။

(မှတ်ချက်) ပရိဝါသ်စသော ဝိနည်းကံကို (၁)ဝတ္ထု၏အစွမ်းအား
 ဖြင့်၎င်း၊ (၂)အနွယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ (၃)နာမည်၏အစွမ်းအား
 ဖြင့်၎င်း၊ (၄)အာပတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ထိုတွင် သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ ဟူသောအမည်သည် ဝတ္ထုလည်းမည်၏၊
 ဂေါတ္ထုလည်းမည်၏၊ သံဃာဒိဓေသော ဟူသောအမည်သည်
 နာမလည်းမည်၏၊ အာပတ္တိလည်းမည်၏။

၃၄

မေး။ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်အဓိပ္ပါယ်နှင့် အပြားကိုရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အာပတ်အပိုင်းအခြား၊ ညဉ့်အပိုင်းအခြားကိုမသိသော ရဟန်းအား ပေးအပ်သောပရိဝါသ်သည် သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်မည်၏။
ထိုသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်သည် (၁)စုဠသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ် (၂)မဟာသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ် ဟူ၍နှစ်မျိုးရှိပါသည်။

မေး။ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ပေးရာ၌ အာပတ်နှင့်ညဉ့်အပိုင်းအခြားနှစ်မျိုးတို့ တွင် အဘယ်ကိုမသိမှုသည် လိုရင်းဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စုဠ၊ မဟာသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်နှစ်မျိုးလုံးကို ညဉ့်အပိုင်းအခြားအားလုံး ကိုဖြစ်စေ၊ အချို့ကိုဖြစ်စေ မသိ၊ မမှတ်မိ၊ ယုံမှားရှိသောရဟန်းအား ပေးရပါသည်။ အာပတ်အပိုင်းအခြား သိမှု/မသိမှုသည် လိုရင်းမဟုတ်ပါ။

မေး။ သမောဓာနပရိဝါသ်အပြားကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)ဩဓာနသမောဓာနပရိဝါသ်၊ (၂)အဋ္ဌသမောဓာနပရိဝါသ်၊ (၃)မိဿကသမောဓာနပရိဝါသ်ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိပါသည်။

မေး။ ဩဓာနသမောဓာနပရိဝါသ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပရိဝါသ်နေ့စဉ်အကြား၌ အခြားသောအာပတ်သို့ရောက်၍ ဖုံးလွှမ်းသောရဟန်းအား ပရိဝါသ်နေ့ပြီးသောနေ့တို့ကို ခါတွက်၊ ချေဖျက်၍ ရှေ့အာပတ်၏ မူလနေ့အပိုင်းအခြား၌ နောက်ထပ်သင့်သော အာပတ်ကို ထည့်သွင်း၍ ပေးအပ်သောပရိဝါသ်ကို “ဩဓာနသမောဓာနပရိဝါသ်” ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဋ္ဌသမောဓာနပရိဝါသ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အာပတ်များစွာတို့တွင် အားလုံးသောအာပတ်တို့ထက် ကြာမြင့်စွာ
ဖုံးထားအပ်သောအာပတ်တို့၏ ညဉ့်အပိုင်းအခြား၏အစွမ်းအားဖြင့်
ပေါင်း၍ ကြွင်းသော ယုတ်လျော့စွာဖုံးထားအပ်သော အာပတ်တို့ကြောင့်
ပေးအပ်သောပရိဝါသ်သည် “အဋ္ဌသမောဓာနပရိဝါသ်” မည်၏။

မေး။ မိဿကသမောဓာနပရိဝါသ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အထူးထူးသောဝတ္ထုရှိသောအာပတ်တို့ကို တစ်ပေါင်းတည်းပြု၍
ပေးအပ်သောပရိဝါသ်သည် “မိဿကသမောဓာနပရိဝါသ်” မည်၏။

မေး။ မာနတ်အပြားကို အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ မာနတ်သည် ပဋိစ္စန္ဓမာနတ် , အပဋိစ္စန္ဓမာနတ်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။
ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် မဖုံးလွှမ်းအပ်သောအာပတ်ရှိသောရဟန်းအား ပရိ
ဝါသ်ကိုမပေးဘဲ မာနတ်ကိုသာ ပေးရသောမာနတ်သည် ‘အပဋိစ္စန္ဓ
မာနတ်’ မည်၏။

အာပတ်ကိုဖုံးလွှမ်းသောရဟန်းအား ပရိဝါသ်၏အဆုံး၌ ပေးအပ်
သော မာနတ်သည် “ပဋိစ္စန္ဓမာနတ်” မည်၏။
ထိုတွင် ပဋိစ္စန္ဓမာနတ်ကို ဤ၌ယူရပါသည်။

မေး။ ပရိဝါသ်ဆောက်တည်ချိန် , မာနတ်ကျင့်ချိန်၌ အနည်းဆုံး ရဟန်း
မည်မျှနှင့် နေရပါသနည်း။

ဖြေ။ ပရိဝါသ်ဆောက်တည်ချိန်၌ အနည်းဆုံး ရဟန်းတစ်ပါးနှင့် အတူ
နေရပါသည်။ မာနတ်ကျင့်ရာ၌ကား အနည်းဆုံး ရဟန်းလေးပါး
နှင့်အတူနေရပါသည်။

၃၆

မေး။ တေ ဝ ဘိက္ခု ဂါရယှာ-အရ အဘယ်ရဟန်းကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ နှစ်ဆယ်အောက် ယုတ်လျော့မှန်းသိပါလျက် အတ္တန်သွင်းကြသော ရဟန်းတို့ကို ယူရပါသည်။

၂ သံဃာစိစသော်ကဏ္ဍဗြူး၏

အနိယတကဏ္ဍ

ပထမအနိယတသိက္ခာပုဒ်

မေး။ မာတုဂါမအရ ယူသင့်သောမိဗ္ဗကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ထိုနေ့ပွဲခါစ အသက်ရှင်ဆဲဖြစ်သော လူမိဗ္ဗကို ယူရပါသည်။

မေး။ ရဟော-အရ ယူသင့်သော ရဟကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ရဟ-အရ ကျွဲရဟကိုသာ ယူရပါသည်။

(ရှင်လင်ကျက်) တံခါးပိတ်ထားသော အခန်းတံခါးအနီး၌ထိုင်နေသော တတ်သိနားလည်သောယောက်ျားရှိသော်လည်း အာပတ်မသင့်အောင် မပြုနိုင်။

မြင်နိုင်လောက်သော (၁၂)တောင်အတွင်း၌ထိုင်နေသော မျက်စိမြင်သောသူသည် စိတ်ပြန်လွင့်သော်လည်း ငိုက်နေသော်လည်း အာပတ်မသင့်အောင် ပြုနိုင်ပါသည်။

အနီး၌တည်သော မျက်စိကန်းနေသောသူသည် အာပတ်မသင့်အောင် မပြုနိုင်။ မျက်စိကောင်းသောသူသည် အိပ်ပျော်နေသူပင်ဖြစ်သော်လည်း အာပတ်မသင့်အောင်ပြုနိုင်၏။

မိဗ္ဗတစ်ရာသည်လည်း အာပတ်မသင့်အောင် မပြုနိုင်၊ ထို့ကြောင့်

စက္ခုရဟကိုသာ ယူရပါသည်။

မေး။ နိသန္ဓံ ကပ္ပေယျ-ဟုဆိုသဖြင့် အိပ်နေလျှင် အာပတ်သင့်/ မသင့်
ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အိပ်ခြင်းကိုလည်း ထိုင်ခြင်းဖြင့်ပင် သိမ်းယူရသောကြောင့် အာပတ်
သင့်နိုင်ပါသည်။

မေး။ အရိယာသာဝိကာမ က ပြောဆိုပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ရဟန်း၏
ဝန်ခံမှုဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ မြင်အပ်သောအရာမည်သည် မြင်သည့်အတိုင်းလည်း ဖြစ်နိုင်၏။
တစ်မျိုးတစ်စုံလည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဝန်ခံမှုဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်ရ
ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် အနိယတ ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝန်ခံသောအာပတ် ,ဝန်ခံအပ်သောဝတ္ထု၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဆုံး
ဖြတ်ထိုက်သောကြောင့် မမြဲသည့်အတွက် "အနိယတ"ဟုခေါ်ပါသည်။

(အာပတ်သင့်ပုံ)

အမျိုးသမီးထံသွားလို၍ ပြင်ဆင်ခြင်းလုလွှပယောဂအားလုံးတို့၌
ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

ဆိတ်ကွယ်သော အမျိုးသမီးရှိရာအရပ်သို့ သွားပြီး ရဟန်းနှင့်မိမ္မ
တစ်ဦးဦးက ရေးဦးစွာထိုင်၍ ကျန်တစ်ဦးက နောက်မှထိုင်သည်ဖြစ်စေ၊
နှစ်ဦးလုံး တစ်ပြိုင်နက်အတူ ထိုင်သည်ဖြစ်စေ ပါမိတ်အာပတ်သင့်သာ။

ကာယသံသဂ္ဂသို့ဖြစ်စေ ,မေထုန်သို့ဖြစ်စေ ရောက်လျှင် ဆိုင်ရာ
သိက္ခာပုဒ်များဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်။

အိပ်လဲမပျော် , မျက်စိလဲ မကန်းသော သိကြားလိမ္မာသော(ဝိညာ

၃၀.

“ပုဂ္ဂိုလ်သည် (၁၂)တောင် ဥပဇာအတွင်း၌ရှိလျှင် ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ နေလိုစိတ်မရှိပါက အာပတ်မသင့်ပါ။

ဒုတိယအနိယတ သိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်အောင်ပြုနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရေခဲပါ။

ဖြေ။ မိမ္မဖြစ်စေ၊ ယောက္ခားဖြစ်စေ (၁)တတ်သိနားလည်သော (၂)မျက်စိမကန်းသော (၃)နားထိုင်းသော (၄)ဆဲနှစ်ဆောင်အတွင်း၌ တည်သောသူဖြစ်လျှင် စိတ်ပြန့်လွင့်နေသူပင်ဖြစ်စေ၊ ငိုက်မြည်းနေသူပင်ဖြစ်စေ အာပတ်မသင့်အောင်ပြုနိုင်၏။

နားထိုင်းပြီး၊ မျက်စိမြင်သူဖြစ်လျှင်၎င်း၊ မျက်စိကန်းပြီး နားထိုင်းသူဖြစ်လျှင်၎င်း၊ အာပတ်မသင့်အောင် မပြုနိုင်။

အနိယတကဏ္ဍဗြူး၏

နိဿဂ္ဂိယကဏ္ဍ

စီဝရဝဂ် + ကထိနသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အဘယ်သင်္ကန်းမျိုးကို နိဋ္ဌိတစီဝရဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အပ်ချုပ်မျိုးဆုံးခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ပျောက်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊ မိလောင်ခြင်း၊ သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော အာသာပြတ်စဲခြင်း ဤလေးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော အခြင်းအရာဖြင့်သော်၎င်း၊ သင်္ကန်းကိစ္စပြီးဆုံးခြင်းကို “နိဋ္ဌိတစီဝရ”ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ စိဝရပလိဗော ပြတ်စဲခြင်းကို အဘယ်ကြောင့် နိဋ္ဌိတစိဝရဟု ခေါ်
နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကထိန်ခင်းပြီးသောရဟန်းအား သင်္ကန်းပျောက်ခြင်းစသော အခြင်း
အရာတို့ဖြင့် စိဝရပလိဗောမေပြတ်စဲသေးသမျှကာလပတ်လုံး ကထိန်
အာနိသင်ကို ရရှိနိုင်သောကြောင့် “နိဋ္ဌိတစိဝရ ’ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ကထိန်ခင်းခြင်းကို အဘယ်ရဟန်းတို့အား ခွင့်ပြုအပ်ပါသနည်း၊
ရဟန်းမည်မျှရှိမှ ကထိန်ခင်းနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကထိန်ခင်းခြင်းကို ပုရိမဝါမှထသော ရဟန်းတို့အား ဘုရားခွင့်ပြု
တော်မူပါသည်။ ရဟန်းငါးပါးရှိမှသာ ကထိန်ခင်းနိုင်ပါသည်။

မေး။ ကထိန်ခင်းပုံအစီအစဉ်ကို အကျဉ်းချုပ်ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)ပုရိမဝါကပ်သောရဟန်းလေးပါး၊ သုံးပါး၊ နှစ်ပါး၊ တစ်ပါးရှိသော
ကျောင်း၌ ဗန္တိမဝါကပ်သောရဟန်းတို့ကို ငါးပါးဂိုဏ်းပြည့်အောင်ပြုလုပ်
၍ ကထိန်ခင်းရမည်။

(၂)ကထိန်သင်္ကန်းရလာလျှင် ကထိန်ခံထိုက်သောရဟန်းအား ဥတ္တိ
ဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးရမည်။

(၃)ထိုကထိန်ခံထိုက်သောရဟန်းသည် ထိုလှူသောနေ့၌ပင်
ငါးပိုင်းသော်၎င်း၊ ငါးပိုင်းထက်ပို၍သော်၎င်း ဖြတ်၍ ဒုကုဋ်၊ ကေသီ၊
သင်းပိုင် တစ်မျိုးမျိုးချုပ်ရမည်။ ကြွင်းသောရဟန်းတို့ကလည်း အဖော်
အပြစ်ကူညီ၍ ချုပ်ရမည်။

ချုပ်ပြီးသားရလျှင်ကား အပ်စပ်ကောင်းမွန်သည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

(၄)ကထိန်ခံသောရဟန်းသည် ခင်းလိုသောသင်္ကန်းအဟောင်းကို
ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုရမည်။

(၅)သင်္ကန်းအသစ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်။

(၆)ဣမာယ သံဃာဋီယာ ကထိနံ အတ္တရာမိ , ဣမိနာ ဥတ္တရာ သင်္ကေန ကထိနံ အတ္တရာမိ၊ ဣမိနာ အန္တရဝါသကေန ကထိနံ အတ္တရာမိ ဟုဆို၍ ကထိနံခင်းရမည်။

(၇)ကထိနံခင်းပြီးနောက် ကထိနံခင်းသောရဟန်းက ပုရိမဝါမှ ထပြီး ဥပစာရသိမ်(ကျောင်းတိုက်)အတွင်းရှိရဟန်းတို့ကို “အတ္တတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော အနုမောဒထ”ဟုဆို၍ အနုမောဒနာပြုရန် တိုက်တွန်းရမည်။

(၈)ကြွင်းသောရဟန်းတို့ကလည်း “အတ္တတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော အနုမောဒါမ ”ဟု၎င်း၊ အနုမောဒါမိ ဟု၎င်း ဆို၍ အနုမောဒနာပြုရမည်။

မေး။ ကထိနံသင်္ကန်းကို အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်များ လှူနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လူ , ရသေ့ ရဟန်းတို့တွင် မည်သူမဆို တစ်ယောက်ယောက်သည် တရားနှင့်ညီညွတ်စွာ လှူနိုင်ပါသည်။

မေး။ ချုပ်ပြီးသောသင်္ကန်း , မဖြတ်မချုပ်ရသေးသောသင်္ကန်းဖြင့် ကထိနံ ခင်းကောင်း / မခင်းကောင်းရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ချုပ်ပြီးသောသင်္ကန်းဖြင့် ကထိနံခင်းကောင်းပါသည်။ မဖြတ်ရသေး မချုပ်ရသေးသောသင်္ကန်းဖြင့် ကထိနံမခင်းကောင်းပါ။

မေး။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်များ ကထိနံခင်းရာရောက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပုရိမဝါမှထသောရဟန်းတို့တွင် အနုမောဒနာပြုသောရဟန်း များသာ ကထိနံခင်းရာရောက်ပါသည်။

မေး။ ပုဂ္ဂိုလ်မှထသောရဟန်းအားလုံးကထိန်အာနိသင်ရပါသလော။

ဖြေ။ မရနိုင်ပါ။ အနုမောဒနာပြုသောရဟန်းတို့သာ ကထိန်ခင်းရာ ရောက်၍ အာနိသင်ရပါသည်။

မေး။ ကထိန်အာနိသင်ကို အဘယ်ကာလမှ အဘယ်ကာလတိုင် ရပါသနည်း။

ဖြေ။ အနုမောဒနာပြုရာအခါမှစ၍ (တပေါင်းဆပြည့်နေ့အတွင်း) ကထိန်နှုတ်ရာကာလတိုင်အောင် ရပါသည်။

မေး။ ကထိန်အာနိသင်ငါးပါးကို ဧရတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)အနာမဋ္ဌဗာရ-အင်ဗ္ဗာရီသောရဟန်းကို ဗမန်ကြားစာ ဗွာထွင်း သို့သွားနိုင်ခြင်း။

(၂)အသမာဒါနဗာရ-အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သောသင်္ကန်းကို အရပ်အစပ်ပါး သို့မယူဘဲသွားနိုင်ခြင်း။

(၃)ယာဝဇတ္ထစီဝရ-အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ သင်္ကန်းများကို အလိုရှိ သလောက်ထားနိုင်ခြင်း။

(၄)ဂဏဘောဇန-ရဟန်းလေးပါးနှင့် လေးပါးအထက်ရဟန်းအပေါင်း အား မအပ်သောဝိညတ်ဖြင့် ပင့်ဖိတ်သော ဘောဇဉ်များကို အတူတကွ ခံယူ ဘုဉ်းပေးနိုင်ခြင်း။

(၅)ယော ဝ တတ္ထ စီဝရပ္ပါဒ-ကထိန်ခင်းရာကျောင်းတိုက်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသမျှ သင်္ကန်းအားလုံးသည် အာနိသင်ရသောရဟန်းများ နှင့်သာ သက်ဆိုင်ရခြင်း။

မေး။ ကထိန်အာနိသင်ကြောင့် အပြစ်မှကင်းလွတ်ခွင့်ရသော သိက္ခာပုဒ်

၄၂

တို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)အနာမန္တဓာရကြောင့် ဓာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်၊

(၂)အသမာဒါနဓာရကြောင့် ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၊

(၃)ယာဝဒတ္တစိဝရကြောင့် ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ်၊

(၄)ဂဏဘောဓနကြောင့် ဂဏဘောဓနသိက္ခာပုဒ်မှအသီးသီးကင်းလွတ် ခွင့်ရကြပါသည်။

မေး။ ကထိန်မျှတ်ခြင်း မာတိကာရှစ်ပါးသုံးရပ်ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)ပတ္တမနန္ဒိကာ= ဖဲသွားခြင်းအဆုံးရှိသော မျှတ်ခြင်း၊

(၂)နိဋ္ဌာနန္ဒိကာ= သင်္ကန်းပြီးဆုံးခြင်းအဆုံးရှိသော မျှတ်ခြင်း၊

(၃)သန္နိဋ္ဌာနန္ဒိကာ= ဆုံးဖြတ်ခြင်းအဆုံးရှိသော မျှတ်ခြင်း၊

(၄)နာသနန္ဒိကာ= သင်္ကန်းလျှာအဝတ် ပျောက်ဆုံးခြင်းအဆုံးရှိသော မျှတ်ခြင်း၊

(၅)သဝနန္ဒိကာ= ကထိန်မျှတ်ကြသတဲ့ ဟုကြားခြင်းအဆုံးရှိသော မျှတ်ခြင်း၊

(၆)အာသာဝဇ္ဇေဒိကာ= အာသာပြတ်စဲခြင်းရှိသောမျှတ်ခြင်း၊

(၇)သိမာတိတ္တမနန္ဒိကာ= ဥပဇာသိမ်အပြင်၌ သင်္ကန်းကာလကို လွန် ခြင်းရှိသော မျှတ်ခြင်း၊

(၈)သဟ္မဗ္ဗာရာ= အတူတကွမျှတ်ခြင်းရှိသော မျှတ်ခြင်းဟု မာတိကာ ရှစ်မျိုးရှိပါသည်။

မေး။ ဥပ္ပတသ္မိ ကထိနော-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အဘယ်ကိုညွှန်ပြပါသနည်း။

ဖြေ။ အာဝါသပလိမောဓ မရှိခြင်းကို ညွှန်ပြပါသည်။ နိဋ္ဌိတစိဝရသို့ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် စိဝရပလိမောဓ မရှိခြင်းကိုညွှန်ပြပါသည်။

မေး။ ပလိမောနနစပါး၌ ပါဝင်သော မာတိကာတို့ကို အသီးသီးရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ စိဝရပလိမောဓပြတ်စဲရာ၌ နိဋ္ဌာနန္တိကာ၊ နာသနန္တိကာ၊ အာသာဝဇ္ဇဒိကာ၊ ဟူသောကထိန်မျှတ်ခြင်းဖြင့် မာတိကာသုံးပါး ပါဝင်ပါသည်။
အာဝါသပလိမောဓပြတ်စဲရာ၌ ကြွင်းသောကထိန်မျှတ်ခြင်း မာတိကာငါးပါး ပါဝင်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သင်္ကန်းမျိုးကို အတိရေကစိဝရဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သောသင်္ကန်း၊ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သောသင်္ကန်းတို့၌ မပါဝင်သောကြောင့် အပိုအလွှဲသင်္ကန်းကို “အတိရေကစိဝရ(အပိုသင်္ကန်း)ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အတိရေကစိဝရ-၌ စိဝရအရကို မူလအားဖြင့်၎င်း၊ အနုလောမအားဖြင့်၎င်း၊ ခွဲခြားပြပါ။

ဖြေ။ မူလစိဝရအနုလောမအားဖြင့်

- (၁)ခေါမ= ခေါမတိုင်း၌ဖြစ်သောသင်္ကန်း၊
- (၂)ကပ္ပါသိက= ဝါချည်ဖြင့် ရက်အပ်သောသင်္ကန်း၊
- (၃)ကောသေယျ= ပိုးချည်ဖြင့် ရက်အပ်သောသင်္ကန်း၊
- (၄)ကမ္မလ= သားမွေးဖြင့် ရက်အပ်သောသင်္ကန်း၊
- (၅)သာဏ= ပိုက်ဆံလျော်ချည်ဖြင့် ရက်အပ်သောသင်္ကန်း၊
- (၆)ဘင်္ဂ= ငါးမျိုးစုံ ရော၍ ရက်အပ်သောသင်္ကန်း။

အနုလောမအနုလောမအားဖြင့်

- (၁)ဒုက္ခလ= ဘွဲ့ဖြူအဝတ်သင်္ကန်း၊
- (၂)ပတ္တုတ္ထ= ပတ္တုတ္ထတိုင်း၌ဖြစ်သော ပိုးချည်အဝတ်သင်္ကန်း၊
- (၃)သောမာရပဋ္ဌ= သောမာရတိုင်း၌ဖြစ်သောအဝတ်၊

(၄) ဗိနည်း-စိန်တိုင်း၌ ဖြစ်သော အဝတ်သင်္ကန်း၊

(၅) ကျွဲ၊ ခဲ၊ ဟိုက်၊ ဘိက္ခုဟု ခေါ်ဝေါ်စုသော အခါ ကမ္မဗိဒ္ဓိကြောင့်
ဖြစ်သော အဝတ်သင်္ကန်း၊

(၆) ဒေဝဒိန္န-နတ်တို့လှူအပ်သော အဝတ်သင်္ကန်း၊

မေး။ အတိရေကစိဝရ်-၌ သင်္ကန်း၏ဇာတိနှင့် ပမာဏကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ခေါမသင်္ကန်းစသော ဗုလသင်္ကန်း(၆)မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုး
သည်၎င်း၊ အနုလောမသင်္ကန်း(၆)မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသည်၎င်း၊
သင်္ကန်း၏ဇာတိဖြစ်ပါသည်။

ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဝိကပ္ပနာပြုလောက်သော နောက်ဆုံးသင်္ကန်းကို ယူရ၏။

မေး။ ဝိကပ္ပနာပြုရမည့် အငယ်ဆုံးသင်္ကန်း ပမာဏကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အလျားတစ်တောင်ထွာ၊ အနံ တစ်ထွာခြောက်သစ်ရှိသော အဝတ်
သင်္ကန်းသည် ဝိကပ္ပနာပြုလောက်သော အငယ်ဆုံးသင်္ကန်း ပမာဏဖြစ်
ပါသည်။

မေး။ သင်္ကန်း(၉)မျိုးနှင့် အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိကပ္ပနာပြုရမည့် ကာလအပိုင်းအခြား
ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ သင်္ကန်းသည် သင်းပိုင်၊ ကေသီ၊ ဒုက္ကုဋ်၊ အိပ်ယာခင်း၊ မျက်နှာ
သုတ်ပဝါ၊ ပရိက္ခာရစောဠ၊ နိဿိဒ်၊ မိုးရေခဲသင်္ကန်း၊ အမာလွမ်းသင်္ကန်း
ဟု (၉)မျိုးရှိပါသည်။

(ဆောင်ပုဒ်) သင်း၊ ကိုယ်၊ ဒု၊ အိပ်၊ မျက်၊ ပရိက်၊
နိဿိဒ်၊ မိုး၊ အမာ။

ထိုသင်္ကန်း(၉)မျိုးတို့တွင် တိစိဝရိက်ကို သယာဋ်၊ ဥတ္တရာသင်္ကန်း၊ စသော

အမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်။ သံဃာဦးစသောအမည်ဖြင့်
 ဝိကပ္ပနာမပြုရ။ သို့သော် "စီဝရ" ဟူသောအမည်သာမညဖြင့်ကား
 ဝိကပ္ပနာပြုကောင်းပါသည်။

ဗိုးရေခံသင်္ကန်းကို ဗိုးလေးလပတ်လုံး (သင်္ကန်းသင်္ကန်း) အမည်ဖြင့်
 အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဗိုးလေးလလွန်သောအခါ "စီဝရ" ဟူသောအမည်
 သာမညဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုရမည်။

နိဿိဒ်ကို "ဣမံ နိဿိဒံ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟုမိမိအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်
 တင်၍ ဝိကပ္ပနာပြုရာ၌ကား "စီဝရ" ဟူသောအမည်သာမညဖြင့်သာ
 ဝိကပ္ပနာပြုရမည်။

အပေါ်လွှမ်းအိပ်ရာခင်းကို ပစ္စတ္တရုဏအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍
 စီဝရဟူသောအမည်သာမညဖြင့်သာ ဝိကပ္ပနာပြုရမည်။

အမာလွမ်းသင်္ကန်းကို အနာပျောက်သည်တိုင်အောင် မိမိအမည်
 ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ။ အနာပျောက်ပြီးသောအခါ စီဝရဟူသော
 အမည်ဖြင့်သာ ဝိကပ္ပနာပြုရပါမည်။

မျက်နှာသုတ်ပုဝါ၊ ပရိက္ခရာအဝတ်တို့ကို မိမိအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်
 တင်၍ စီဝရဟူသောအမည်သာမညဖြင့်သာ ဝိကပ္ပနာပြုရပါမည်။

မေး။ တိစီဝရိက်အဓိဋ္ဌာန်တင်သောရဟန်း ပြုလုပ်ရမည့် အစီအစဉ်ကို
 ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ တိစီဝရိက်အဓိဋ္ဌာန်တင်သောရဟန်းသည် ရှေးဦးစွာ ဆုံးပြီး၍ ကပ္ပ
 မိန့်ထိုးကာ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သောသင်္ကန်းကိုသာ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရပါသည်။

မေး။ အဓိဋ္ဌာန်တင်လောက်သော တိစီဝရိက်၏ ပမာဏကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒ(အကြီးဆုံး)အားဖြင့် ၁၇ရားရှင်၏ သင်္ကန်းတော်

၄၆

ပမာဏအောက် ငယ်သောပမာဏရှိလျှင် အပ်၏။ အငယ်ဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ဒုက္ခနှင့်ကေသီသည် အလျားအားဖြင့် မုဋ္ဌိပဉ္စက (တောင်ဆုပ်အားဖြင့် ငါးတောင်၊ (ဝါ)ငါးတောင်၊တောင်ဆုပ်)ရှိရ၏။

အနံအားဖြင့် မုဋ္ဌိတိက(တောင်ဆုပ်သုံးတောင်၊(ဝါ)သုံးတောင်၊ တောင်ဆုပ်)ပမာဏရှိရပါသည်။

သင်းပိုင်သည် အလျားအားဖြင့် မုဋ္ဌိပဉ္စက=တောင်ဆုပ်ငါးတောင် ရှိရမည်။ အနံအားဖြင့် နှစ်တောင်ရှိပါသည်။ ၎င်းပမာဏထက်ကြီး လျှင် ، ငယ်လျှင် ပရိက္ခာရစောဠဟု အဓိဋ္ဌာန်တင်ရပါသည်။

မေး။ တိစိဝရိက်ကို ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုပုံ , အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုပုံ။
 ဣမံ သံဃာဋီ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊
 ဣမံ ဥတ္တရာသင်္ဂ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊
 ဣမံ အန္တရဝါသကံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊

အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ။
 ဣမံ သံဃာဋီ အဓိဋ္ဌာမိ၊
 ဣမံ ဥတ္တရာသင်္ဂ အဓိဋ္ဌာမိ၊
 ဣမံ အန္တရဝါသကံ အဓိဋ္ဌာမိ၊

(မှတ်ချက်)။ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ဖြစ်လျှင် “ဣမံ ”ဟု၎င်း၊ ဟတ္ထပါသ် အပြင်ဘက်ဖြစ်၍ ဝေးလျှင် “ဧတံ ”ဟု၎င်း ဆိုရပါသည်။

မေး။ တိစိဝရိက်ကို အဘယ်အကျိုးငှါ ပရိက္ခာရစောဠအဓိဋ္ဌာန်တင်ရ သနည်း။

ဖြေ။ လွယ်ကူစွာသုံးစွဲနိုင်ခြင်းအကျိုးငှါ တိစိဝရိက်ကို ပရိက္ခာရစော အဓိဋ္ဌာန်တင်ရပါသည်။

မေး။ မိုးရေခဲသင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌ အဘယ်မျှလောက် ဆိုးရည် ဆိုးရပါသနည်း။

ဖြေ။ အဆင်းပျက်ရုံမျှ ဆိုးပြီးလျှင် သုံးဆောင်ခြင်းငှါအပ်ပါသည်။သို့သော် နှစ်ထည်ကား မအပ်ပါ။

မေး။ ပစ္စတ္တရုဏ(အပေါ်လွှမ်းအိပ်ရာခင်း)၏ ပမာဏနှင့်အဆင်းကို ရေး ခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပစ္စတ္တရုဏ(အပေါ်လွှမ်းအိပ်ရာခင်း)သည် ကြီးသော်၎င်း၊ တစ် ထည်တည်းသော်၎င်း၊ ဗျားသော်၎င်း အပ်ကုန်၏။
အဆင်းအားဖြင့် နီလ၊ ပီတစသည်အားလုံးအပ်၏။ အမြိတ်ဆာရှိလျှင် လည်း အပ်တော့၏။

မေး။ သင်္ကန်း(၉)ထည် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌ တင်နိုင်သောသင်္ကန်းအရေ အတွက်ကို အသီးသီးခွဲခြားပြပါ။

ဖြေ။ တိစိဝရိုက်၊ မိုးရေခဲသင်္ကန်း၊ နိသီဒိန်၊ အမာလွှမ်းသင်္ကန်း၊ ဟူသော သင်္ကန်း(၆)ထည်တို့ကို တစ်ထည်တည်းစီသာ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်။
ပစ္စတ္တရုဏ၊ မုခပုဉ္ဇန၊ ပရိက္ခာရစောဠ သုံးမျိုးတို့ကို အရေအတွက်အလို ရှိသလောက် အဓိဋ္ဌာန်တင်နိုင်၏။

မေး။ ကျောင်းအသုံးအဆောင်အတွက် လှူဒါန်းသည်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရန် လိုအပ်ပါသလော။

ဖြေ။ ညောင်စောင်းပေါ်ခင်းသောဘုံလှူ(ပဉ္စဘိသိ)၊ အင်းပျဉ်ပေါ်ခင်း သော ဘုံလှူ(ပိဋ္ဌဘိသိ)၊ ခေါင်းအုံး၊ ခြုံထည်၊ ကော်စောတို့၌၎င်း၊ သေမှာ သနအသုံးအဆောင်အတွက်လှူ အပ်သောအခင်း၌၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာန်

၄၈

တင်စရာမလိုပါ။

မေး။ သင်္ဃိတံ၊ ရေစစ်တို့ကို အဘယ်သို့ပြုရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ဝိကပ္ပနာပြုလောက်သော ပမာဏရှိလျှင် ပရိက္ခာရစောဠဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရပါသည်။

မေး။ အဓိဋ္ဌာန်ကျကြောင်း၊ ပျက်ကြောင်းအင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)သုတစ်ပါးအားပေးခြင်း၊ (၂)လှယူခြင်း၊ (၃)အကျွမ်းဝင်၍ ယူခြင်း၊ (၄)လှထွက်ခြင်း၊ (၅)သိက္ခာချခြင်း၊ (၆)သေခြင်း၊ (၇)လိင် ပြန်ခြင်း၊ (၈)ပစ္စုပ္ပန်ပြုခြင်း ဟူ၍ရှစ်မျိုးရှိပါသည်။
(ဆောင်) စေးခွန်၊ နိုးဝှက်၊ ဝိဿာသင်္ဂ၊ လှထွက်၊ ချသိက္ခာ၊
သေဆုံး၊ လိင်ပြန်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ရှစ်တန် ကျဓိဋ္ဌာန်။

မေး။ တိစိဝရိုက်အဓိဋ္ဌာန်ပျက်နိုင်လောက်သော အပေါက်၏ပမာဏကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ တိစိဝရိုက်သည် လက်သန်း၏ လက်သည်းခွံပမာဏပေါက်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပျက်၏။

(ဆောင်) လက်သန်းသည်းမျှ ပေါက်လတ်က သုံးဝ စိဝရိုက်မှာ။

(မှတ်ချက်) ထိုလက်သည်းခွံ ပမာဏအပေါက်သည်လည်း ထုတ် ချင်းပေါက်သော အပေါက်ဖြစ်မှသာ အဓိဋ္ဌာန်ပျက်၏။ အပေါက်၏ အလယ်အတွင်း၌ ချည်မျှင်တစ်မျှင်မျှ မပြတ်သေးလျှင် အဓိဋ္ဌာန်မပျက် သေးပါ။

မေး။ အဓိဋ္ဌာန်ပျက်နိုင်သော အပေါက်၏နေရာအရပ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဒုက္ခနိဗ္ဗာန်စောသိတို့၏ အလျားအစွန်းမှ တစ်ထွာ၊ အနံအစွန်းဘက်မှ

လက်ရစ်သစ်ပမာဏရှိသောအရပ်၏ အတွင်းဘက်၌ ပေါက်သော အပေါက်သည် အဓိဋ္ဌာန်ပျက်နိုင်၏။

သင်းပိုင်၌ကား အလျားအစွန်းမှ တစ်ထွာ၊ အနံအစွန်းမှလက်လေး သစ်အရပ်ဘက်အတွင်းမှ ပေါက်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပျက်၏။ ထိုပမာဏရှိ သောအရပ်၏ အပြင်ဘက်၌ ပေါက်သောအပေါက်သည် အဓိဋ္ဌာန် မပျက်နိုင်ပါ။

မေး။ မိုးရေခဲသင်္ကန်း၊ အမာလွမ်းသင်္ကန်းတို့၏ အဓိဋ္ဌာန်ပျက်ရာကာလ ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ မိုးရေခဲသင်္ကန်းသည် မိုးလလွန်သောအခါ အဓိဋ္ဌာန်ပျက်၏။ အမာ လွမ်းသင်္ကန်းသည် အနာပျောက်သောအခါ အဓိဋ္ဌာန်ပျက်၏။

မေး။ ဆယ်ရက်လွန်ရာ၌ အဘယ်ကြောင့် နိဿဂ္ဂိဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ အတိရေကသင်္ကန်းမဖြစ်အောင် မပြုလုပ်သောကြောင့် နိဿဂ္ဂိဖြစ် ရပါသည်။

မေး။ ဒသာဟပရမံ-အရ ဆယ်ရက်ကို အဘယ်သို့ရေတွက်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ သင်္ကန်းဖြစ်ရာနေ့၏ လွန်ပြီးသောအာရုဏ်သည် ထိုသင်္ကန်းဖြစ်ရာ နေ့ကို မှီသောကြောင့် သင်္ကန်းရသောနေ့နှင့်တကွ ဆယ်ရက်ကို ရေတွက်ရပါသည်။

မေး။ ဆယ်ရက်လွန်၍ နိဿဂ္ဂိဖြစ်သောသင်္ကန်းကို စွန့်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဣဒံ မေ အန္တေ စိဝရံ ဒသာဟာတိတ္တန္တံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿဇ္ဇာမိ။

၂၀

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ် ကုစားပုံအစီအစဉ်အကျဉ်းချုပ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (က)နိဿဂ္ဂိဖြစ်သောသင်္ကန်းကို သံဃာ၊ ဂိုဏ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးထံ၌ စွန့်ရပါမည်။

(ခ)ဗျတ္တိပုဋိဗလရဟန်းတစ်ပါးက ထိုအာပတ်ကို ခံယူပါမည်အကြောင်း ဥတိထား၍ သံဃာကိုသိစေရမည်။

(ဂ)ဒေသနာပြောကြားရမည်။

(ဃ)ဒေသနာကြားပြီးလျှင် စွန့်အပ်သောသင်္ကန်းကို ဥတိထား၍ ပြန်ပေးရမည်။

မေး။ သင်္ကန်းစွန့်ပုံပါဠိကို မဆိုတတ်လျှင် အဘယ်သို့ပြုလုပ်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ မိမိနားလည်သော ဘာသာစကားတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ပြောဆိုနိုင်ပါသည်။

မေး။ ဝိနည်းကံအရ စွန့်အပ်သောသင်္ကန်းကို ပြန်လည်မပေးအပ်လျှင် အဘယ်အပြစ်များဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ “ငါ့အား ပေးအပ်ပြီ”ဟူသောသညာဖြင့် စွန့်အပ်သောသင်္ကန်းကို ပြန်၍မပေးလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။ ဥစ္စာရှင်ရဟန်း၏ပစ္စည်းမှန်း သိလျက် မပေးလျှင် ပိုင်ရှင်ရဟန်း၏ ရန်ကွပ်(ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်)ပြုသောအခါ ဘဏ္ဍာကို တန်ဖိုးဖြတ်၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်။

(အနုပညတ်) ဒသာဟပရမံ

မေး။ အာပတ်(၇)ပုံတို့ကို သီလဝိပဗ္ဗတ္တိစသည်ဖြင့် ခွဲခြားပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပါရာဇိက နှင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်တို့သည် သီလဝိပဗ္ဗတ္တိဖြစ်၏။ ကြွင်းသောအာပတ်တို့သည် အာဇာရဝိပဗ္ဗတ္တိဖြစ်၏။

အာစိဝိပ္ပတ္တိနှင့် ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပတ္တိဖြစ်သောအာပတ်ဟူ၍ ထိုက်ရိုက်မရှိပါ။
သို့သော် အာစိဝိပ္ပတ္တိဟူသောအကြောင်းကြောင့် ခုဗ္ဗာသိအာပတ်မှ
တစ်ပါးသော ကြွင်းသောအာပတ်(၆)ခုတို့ကို ပညတ်အပ်၏။

ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပတ္တိဟူသောအကြောင်းကြောင့် ပါမိတ်နှင့်ဒုတ္တိအာပတ်တို့
ကို ပညတ်အပ်ကုန်၏။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)ဇာတ် ,ပမာဏနှင့်ပြည့်စုံသောသင်္ကန်း၏ မိမိဥစ္စာဖြစ်ခြင်း၊
(၂)နေ့ ရက် အရေအတွက်သို့ရောက်ခြင်း၊ (၃)ပလိမောဓပြတ်ပြီးခြင်း၊
(၄)အတိရေကသင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ (၅)ဆယ်ရက်လွန်ခြင်း၊ဟူ၍အင်္ဂါ
ငါးပါးဖြစ်ပါသည်။

ဥဒေါသိတသိက္ခာပုဒ်

မေး။ နိဋ္ဌိတစိဝရသို့ ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသို့ ကထိနေ-ဖြင့် အဘယ်အဓိပ္ပါယ်
ကို သိနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သင်္ကန်းပြီးဆုံးခြင်း၊ ကထိန်နုတ်ခြင်းတို့ဖြင့် ပလိမောဓပြတ်စဲခြင်း
တို့ကို သိနိုင်ပါသည်။

မေး။ တိစိဝရေန ဝိပ္ပဝဿယျ-အရ သင်္ကန်းသုံးထည်လုံးနှင့် ကင်း၍နေ
မှ ဝိပ္ပဝါသမည်၍ အာပတ်သင့်နိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ သင်္ကန်းသုံးထည်တို့တွင် တစ်ထည်ထည်နှင့် ကင်း၍နေလျှင်လည်း
ဝိပ္ပဝါသမည်၍ အာပတ်သင့်နိုင်ပါသည်။

မေး။ သင်္ကန်းထားကောင်းသောအရပ်တို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

၂၂

ဖြေ။ ရွာ၊ အိမ်၊ ဘဏ္ဍာတိုက်၊ ပြအိုး၊ တန်ဆောင်းဝန်း၊ ပြဿာဒ်၊ ပြဿာဒ်ဦးပြည်း၊ လှေ၊ လှည်း(လှည်းကုန်သည်၊ လှေကုန်သည်တို့၏ အပေါင်း) လယ်ယာ၊ ကောက်နယ်တလင်း၊ အာရာမ်၊ ကျောင်းတိုက်၊ သစ်ပင်အနီးအောက်၊ လွင်တီးခေါင် ဟူ၍ (၁၅)မျိုးရှိပါသည်။

(ဆောင်) ရွာ၊အိမ်နှင့်၊ တိုက်၊ထီးစိုက်ဦးပြည်း။
လှေ၊လှည်း၊ပြ၊လယ်၊ ကောက်နယ်၊သစ်ပင်။
လွင်၊အာရာမ်၊ကျောင်း၊ တန်ဆောင်းဆင်း၊
သင်္ကန်းထား၊ မှတ်သားအရပ်တည်း။

မေး။ အညတြ ဘိက္ခုသမုတိယာ-၌ အဘယ်သူက အဘယ်ရဟန်းအား အဘယ်သမ္ဘူတိပေးရပါသနည်း။

ဖြေ။ သံဃာက ဂိလာနရဟန်းအား တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသမ္ဘူတိကို ပေးရပါသည်။

မေး။ အဝိပ္ပဝါသသမ္ဘူတိရသောရဟန်းသည် ရောဂါပျောက်လျှင် သင်္ကန်း နှင့်ကင်းကွာ၍ နေသင့်/မနေသင့် ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ရောဂါဝေဒနာပျောက်လျှင် သင်္ကန်းရှိရာအရပ်သို့ ပြန်လာရမည်။ သို့မဟုတ် ထိုရောဂါပျောက်ရာအရပ်မှနေ၍ ပစ္စုဒ္ဓိရှိပြီရမည်။ အကယ် ၍ ထိုရောဂါဖြစ်စေ၊ အခြားရောဂါတစ်ခုခုဖြစ်စေ ပြန်ဖြစ်လာလျှင် နောက်ထပ် သမ္ဘူတိတောင်းစရာမလိုပါ။

မေး။ ပထမနှင့်ဒုတိယ ကထိနသိက္ခာပုဒ်တို့၏ အထူးကိုရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ အဝိဋ္ဌာန်မတင်ခြင်း၊ ဝိကပ္ပနာမပြုခြင်း သည် ဘကြိယ(ပြုထိုက်သည်ကို မပြုခြင်း)မည်၏။

ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ပစ္စုဒ္ဓါရုံမပြုခြင်းသည် အကြိယ(ပြု
ထိုက်သည်ကို မပြုခြင်း)မည်၏။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ နိဿဂ္ဂိသင်္ကန်းစွန့်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဣဒံ ဗေ ဘန္တေ စိဝရံ ရတ္တိဝိပုဓုတ္ထံ အညတြ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ
နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿန္တာမိ။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)တိစိဝရိကံအဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးသောသင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ (၂)ကထိနံ
မခင်းခြင်း၊ (၃)အဝိပွဝါသသမ္ပတိမရခြင်း၊ (၄)ညဉ့်ကင်းခြင်း၊ ဟူ၍
လေးပါးဖြစ်ပါသည်။

အကာလစိဝရသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အကာလစိဝရ-၌ ကာလ ,အကာလခွဲခြားပြပါ။

ဖြေ။ ကထိနံမခင်းလျှင် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့မှစ၍
တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့တိုင်အောင် တစ်လသည်၎င်း၊

ကထိနံမခင်းလျှင် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့မှစ၍
တပေါင်းလပြည့်နေ့တိုင်အောင် ငါးလသည်၎င်း၊ ကာလမည်၏။

ကထိနံမခင်းလျှင် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့မှစ၍
သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့တိုင်အောင် (၁၁)လသည်၎င်း၊

ကထိနံမခင်းလျှင် တပေါင်းလပြည့်ကျော်တစ်ရက်မှစ၍
သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့တိုင်အောင် (၇)လသည်၎င်း၊ အကာလမည်၏။

မေး။ အဘယ်သင်္ကန်းမျိုးကို အကာလသင်္ကန်းဟုခေါ်ပါသနည်း။

၅၇

ဖြေ။ သင်္ကန်းကာလမှအခြားသော အကာလ၌ဖြစ်သောသင်္ကန်းသည်၎င်း သင်္ကန်းကာလ၌ “ဤသင်္ကန်းသည် အကာလသင်္ကန်းပါတည်း”ဟု ပြော၍ သံဃာအား လှူအပ်သောသင်္ကန်းသည်၎င်း၊ “ဤသင်္ကန်းကို အရှင်ဘုရားအား လှူပါ၏”ဟု ပုဂ္ဂိုလ်အား လှူအပ်သောသင်္ကန်း သည်၎င်း၊ အကာလစီဝရမည်ပါသည်။

မေး။ ဥပ္ပဇ္ဈယျ-၌ သင်္ကန်းရရန် နည်းအမျိုးမျိုးကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)မိမိ၏ဝေစုရခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် သံဃာမှရရှိခြင်း၊

(၂)သုတ္တန္တိကသောဂိုဏ်းမှ ရရှိခြင်း၊

(၃)ဆွေမျိုးထံမှ ရရှိခြင်း၊

(၄)မိတ်ဆွေထံမှ ရရှိခြင်း၊

(၅)ပံသုကုသင်္ကန်းရရှိခြင်း၊

(၆)မိမိ၏ဝါဂ္ဂမ်းစသောဥစ္စာဖြင့် ရရှိခြင်း၊

(၇)မာတိကာရစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးမှ ရရှိခြင်း၊အားဖြင့် (၇)မျိုးရှိ ပါသည်။

မေး။ သင်္ကန်းဖြစ်ပေါ်ကြောင်း မာတိကာရစ်ပါးကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)သိမ်၌လှူခြင်း၊ (၂)ကတိကဝတ်၌လှူခြင်း၊ (၃)ဆွမ်းဝတ်တည် ရာအရပ်၌လှူခြင်း၊ (၄)သံဃာအားလှူခြင်း၊ (၅)ဥဘကောသံဃာအား လှူခြင်း၊ (၆)ဝဿဝံဌသံဃာအားလှူခြင်း၊ (၇)ရည်ညွှန်း၍လှူခြင်း၊ (၈)ပုဂ္ဂိုလ်အားလှူခြင်း ဟူ၍မာတိကာရစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

(ဆောင်) သီမာ၊ကတိ၊ဆွမ်းကျွေးသည်၊ သံဃိလှူသုံးဖြာ။

ရည်ညွှန်း၊ပိုင်းခြား၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊လှူငြား မာရစ်ဖြာ။

မေး။ သီမာယ ဒေတိ-၌ သိမ်အပြားကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြ။ (၁)ခဏ္ဍသိမ် (၂)ဥပစာရသိမ် (၃)သမာနသံဝါသသိမ်
 (၄)အဝိပ္ပဝါသသိမ် (၅)လာဘသိမ် (၆)ဂါမသိမ်
 (၇)နိဂမသိမ် (၈)နဂရသိမ် (၉)အတ္တန္တရသိမ်
 (၁၀)ဥဒကုက္ကေပသိမ်(၁၁)ဇနပဒသိမ် (၁၂)ရဋ္ဌသိမ်
 (၁၃)ရဇ္ဇသိမ် (၁၄)ဒိပသိမ် (၁၅)စက္ကဝါဠသိမ်
 ဟူ၍ (၁၅)မျိုးရှိပါသည်။
 (ဆောင်) ခဏ္ဍ,ဥ,သမာ,အဝိပ္ပ,လာ,ဂါ,နိ,န,အတ္တန္တ။
 ဥဒကုက္က,ဇန,ရဋ္ဌ,ရဇ္ဇ,ဒိ,စက္ကဝါ,သီမာဘောဒ,ပန္နရ။

မေး။ အဘယ်ကို ဥပစာရသိမ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြ။ အကာအရပ်ရှိသောကျောင်းတိုက်၏ အကာအရပ်အတွင်းသည်
 ၎င်း၊ အကာအရပ်မရှိသောကျောင်းတိုက်၏ အကာအရပ်ဖြစ်ထိုက်
 သော အရပ်အတွင်းသည်၎င်း၊ ဥပစာရသိမ်မည်၏။

(တနည်း) ရဟန်းတို့အမြဲစုဝေးရာအရပ်မှ၎င်း၊ အမြဲနေရာကျောင်း
 မှ၎င်း၊ ထာမမဇ္ဈိမပုရိသ၏ ခဲနှစ်ကျတို့၏အတွင်းသည် ဥပစာရသိမ်
 မည်၏။

(မှတ်ချက်) ဥပစာရသိမ်သည် ကျောင်းတိုးပွားလာလျှင် သိမ်လည်းတိုးပွား
 လာ၏။ ကျောင်းယုတ်လျော့သွားသော် သိမ်လည်း ယုတ်လျော့သွား၏။
 ကျောင်းတိုးပွားလာလျှင် ယူဇနာတစ်ရာတိုင်အောင်လည်း ဥပစာရသိမ်
 ကျယ်ပြန့်လာနိုင်၏။

မေး။ ဥပစာရသိမ်ဖြင့် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်အပ်သော အစီအရင်တို့ကို ရေး
 ခဲ့ပါ။

ဖြ။ ဘိက္ခုနီမတို့၏အရပ်အတွင်းသို့ဝင်ခြင်း၊သေဓာသနကို ခွင့်ပန်ခြင်း

၅၆

တို့ကို၎င်း၊ ပရိဝါသ်၊ မာနတ်လျှောက်ထားခြင်း၊ ဝါကျိုးခြင်း၊
နိဿည်းယူခြင်း၊ ကျောင်းခံယူခြင်းသောအစီအရင်အားလုံးကို ဥပဇာရ
သိမ်ဖြင့် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်အပ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကို လာဘသိမ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မင်း ,အမတ်ကြီးသည်တို့က ကျောင်းဆောက်ပြီး၍ တစ်ဂါဝုတ်၊
ယူဇနာဝက်၊ တစ်ယူဇနာအရပ်ကို ကျောင်းတိုက်ပတ်ဝန်းကျင်း၌ ပိုင်းခြား
သတ်မှတ်ပြီးထားအပ်သောသိမ်သည် လာဘသိမ်မည်၏။

မေး။ အဘယ်သိမ်ကို နေပဒသိမ် ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာသိတိုင်း၊ ကောသလတိုင်းစသောတိုင်းတို့၏ အတွင်း၌ရှိသော
နေပုဒ်များစွာတို့တွင် တစ်ခုသောနေပုဒ်အပိုင်းအခြားသည် နေပဒသိမ်
မည်၏။

မေး။ အဘယ်သိမ်ကို ရဋ္ဌသိမ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာသိတိုင်း၊ ကောသလတိုင်းစသောတိုင်းတို့၏ အပိုင်းအခြားသည်
ရဋ္ဌသိမ်မည်၏။

မေး။ အဘယ်သိမ်ကို ရုဇ္ဈသိမ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှင်ဘုရင်တစ်ဦး၏ အာဏာဖြစ်ရာအရပ်သည် ရုဇ္ဈသိမ်မည်၏။

မေး။ အဘယ်သိမ်ကို ဒီပသိမ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သမုဒ္ဒရာဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သောကျွန်းကြီးသည်၎င်း၊ အကြား၌တည်
သော ကျွန်းငယ်သည်၎င်း ဒီပသိမ်မည်၏။

မေး။ အဘယ်သိမ်ကို ဝတ္ထဝါဠသိမ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိကြာဝဠာတောင်တစ်ခုဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အကာအရံမံ အတွင်းသည် ဝတ္ထဝါဠသိမ်မည်၏။

မေး။ သိမ် နှင့် ပစ္စည်းအသီးသီးကို ၇/ မရအနေအားဖြင့် ပိုင်းခြားဝေ ဘန်ပြပါ။

ဖြေ။ ခဏ္ဍသီမာယ ဒေမ-ဟုဆို၍ လှူအပ်သောပစ္စည်းဝတ္ထုသည် ခဏ္ဍသိမ်၌တည်သောရဟန်းများသာ ရနိုင်၏။ ခဏ္ဍသိမ်အပြင်ဘက် သီမန္တရိုက်၌တည်သော ရဟန်းများသော်မှလည်း မရနိုင်ပါ။

ဥပစာရသီမာယ ဒေမ-ဟုဆို၍ လှူလျှင်ကား ထိုဥပစာသိမ်အပိုင်း အခြား၌ရှိသော ခဏ္ဍသိမ်၌၎င်း၊ သီမန္တရိုက်တို့၌၎င်း၊ တည်သောရဟန်း များလည်း ရနိုင်ပါသည်။

မေး။ သိမ်၏အမည်ထူးများကို မသတ်မှတ်ဘဲ သာမညအားဖြင့် “သီမာယ ဒမ္မိ” ဟုဆို၍လှူခဲ့လျှင် အဘယ်သိမ်၌တည်သောရဟန်းများ ဝေဘန်ရ ပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ဥပစာရသိမ်၌တည်သောရဟန်းများ ဝေဘန်ရပါသည်။

မေး။ ကတိကဝတ်ဟူသည် အဘယ်ကို ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တူသောလာဘ်ရှိအောင် ပြုအပ်သော ကတိကဝတ် ကို ခေါ်ပါသည်။

မေး။ “သံဃာအား လှူပါ၏” ဟုဆို၍လှူခဲ့လျှင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်များ ရနိုင်ပါသနည်း။

၅၀

ဖြေ။ ဥပစာရသိမ်မွေ့ရှိသောရဟန်းတို့သည်၎င်း၊ ထိုသိမ်မွေ့ရှိသောရဟန်းတို့နှင့် တစ်စပ်တည်းစပ်၍နေသော ဥပစာရသိမ်အပြင်ဘက်၌ ရှိသော ရဟန်းတို့သည်၎င်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

မေး။ “ဥဘတောသံဃာနှင့် အရှင်ဘုရားအား လှူပါ၏” ဟုဆိုလျှင် အဘယ်ကဲ့သို့ ဝေဘန်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ဘိက္ခုသံဃာ(၁၀)ပါး၊ ဘိက္ခုနီသံဃာ(၁၀)ပါးအားဖြင့် အပါး(၂၀)ရှိလျှင် ဝေစု(၂၁)စုခွဲဝေ၍ တစ်စုကို ပုဂ္ဂိုလ်အားပေးပြီး ကျန်အစု(၂၀)ကို ဥဘတောသံဃာခွဲဝေယူရပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကဝေစုတစ်စုရသောပုဂ္ဂိုလ်သည် သံဃာမှလည်း ဝေစုတစ်စု ရရှိနိုင်ပါသေးသည်။ (အကြောင်းကား) ဥဘတောသံဃာသခွါဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ယူရသောကြောင့်တည်း။

မေး။ ဘိက္ခုသံဃာအား၎င်း၊ ဘိက္ခုနီမတို့အား၎င်း လှူပါ၏ ” ဟုဆိုလျှင် အဘယ်ကဲ့သို့ ဝေဘန်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ တစ်ဝက်စီခွဲ၍ မပေးရပါ။ ရဟန်းနှင့်ရဟန်းမတို့ကို ရေတွက်၍ ပေးရပါသည်။

မေး။ ဘိက္ခုသံဃာအား၎င်း၊ ဘိက္ခုနီမတို့အား၎င်း၊ အရှင်ဘုရားအား၎င်း လှူပါ၏၊ ဟုဆို၍ လှူလျှင် အဘယ်ကဲ့သို့ ဝေဘန်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ပုဂ္ဂလိကသီးခြားဝေစုတစ်စုကို ပုဂ္ဂိုလ်အား မပေးဘဲ ဘိက္ခု - ဘိက္ခုနီ အပါးအရေအတွက်ကို ရေတွက်၍သာ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ရမည်။

မေး။ “ဝဿ ပုဋ္ဌသံဃာအား လှူပါ၏ ” ဟုဆို၍လျှင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်များ ရ

နိုင်ပါသည်။

ဖြေ။ ဝါမကျိုးသော ပုရိမဝါမှ ထသောရဟန်းများ ရနိုင်ပါသည်။

မေး။ “ဗိပုဓမ္မဝ ကာရေတမ္ဘံ” အရ အဘယ်မျှလောက် လျှင်မြန်အောင် ပြုလုပ်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ဆယ်ရက်အတွင်း၌ပင် မြန်မြန်ပြုရပါသည်။

မေး။ “နော စဿ ပါရိပုရိ” အရ အဘယ်မျှလောက် မပြည့်စုံ မလုံလောက်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဖြေ။ အဓိဋ္ဌာန်တင်နိုင်လောက်သော သင်္ကန်းဖြစ်အောင် မချုပ်လောက် သောအားဖြင့် မပြည့်စုံခြင်းကို “နော စဿ ပါရိပုရိ” ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ “သတိယာ ပစ္စာသာယ” အရ သင်္ကန်းလျှာပုဆိုး ရနိုင်သော မျှော် လင့်ချက်ရှိရာဌာနတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)ငါ့အတွက် သင်္ကန်းလျှာအဝတ် ရလိမ့်မည်ဟု သံဃာ၊ဂိုဏ်း၊ဆွေ မျိုး၊ မိတ်ဆွေတို့တွင် တစ်နေရာရာမှသော်၎င်း၊ (၂)ပံသုကုရလိမ့်မည် ဟု၎င်း၊ (၃)ငွမ်းစသော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့် သင်္ကန်းလျှာအဝတ် ရသို့ ရန် မျှော်လင့်ချက်များကို “ပစ္စာသာယ” အရယူရပါသည်။

မေး။ “တတော စေ ဥတ္တရိ” အရ တစ်လထက်ပိုလွန်အောင် ထားနိုင်ရန် အဘယ်သို့ပြုလုပ်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ပူလသင်္ကန်းက နူးညံ့ပြီး ပစ္စာသာသင်္ကန်းက ကြမ်းတမ်းကာ ရော နော၍ ချုပ်ခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင်လျှင် တစ်လမပြည့်သေးပါက အခြားပစ္စာ သာ သင်္ကန်းရမှသာ တစ်လအတွင်း၌ ပြုလုပ်ရမည်။

အကယ်၍ အခြားသောပစ္စာသာသကံန်းမရခဲ့လျှင် ပထမရခဲ့သော သကံန်းကို ပရိက္ခာရစောဠအဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်။

သို့မဟုတ် မူလသကံန်းက ကြမ်းပြီး ပစ္စာသာသကံန်းက နူးညံ့နေလျှင် မူလသကံန်းကို ပရိက္ခာရစောဠအဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ပစ္စာသာသကံန်းကိုပင် မူလသကံန်းပြုကာ နောက်ထပ်တစ်လထားနိုင်ခွင့်ရှိ၏။

(ထပ်ဆင့်ရှင်းလင်းဖွဲ့ကပ်) မူလသကံန်းက နူးညံ့၍ ပစ္စာသာသကံန်းက ကြမ်းနေလျှင် နှစ်ထည်လုံးကို ပရိက္ခာရစောဠအဓိဋ္ဌာန်တင်ထားရမည်။

သို့မဟုတ် မူလသကံန်းက ကြမ်း၍ ပစ္စာသာသကံန်းက နူးညံ့လျှင် မူလသကံန်းကို ပရိက္ခာရစောဠအဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီး ပစ္စာသာသကံန်းကိုပင် မူလသကံန်းပြုကာ တစ်လ၊တစ်လထားနိုင်လောက်အောင်သောနည်းဖြင့် ဆက်ကာဆက်ကာပြုလုပ်သွားပါက တစ်လထက်ပိုလွန်အောင်ထားနိုင်ပါသည်။

မေး။ ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ်နှင့် အကာလစီဝရသိက္ခာပုဒ်တို့၏ အထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ဆယ်ရက်လွန်ခြင်းဖြစ်၏။ တတိယကထိနဟူသော အကာလစီဝရသိက္ခာပုဒ်၌ တစ်လလွန်ခြင်းဖြစ်၏။

ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အညာတိကာယအရ ဆွေမျိုးမတော်သောပုဂ္ဂိုလ်များကို ညွှန်ပြပါ။

ဖြေ။ အမိဘက်မှ၎င်း၊ အဖဘက်မှ၎င်း၊ ခုနှစ်စုံ+ခုနှစ်ဆက်တိုင်အောင် မည်သည့်အခြင်းအရာဖြင့်မှ မစပ်သူကို “အညာတိကာယ= ဆွေမျိုးမတော်သူ”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဘိက္ခုနီအရ အဘယ်ဘိက္ခုနီမများကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ သာကီဝင်မင်းသမီးများကဲ့သို့ ဘိက္ခုသံဃာသက်သက်၌သော်၎င်း၊ ဥဘတောသံဃာ၌သော်၎င်း၊ ရဟန်းဖြစ်သောဘိက္ခုနီမများကို ယူရပါသည်။

မေး။ ပုရာဏစီဝရအရ အဘယ်သင်္ကန်းမျိုးကို သင်္ကန်းအဟောင်းဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ (၁)ဆိုးပြီး၊ ကပ္ပမိစ္ဆထိုးပြီး၍ တစ်ကြိမ်မျှ ဝတ်ရုံပြီးသော သင်္ကန်းသည်၎င်း၊ (၂)အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် သုံးစွဲသည်အနေအထားဖြင့် ပုခုံး၊ ဦးခေါင်းထိပ်၌ တင်၍ ခရီးသွားဘူးသောသင်္ကန်းသည်၎င်း၊ (၃)ခေါင်းအုံးပြုလုပ်၍ အိပ်ဘူးသောသင်္ကန်းသည်၎င်း၊ ပုရာဏစီဝရ-သင်္ကန်းအဟောင်းဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဓောဝါပေယျအရ ဖွပ်စေပုံအခြင်းအရာတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)ဖွပ်ပါဟု နှုတ်ကခိုင်း၍ ဖွပ်စေခြင်း၊ (၂)ကိုယ်အမူအရာဖြင့် ဖွပ်စေခြင်း၊ (၃)မိမိလက်ဖြင့် ဘိက္ခုနီမလက်၌ တိုက်ရိုက်ပေး၍ ဖွပ်စေခြင်း၊ (၄)ခြေရင်း၌ချထား၍ ဖွပ်စေခြင်း၊ (၅)ဆဲနှစ်တောင်အတွင်း၌ တည်ပြီး ပစ်ပေး၍ ဖွပ်စေခြင်း၊ (၆)အခြားသူ၏လက်၌ ပို့ခိုင်း၍ ဖွပ်စေခြင်းအားဖြင့် ဖွပ်စေပုံအခြင်းအရာ(၆)မျိုးရှိပါသည်။

မေး။ လူမ၊ သာမဏေမ၊ သိက္ခမာန်မ အားဖွပ်စေရာ၌ ရဟန်းဖြစ်ပြီးမှ ဖွပ်လျှင် အဘယ်အပြစ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရဟန်းဖြစ်ပြီးမှ ဖွပ်လျှင်လည်း နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်ပင် သင့်ပါသည်။ အမျိုးသားနှင့် သာမဏေအားဖွပ်စေရာ၌ လိင်ပြန်ပြီးနောက်

၆၂

ရဟန်းခံကာ ဖွပ်လျှော်လျှင်လည်း နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။

ရဟန်းတစ်ပါးကို ဖွပ်စေရာ၌ ထိုရဟန်းက လိင်ပြန်ပြီးမှ ဖွပ်လျှော်လျှင်လည်း နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်ပင်သင့်ပါသည်။

မေး။ ဖွပ်လျှော်ခိုင်းအပ်သောသင်္ကန်းသည် အဘယ်အခါ နိဿဂ္ဂိဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဖွပ်လျှော်ပြီး၍ မြှောက်အပ်ပြီးကာမျှဖြစ်သော်၎င်း၊ ဆိုးအပ်ပြီးကာမျှဖြစ်သော်၎င်း၊ ထုရိုက်ပြီးကာမျှဖြစ်သော်၎င်း နိဿဂ္ဂိဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ကန်းစွန့်ပုံ ပါဠိအသီးသီးကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (က) ဇောဝါပနသင်္ကန်းဖြစ်လျှင်- ဣဒံ မေ ဘန္တေ ပုရာဏစီဝရံ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဇောဝါပိတံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿဇ္ဈာမိ။

(ခ) ရဇာပနသင်္ကန်းဖြစ်လျှင်- ဣဒံ မေ ဘန္တေ ပုရာဏစီဝရံ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ရဇာပိတံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿဇ္ဈာမိ။

(ဂ) အာကောဋာပိတသင်္ကန်းဖြစ်လျှင်- ဣဒံ မေ ဘန္တေ ပုရာဏစီဝရံ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ အာကောဋာပိတံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿဇ္ဈာမိ။

မေး။ ဖွပ်လျှော်ခြင်း၊ ဆိုးခြင်း၊ ထုရိုက်ခြင်း သုံးမျိုးလုံးကိုခိုင်းရာ၌ အဘယ်ကဲ့သို့ အာပတ်သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တစ်မျိုးကြောင့် နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်သင့်၍ ကျန်နှစ်မျိုးကြောင့် ဒုက္ကဋ်နှစ်ချက်သင့်ပါသည်။

မေး။ (က)ဆွေမျိုးတော်သောဘိက္ခုနီမကို ဆွေမျိုးမတော်ဟူသောအမှတ်
ဖြင့် ခိုင်းသော်၎င်း၊ (ခ)ဆွေမျိုးမတော်သောဘိက္ခုနီမကို ဆွေမျိုးတော်
၏ဟူသောအမှတ်ဖြင့် ခိုင်းသော်၎င်း၊ အဘယ်အာပတ်များသင့်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ (က)ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။
(ခ)နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)ဆွေမျိုးတော်သောဘိက္ခုနီမ၏ သူငယ်ချင်းဖြစ်သောဘိက္ခုနီမ
ဖွပ်လျှော်လျှင်၎င်း၊ (၂)မပြောဆို၊မစေခိုင်းအပ်ဘဲ ဖွပ်လျှင်၎င်း၊
(၃)မသုံးစွဲအပ်သေးသော သင်္ကန်းအသစ်ကို ဖွပ်လျှင်၎င်း၊ (၄)သိက္ခာ
မာန်၊ သာမဏေမတို့ ဖွပ်လျှင်၎င်း၊ (၅)ဥမ္မတ္တကစသည်တို့အား၎င်း၊
အာပတ်မသင့်ကြပါ။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)သင်္ကန်းဟောင်းဖြစ်ခြင်း၊ (၂)ဆဲနစ်တောင်ဥပစာ၌တည်
၍ ဆွေမျိုးမတော်သောဘိက္ခုနီမကို စေခိုင်းခြင်း၊ (၃)ထိုဘိက္ခုနီမက
ဖွပ်၊ ဆိုးခြင်းစသည်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့် သုံးမျိုးဖြစ်ပါသည်။

စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ စိဝရအရ အဘယ်သင်္ကန်းကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ခေါမစသောသင်္ကန်း(၆)မျိုးတို့တွင် ဝိကပ္ပနာလောကံသော သင်္ကန်း
တစ်မျိုးမျိုးကို ယူရပါသည်။

၆၄

မေး။ ပဋိဂ္ဂဟဏေယျအရ အလှူခံမြောက်နိုင်သောအခြင်းအရာကို
ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)လက်ဖြင့် လက်၌ (ဝါ)လက်၊ လက်ချင်းပေးသည်ကို၎င်း၊
(၂)ရဟန်း၏ချေရင်း၌ ချထားသည်ကို၎င်း၊ (၃)တရားဟောစဉ် ဆဲနှစ်
တောင် ဥပစာကိုလွှတ်၍ ရဟန်းအပေါ်၌ ပစ်ချထားသည်ကို၎င်း၊
သာယာလျှင် ခံယူသည့်ပင်မည်တော့၏။

မေး။ အဘယ်ကဲ့သို့ ခံယူလျှင် အာပတ်မသင့်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ (၁)လှ၊ သာမဏေ၏လက်၌ ပေးပို့စေလွှတ်သည်ကို ခံယူလျှင်၎င်း၊
(၂)ဘိက္ခုနီက ပံသုကုပစ်ထားသည်ကိုပံသုကုဟုအဓိဋ္ဌာန်၍ယူလျှင်၎င်း၊
(၃)အကျွမ်းဝင်သဖြင့် ယူလျှင်၎င်း၊
(၄)ခေတ္တခဏငှါးရမ်းလျှင်၎င်း၊
(၅)သပိတ်အိပ်စသော အဓိဋ္ဌာန်မတင်ရသော ပရိက္ခရာကိုခံယူလျှင်၎င်း
(၆)သိက္ခမာန်၊ သာမဏေမတို့ လက်မှခံယူလျှင်၎င်း၊ အာပတ်မသင့်ပါ။

မေး။ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ ၌ လဲလှယ်မျှမြောက်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် သျှစ်ရှားသီးပိုင်းမျှကို ပေး၍ဖြစ်စေ၊ ပေ
မည်ဟု နှလုံးသွင်း၍ဖြစ်စေ လဲလှယ်လျှင် လဲလှယ်မျှမြောက်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)ဝိကပ္ပနာလောက်သော အဝတ်သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ (၂)လဲလှယ်၊
မရှိခြင်း၊ (၃)ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီမလက်မှ ခံယူခြင်းအားဖြင့်
သုံးမျိုးရှိပါသည်။

အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဂဟပတိ၊ ဂဟပတာနိအရတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ရဟန်းတို့အထဲ၌ ရဟန်း မပြုသောလူကို “ဂဟပတိ”အရယူရပါသည်။ ဘိက္ခုနီမတို့အထဲ၌ ဘိက္ခုနီ မပြုသောလူမိမ့်ကို “ဂဟပတာနိ”အရ ယူရပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)အဓိဋ္ဌာန်၊ဝိကပ္ပနာလောကံသော သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ (၂)သမယမဟုတ်ခြင်း၊ (၃)ဆွေမျိုးမတော်သူကို တောင်းခြင်း၊ (၄)တောင်း၍ ရခြင်းအားဖြင့် လေးပါးဖြစ်ပါသည်။

တတုတ္တရိသိက္ခာပုဒ်

မေး။ တဇ္ဇေ ဘိက္ခု၌ ဘိက္ခုအရ အဘယ်ရဟန်းမျိုးကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ခိုးသူလုယက်သောသင်္ကန်းရှိသောရဟန်းနှင့် ပျောက်သောသင်္ကန်းရှိသောရဟန်းတို့ကို ယူရပါသည်။

မေး။ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ၌ အဘယ်သို့ဖိတ်ခြင်းကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ အလိုရှိသလောက် အဝတ်သင်္ကန်းကို ခံယူပါဟု ဖိတ်ခြင်းကို ယူရပါသည်။ (တနည်း) အနီးသို့ဆောင်ယူလာ၍ ရေ၌ချထားကာ ကိုယ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ “တပည့်တော်တို့၏ အဝတ်ရှိဒေါင်မှ အလိုရှိသလောက် ခံယူပါ” ဟုပြောကာ နှုတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဆောင်၍ဖိတ်ခြင်းကို ယူရပါသည်။

မေး။ သန္တရုတ္တရပရမံ ၌ အဘယ်မျှလောက်သောသင်္ကန်းကို ခံယူရပါသနည်း။

၆၆

ဖြေ။ သင်းပိုင်နှင့်တကွ အပေါ်ရုံဧကသီကိုခံယူရပါသည်။
 (မှတ်ချက်) သင်းပိုင်နှင့်တကွ အပေါ်ရုံဧကသီကို “သန္တရတ္တရပရမ”
 ဟုခေါ်ပါသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

မေး။ သင်္ကန်းဖြင့်အလိုရှိသလောက် မိတ်ရာ၌ အဘယ်ကဲ့သို့ အလှူခံရ
 ပါမည်နည်း။

ဖြေ။ သင်္ကန်းသုံးထည်ပျောက်လျှင် နှစ်ထည်ကိုသာ အလှူခံရမည်။
 နှစ်ထည်ပျောက်လျှင် တစ်ထည်ကိုသာ အလှူခံရမည်။ ပင်ကိုယ်က
 တည်းကပင် သင်းပိုင်နှင့်ဧကသီ နှစ်ထည်တည်းသာ ရှိသူသည် ၎င်းနှစ်
 ထည်လုံး ပျောက်လျှင်ကား နှစ်ထည်ကို ခံယူနိုင်ပါသည်။

သုံးထည်တို့တွင် တစ်ထည်ပျောက်ပါက တစ်ထည်ကိုမျှ အလှူမခံ
 ထိုက်ပါ။ သင်္ကန်းနှစ်ထည်ရှိသူသည် ထိုနှစ်ထည်တို့တွင် တစ်
 ထည်ပျောက်ပါက တစ်ထည်ကို သာယာနိုင်၏။

တစ်ထည်တည်းသာရှိလျက် ၎င်းတစ်ထည်ပျောက်လျှင် နှစ်ထည်
 သာယာနိုင်ပါသည်။

မေး။ ဘိက္ခုနီမများအတွက် သင်္ကန်းခံယူထိုက်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၅)ထည်ပျောက်လျှင် နှစ်ထည်ကို သာယာနိုင်၊ ခံယူနိုင်၏။
 ၄-ထည်ပျောက်လျှင် တစ်ထည်ကို လက်ခံ၊ သာယာနိုင်၏။
 ၃-ထည်၊ ၂-ထည်၊ တစ်ထည်ပျောက်လျှင် တစ်ထည်ကိုမျှ အလှူမခံရ။
 (အကြောင်းကား) မည်သူမဆို သင်းပိုင်နှင့်တကွ ဧကသီအပိုင်းအခြား
 ရှိသူအဖြစ်၌သာ တည်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

မေး။ အာပတ်မသင့်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မေါ်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)သင်္ကန်းနှစ်ထည်ပြုလုပ်ပြီး အကြွင်းကို ပြန်ပို့မည်ဟုပြောကာ ခံယူသောရဟန်း၊ (၂)အန္တိန္ဒဝိဝရ၊နဌဝိဝရဟူသောအကြောင်းကြောင့် လှူအပ်သည်မဟုတ်ဘဲ(အခြားအကြောင်းကြောင့် လှူအပ်သည်ကို) ခံယူသောရဟန်း၊ (၃)အကြွင်းသည် အရှင်ဘုရားအတွက်ဖြစ်ပါစေဟု ပြောဆိုအပ်သောရဟန်း၊ (၄)ဉာတက၊ပဝါရိတတို့ကို တောင်းသော ရဟန်း၊ (၅)မိမိဥစ္စာဖြင့် ခံယူသောရဟန်း၊ (၆)ဥစ္စုတ္တကရဟန်း စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)သင်းပိုင်၊ ကေသီထက်ပိုလွန်ခြင်း၊ (၂)အန္တိန္ဒဝသောအကြောင်း ရှိခြင်း၊ (၃)အညာတကဝိညတ္တိဖြစ်ခြင်း၊ (၄)တောင်း၍ရခြင်း ဟူ၍ လေးပါးရှိပါသည်။

ဥပက္ခဋသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဝိဝရစေတာပန္နအရ အဘယ်ကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ငွေစသော သင်္ကန်းဘိုးကို ယူရပါသည်။

မေး။ ဝိကပ္ပ အာပဇ္ဇေယျ ၌ အဘယ်သို့ စီမံခြင်းကို ဝိကပ္ပဟု ခေါ်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ ထူးအောင် ပိုလွန်အောင် စီမံခြင်းကို “ဝိကပ္ပ”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များကို ထုတ်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)အစိုးတန်ဝယ်လိုသော ဒါယကာကို အစိုးနည်းသောသင်္ကန်းကို လှူခိုင်းသောရဟန်း၊ (၂)ဉာတက၊ပဝါရိတတို့ကို တောင်းသောရဟန်း၊

၆၈

(၄)ဗိမိဉ္ဇစွာဖြင့် ယူသောရဟန်း၊

(၅)ဥမ္မတ္တကရဟန်း စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)သင်္ကန်း၌ ကောင်းသည်ကိုအလိုရှိခြင်း၊ (၂)အညာတကဝိညာ
တ္ထိဖြစ်ခြင်း၊ (၃)တောင်းသဖြင့် ရခြင်းဟူ၍ သုံးပါးရှိပါသည်။

ဒုတိယဥပက္ခသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ပထမနှင့် ဒုတိယဥပက္ခသိက္ခာပုဒ်တို့၏ အထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပထမဥပက္ခသိက္ခာပုဒ်၌ ဒါယကာတစ်ယောက်ကို နှိပ်စက်မှုပြု၏၊
ဒုတိယဥပက္ခသိက္ခာပုဒ်၌ ဒါယကာနှစ်ယောက်တို့ကို နှိပ်စက်မှုပြု၏၊
ဤသို့ထူး၏

(မှတ်ချက်) ဒုတိယဥပက္ခသိက္ခာပုဒ်သည် ပထမဥပက္ခသိက္ခာပုဒ်၏
အနုပညတ်သဘောရှိပါသည်။

မေး။ “ဥဘိန္ဒံ” ဟုဆိုသဖြင့် နှစ်ယောက်ထက်ပိုလွန်သော ဒါယကာတို့ကို
နှိပ်စက်လျှင် အာပတ်မသင့်နိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ များစွာသောဒါယကာတို့ကို နှိပ်စက်မှုပြု၍ ယူလျှင်လည်း အာပတ်
သင့်ပါသည်။

ရာဇသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အဘယ်ကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ရာဇဘောဂ္ဂဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မင်း၏အထံမှ ရအပ်သောစီးစိမ်ရှိသောအမတ်ကို “ရာဇဘောဂ္ဂ”
ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ စီဝရစေတာပန္နအရ အဘယ်ကိုယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ငွေစသောအကပ္ပိယဝတ္ထုကို ယူရပါသည်။

မေး။ အာဂမနသုဒ္ဓိ=လာခြင်းစင်ကြယ်ပုံကို ညွှန်ပြကြောင်းစကားရပ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန စီဝရံ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခု၊ စီဝရေန အတ္ထဒေဟိ။

မေး။ ဣဒံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဒေဟိ= ဤသင်္ကန်းဘိုးကို လှူပါ” ဟု ပို့စေလျှင် ကပ္ပိယညွှန်းကောင်း/မညွှန်းကောင်း ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အာဂမနသုဒ္ဓိမဖြစ်သောကြောင့် ကပ္ပိယကာရကမညွှန်းကောင်းပါ။

မေး။ “န ခေါ မယံ အာဝုသော ”စသည်ဖြင့် ပယ်မြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်း ရင်းကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ မူလက အပ်သောနည်းဖြင့် ဆောင်ယူအပ်သော်လည်း တမာန်၏ စကားကြောင့် မအပ်တော့သည့်အတွက် ပယ်မြစ်ရပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ စီဝရစေတာပန္နအရ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု, ဒုက္ကဒဝတ္ထုတို့ ကို ခွဲခြားပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (က)ရွှေ, ငွေ, အသပြာ, ပဲပိုက်ဆံ, ဤလေးမျိုးတို့သည် နိဿဂ္ဂိယ ဝတ္ထုများ ဖြစ်ပါသည်။

(ခ)ပုလဲ, ပတ္တမြား, ကြောင်မြက်ရွှေ, ခရသင်း, ကျောက်သလင်း, သန္တာ, ပတ္တမြားနီ, ပတ္တမြားပြောက်, စပါးမျိုး(၇)ပါး, ကျွန်မဗ္ဗ, ကျွန်

ယောကျ်ား၊ လယ်ယာ၊ ပန်းခြံ၊ သစ်သီးခြံ၊ စသည်တို့သည် ဒုက္ခနိ
ဝတ္ထုများ ဖြစ်ကြပါသည်။

(မှတ်ချက်) ငှင်းနိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ခနိဝတ္ထုတို့ကို မိမိအတွက်
ဖြစ်စေ၊ စေတီ၊ သံဃာ၊ ဂိုဏ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက်ဖြစ်စေ အလှူမခံကောင်း၊
မသွာယာကောင်းပါ။

မေး။ စီဝရဉ္စ ခေါ် မယံ ပဋိဂ္ဂဏာမ ဟုသောစကားကို ပြောဆိုကောင်းခြင်း
၏ အကြောင်းရင်းကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ မိမိကိုရည်စူး၍ ဆောင်ယူအပ်သောကြောင့် ပြောဆိုကောင်းပါ
သည်။

မေး။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို “ဝေယျာဝစ္စကရ=ဝေယျာဝစ္စပြုသူ” ဟုခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရဟန်းတော်များအတွက် အပ်စပ်အောင်ပြုလုပ်ပေးတတ်သောသူ
ကို “ဝေယျာဝစ္စပြုသူ” ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဝေယျာဝစ္စပြုသူကို ညွှန်ပြထိုက်ခြင်း၏ အကြောင်း
ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အတ္ထိ ပနာယသ္မတော ကောစိ ဝေယျာဝစ္စကရော ဟု အပ်သော
စကားဖြင့် တမာန်ကလျှောက်ထားအပ်သောကြောင့် ကပ္ပိယညွှန်ပြ
ကောင်းပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ကပ္ပိယကာရကဖြစ်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ သီတင်းသုံးဖော်ဝါးဦးတို့မှတစ်ပါး အခြားသော မည်သူမဆို ကပ္ပိယ

ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

“အာရာမိကောဝါ ဥပါသကောဝါ” ဟူသောစကားကိုကား သာရပုဗ္ဗဖြစ်သောကြောင့် သိက္ခာပုဒ်၌ဆိုပါသည်။

မေး။ တမန်က ကပ္ပိယထံ သင်္ကန်းဘိုးကို အပ်နှံသွားရုံဖြင့် တောင်းကောင်း/မတောင်းကောင်း ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ကပ္ပိယလက်၌ ပေးအပ်၍သွားရုံမျှဖြင့် မတောင်းကောင်းပါ။ “သညတ္တော သော မယာ” စသည်ပြောသွားမှသာ တောင်းကောင်းပါသည်။

တမန်က ရတနန်းမျက်မှောက်၌ပင် ကပ္ပိယလက်၌ သင်္ကန်းဘိုးကို ပေးအပ်ပြီး သင်္ကန်းဝယ်လှူလိုက်ပါဟုမှားထားသွားလျှင် တောင်းကောင်းပါသည်။

မေး။ ဒုတေနဟုဆိုသဖြင့် အလှူရှင်ကိုယ်တိုင် သင်္ကန်းဘိုးလာလှူရာ၌ အလှူခံသင့်/မခံသင့်ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဒုတေနဟူသောစကားသည် ဒေသနာတော်မျှသာဖြစ်၏။ အလှူရှင်ကိုယ်တိုင် လာရောက်လှူရာ၌လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်အတိုင်းပင် ကျင့်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် အလှူမခံကောင်းပါ။

မေး။ အတ္ထော မေ အာဝုသော စီဝရေန ဟု သင်္ကန်းတောင်းရာ၌ ပါဠိဘာသာစကားဖြင့်သာ တောင်းကောင်းပါသလော။

ဖြေ။ မည်သည့်ဘာသာစကားဖြင့်မဆို “အတ္ထော မေ” စသောစကားကို၎င်း၊ ထိုစကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၎င်း၊ ပြောဆိုကောင်းပါသည်။

(မှတ်ချက်) ဒေဟိ မေ၊ သဟာရ မေ- ငါ့အား သင်္ကန်းကို ပေးပါ။ ငါ့အတွက် သင်္ကန်းကို ယူခဲ့ပါ စသည်ဖြင့် မတောင်းကောင်းပါ။

၇၂

မေး။ ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်းကို ပြုလုပ်ရာ၌ မပြုလုပ်သင့်သော အကြောင်း
အရာတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ သင်္ကန်းကိုရည်ရွယ်၍ ရပ်ရာ၌=

(၁)မထိုင်ရ၊

(၂)အာမိသကို မခံယူရ၊

(၃)တရားမဟောရ၊

(၄)အဘယ်ကြောင့် ကြွလာပါသလဲ ဟုမေးလျှင်ကား “ဒါယကာ သိပါ”
ဟူသောစကားမျှကိုသာ ပြောရမည်။

မေး။ ရပ်ခြင်း၊ ဟောင်းခြင်းကိုပြုရာ၌ အကြိမ်မည်မျှ ရပ်နိုင်၊ တောင်း
နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် သုံးကြိမ်တောင်းခြင်း၊ ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်း
တို့ကို ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည့်အတွက် တစ်ကြိမ်တောင်းခြင်းသည် နှစ်
ကြိမ်ရပ်ခြင်းနှင့် ညီမျှရာရောက်သောကြောင့် တောင်းရုံသာတောင်း၍
မရပ်လျှင် ခြောက်ကြိမ်တောင်းမကောင်းပါသည်။
ရပ်ရုံသာရပ်၍ မတောင်းလျှင် (၁၂)ကြိမ်ရပ်ကောင်းပါသည်။

မေး။ ခြောက်ကြိမ်တောင်းခြင်း၊ (၁၂)ကြိမ်ရပ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်နည်း
အမျိုးမျိုးကွဲပြားပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)တစ်နေ့တည်း၌ပင် အကြိမ်ကြိမ်သွား၍ ခြောက်ကြိမ်တောင်း
လျှင်၎င်း။

(၂)တစ်နေ့တည်း၌ တစ်ကြိမ်သာသွားပြီး “အတ္ထော မေ အာရုသော
စိဝရေန”ဟု ခြောက်ကြိမ်တောင်းလျှင်၎င်း။

(၃)တစ်နေ့တည်း၌ပင် အကြိမ်ကြိမ်သွား၍ ဆဲနစ်ကြိမ်ရပ်လျှင်၎င်း။

(၄)တစ်နေ့တည်း၌ တစ်ကြိမ်သာသွား၍ နေရာအမျိုးမျိုး၌ ဆဲနှစ်ကြိမ် ရပ်လျှင်၎င်း၊ တောင်းခြင်း၊ ရပ်ခြင်း အင်္ဂါမြောက်တော့၏။ နေရက် အမျိုးမျိုး၌ကား ပြောဆိုရာပင် မရှိတော့ပါ။

မေး။ အကြိမ်များစွာတောင်းကောင်းသော ကပ္ပိယကာရကရှိလျှင် ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ အလှူရှင်ကိုယ်တိုင် ညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယကာရကတို့ကို အကြိမ် များစွာ တောင်းကောင်းပါသည်။

မေး။ ကပ္ပိယကာရကတစ်ကျိပ်ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)ရဟန်း၏ရှေ့၌ရှိသောကပ္ပိယကို ရဟန်းကညွှန်ပြသည်ဖြစ်၍ သင်္ကန်းဘိုးကို ပေးအပ်ကာ တမန်က ပြန်လည်လျှောက်ထားသွားသော ကပ္ပိယ၊

(၂)မျက်ကွယ်၌ရှိသောကပ္ပိယကို ရဟန်းကညွှန်ပြအပ်သည်ဖြစ်၍ သင်္ကန်းဘိုးကို အပ်နှံပြီး တမန်ကိုယ်တိုင် ပြန်လည်လျှောက်ထားသွားသော ကပ္ပိယ၊

(၃)တမန်ကိုယ်တိုင် ပြန်လည်လျှောက်ထားဘဲ အခြားသူတစ်ယောက်ကို ပြန်လည်လျှောက်ထားခိုင်းသောကပ္ပိယ၊

(၄)သင်္ကန်းဘိုးကို ကပ္ပိယထံမအပ်နှံမီကပင် တမန်ကိုယ်တိုင် လျှောက်ထားခဲ့ပြီး၍ အပ်နှံခဲ့သောကပ္ပိယ၊ ဟူ၍ ရဟန်းညွှန်ပြသော ကပ္ပိယလေးယောက်၊

ထို့အတူ တမန်ကညွှန်ပြ၍ ရဟန်းရှေ့၌ သင်္ကန်းဘိုးအပ်နှံထားသော ကပ္ပိယတစ်ယောက်၊ မျက်ကွယ်၌ အပ်နှံထားသော ကပ္ပိယသုံးယောက်ဟူ၍ တမန်ညွှန်ပြသောကပ္ပိယလေးယောက်၊

(၅)ရဟန်းကလည်း မညွှန်၊ တမန်ကလည်း မညွှန်အပ်ဘဲ ကပ္ပိယကိုယ်

တိုင် မိမိဘာသာထုတ်ဖော်ပြောဆိုပြီး ကပ္ပိယပြုလုပ်သော မုခဝေဝ
ဋီက ကပ္ပိယ၊

(၁၀)ရဟန်း၏မျက်ကွယ်၌ပင် သင့်တော်သူတစ်ဦးဦးထံ သင်္ကန်း
ဘိုးအပ်နှံထားသော ပရမ္ပူဓကပ္ပိယဟူသော အနိဒ္ဓိကပ္ပိယနှစ်ယောက်
အားဖြင့် ကပ္ပိယတစ်ကျိပ်ဖြစ်ပါသည်။

(လှိုက်မှာကျင့်ရပုံ) ရဟန်းညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယလေးယောက်၌
ရာဇသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း (၃)ကြိမ်တောင်းခြင်း၊ ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်း
ဟူသောနည်းဖြင့် ကျင့်သုံးရမည်။

တမန်ညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယလေးယောက်၌ မေတ္တာကသိက္ခာပုဒ်
အတိုင်းကျင့်ရမည်။ အနိဒ္ဓိကပ္ပိယနှစ်ယောက်၌ကား အညာတက
အတိုင်းကျင့်ရမည်။

(ဆောင်)

- (၁)ရဟန်းညွှန်ပြ၊ လေးယောက်မျှ၊ ဒုတညွှန်းလေးဖြာ။
- (၂)အနိဒ္ဓိ၊ ဒုဝိဓ၊ ပေါင်းကတစ်ကျိပ်သာ။
- (၃)တစ်ဦးမျက်မှောက်၊ ကွယ်သုံးယောက်၊ ညွှန်းမြောက်ရဟန်းမှာ။
- (၄)ရှေ့အပ်၊ ပြန်ကြား၊ စေ၍ကြား၊ မှာထားသွားသည်ခါ။
- (၅)တမန်ညွှန်းလည်း၊ လေးပါးတည်း၊ ဤနည်းယူလေပါ။
- (၆)ရှေ့အပ်မကြား၊ ကွယ်အပ်သွား၊ နှစ်ပါးမညွှန်းရာ။
- (၇)ရာဇ၊ မေတ္တာ၊ အညာတ၊ ကျင့်ရစဉ်တိုင်းသာ။

မေး။ အနိဒ္ဓိကပ္ပိယကာရက နှစ်ယောက်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (က)မုခဝေဝဋီကကပ္ပိယကာရက၊

(ခ)ပရမ္ပူဓကပ္ပိယကာရက ဟူ၍ အနိဒ္ဓိကပ္ပိယကာရကနှစ်ယောက်
ဖြစ်ပါသည်။

၇၅

မေး။ အဘယ် ကပ္ပိယမျိုးကို မုခဝေဝဋ်ကကပ္ပိယ ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ရဟန်းကလည်း မညွှန်း၊ တမန်ကလည်း မညွှန်းအပ်ဘဲ မိမိကိုယ် တိုင်ကပင် ကပ္ပိယကာရကပြုလုပ်ပါမည်ဟု ပြောဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို “မုခဝေဝဋ်ကကပ္ပိယကာရက”ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အယံ တတ္ထ သာမိစိ အရ ပြုသင့်သောကျင့်ဝတ်ကိုမပြုလျှင် အဘယ်အပြစ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝတ္တရားပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဒ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ နိဿဂ္ဂိသင်္ကန်းစွန့်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ “ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိဝရံ အတိရေကတိက္ခတ္တံ စောဒနာယ အတိရေ က ဆက္ခတ္တံ ဌာနေန အဘိနိပ္ပါဒိတံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿ ဇ္ဇာမိ။”

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)အပိုမတောင်းဘဲ ရအပ်သောသင်္ကန်းကို ခံယူသောရဟန်း၊
(၂)အလှူရှင်တို့က တောင်း၍ပေးလှူအပ်သောသင်္ကန်းကို ခံယူသော ရဟန်း၊
(၃)ဥမ္မတ္တကရဟန်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)ရဟန်းညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယဖြစ်ခြင်း၊
(၂)တမန်က သင်္ကန်းတို့ကို အပ်နှံခြင်း၊

၇၆

(၃)သုံးကြိမ်တောင်းခြင်း၊ ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်းထက်ပို၍ အားထုတ်ခြင်း
(၄)ထိုအားထုတ်မှုကြောင့် ရရှိခြင်း၊အားဖြင့် အင်္ဂါ(၄)ပါးရှိပါသည်။

စီရေခပ် ဦး၏

ဇွေကယောဗ ဖော်

ကောသိယ သိက္ခာပုဒ်

မေး။ ကောသိယမိဿကံ ၌ မိဿကအရ အဘယ်မျှလောက်သော
ပိုးချည်နှင့် ရောနှောသောအခင်းကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် အခင်းပြုလုပ်ရာအရပ်၌ လေတိုက်၍ကျ
လာသော ပိုးချည်တစ်မျှင်ဖြင့်သော်လည်း ရောနှော၍ပြုလုပ်အပ်သော
အခင်းကို ယူရပါသည်။

မေး။ ပိုးချည်မျှင်နှင့်ရောနှောသော(ကောသိယမိဿက)အခင်း ပြုလုပ်ပုံ
ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ညီညွတ်သောမြေအပြင်၌ ပိုးချည်တို့ကို အဆင့်ဆင့်အထပ်ထပ် ဖြန့်
ခင်း၍ ကစီရည်စသည်တို့ဖြင့် သွန်းဖြန်းပြီး ပြုလုပ်ရပါသည်။

မေး။ သုတစ်ပါးအတွက်ပြုလုပ်လျှင် အဘယ်အာပတ်သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သုတစ်ပါးအတွက်ပြုလုပ်လျှင် / ပြုစေလျှင်၎င်း၊ သုတင်္ဂပါးပြုလုပ်
အပ်ပြီးသည်ကိုရ၍ သုံးဆောင်လျှင်၎င်း၊ ဒုက္ခိယအာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ပိုးချည်နှင့်ရော၍ပြုလုပ်ကောင်းသောပစ္စည်းတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဈာန်နာကျက်စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ကောင်းပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏အင်္ဂါတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)ပိုးချည်နှင့်ရေနှောခြင်း၊ (၂)မိမိအတွက်အခင်းပြုခြင်း/
ပြုစေခြင်း၊ (၃)ရရှိခြင်းအားဖြင့် သုံးပါးရှိပါသည်။

ဒွေဘာဂ သိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အခင်းပြုလုပ်ရာဝယ် သိုးမွေးအမျိုးမျိုးတို့ကို ယူရ
မည် အမျိုးအစားကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ သွခင်းပြုလုပ်မည်သိုးမွေးတို့ကို ချိန်တွယ်၍ မည်းနက်သောသိုးမွေး
နှစ်စု နှစ်ပုံကို၎င်း၊ ဖြူသောသိုးမွေး တစ်စုတစ်ပုံကို၎င်း၊ ကြောင်သော
သိုးမွေး တစ်စုတစ်ပုံကို၎င်း၊ ပါဝင်စေ၍ ပြုလုပ်ရပါသည်။

(ဥပဇာ) သိုးမွေးတစ်ပိဿာဖြင့် အခင်းပြုလုပ်မည်ဆိုလျှင် အမည်း
ရောင် သိုးမွေး(၅၀)ကျပ်သား၊ အဖြူရောင်သိုးမွေး(၂၅)ကျပ်သား၊
ကြောင်သောသိုးမွေး(၂၅)ကျပ်သား၊ ပါဝင်စေ၍ ပြုလုပ်ရမည်ဟု ဆိုလို
ပါသည်။

မေး။ နိဿဂ္ဂိအာပတ်သည် အမည်းရောင်သိုးမွေး မည်မျှပိုခြင်းကြောင့်
သင့်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အမည်းရောင်သိုးမွေး တစ်မျှင်မျှသော်လည်း ပိုလွန်ခြင်းကြောင့်
နိဿဂ္ဂိအာပတ်သင့်နိုင်ပါသည်။ လျော့လျှင်ကား အာပတ်မသင့်ပါ။

(မှတ်ချက်) အဖြူရောင်သိုးမွေးနှင့် ကြောင်သောအဆင်းရှိသောသိုးမွေး
များ ပိုလျှင်ကား အာပတ်မသင့်ပါ။

(အထူးမှတ်ချက်) ကောသိယမိဿကအခင်း၊ သုဒ္ဓကာဠကအခင်း၊ ဒွေ
ဘာဂအခင်းတို့ကို ဝိနည်းကံအရ ခွန်ပြီး၍ပြန်ရလျှင်လည်း မသုံးစွဲ
ကောင်းပါ။

၇၈

ဆဗ္ဗဿ သိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဘိက္ခုသမ္ဗူတိယာအရ အဘယ်သမ္ဗူတိကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဂိလာနရဟန်းအား သံဃာသည်ပေးအပ်သော “သန္တတသမ္ဗူတိ”ကို ယူရပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ သန္တတသမ္ဗူတိကို အဘယ်မျှကြာအောင် ရရှိနိုင်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ ရောဂါမပျောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၎င်း၊ ပျောက်ပြီးသော် လည်း နောက်ထပ်ပြန်၍ ရောဂါထသေး၊ ဖြစ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ၎င်း၊ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုအတောအတွင်း ရောက်တိုင်းရောက် တိုင်းသောအရပ်၌ နှစ်စဉ်အခင်းပြုလုပ်ကောင်းပါသည်။

(မှတ်ချက်) ဤသိက္ခာပုဒ်၌ သူတစ်ပါးအတွက် ပြုလုပ်ခြင်းငှါ၎င်း၊ ပြု လုပ်ပြီးသည်ကို ရ၍သုံးစွဲခြင်းငှါ၎င်း၊ အပ်ပါသည်။

နိဿိဒနသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အဘယ်အခင်းမျိုးကို “ပုရာဏသန္တတ”ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တစ်ကြိမ်မျှ ထိုင်ဘူး၊ လျောင်းဘူးသောအခင်းသည် ပုရာဏသန္တတ မည်ပါသည်။

မေး။ အခင်းဟောင်း၏ပတ်ဝန်းကျင်မှ အဘယ်ကဲ့သို့ ဖြတ်ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ အခင်းဟောင်း၏ဘေးတစ်ဘက်မှ အဝိုင်းသော်၎င်း၊ လေးဒေါင့် သော်၎င်း၊ တစ်ထွာမျှဖြတ်၍ယူရပါသည်။

မေး။ ဖြတ်ယူအပ်သောအခင်းဟောင်း၏ အစိတ်အပိုင်းကို အဘယ်ကဲ့သို့ ခင်းရပါသနည်း။

ဖြေ။ အခင်းသစ်၏တစ်စိတ်တစ်ဒေသ၌သော်လည်း ဖြန့်ခင်းရ၏၊ ဖြေရှင်း၍ သိုးမွေးအသစ်နှင့် ရောပြီးသော်လည်း ဖြန့်ခင်းရပါသည်။

မေး။ ဖြေရှင်းပြီးသော သိုးမွေးအသစ်နှင့် ရော၍ခင်းရခြင်း၏ အကျိုးကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဖြေရှင်း၍ဖြန့်ခင်းလျှင် သာ၍ခိုင်ခန့်ခြင်းအကျိုးရှိပါသည်။

မေး။ အခင်းဟောင်းမရှိလျှင် အဘယ်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ အခင်းဟောင်းမရှိလျှင် အခင်းဟောင်း၏ အစိတ်အပိုင်းကို မယူဘဲ လည်း ပြုလုပ်ကောင်းပါသည်။

(မှတ်ချက်) ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အခြားသူအတွက် ပြုလုပ်ခြင်းငှါ၎င်း၊ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်ပြီးသည်ကို ရလျှင်သုံးဆောင်ခြင်းငှါ၎င်း၊ အပ်ပါသည်။

ဝဋ္ဋကလောမသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အခွါနမဂ္ဂပဋိပန္နဿ ဟူသောစကားအရ ခရီးသွားစဉ်ရမှသာ အလှူခံကောင်းပါသလော။

ဖြေ။ အခွါနမဂ္ဂပဋိပန္နဿဟူသောစကားသည် ဝတ္ထုကို ပြကြောင်းစကားမျှသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်စင်စစ်မှာ မည်သည့်အရပ်၌မဆို တရားသဖြင့် ရလာလျှင် ခံယူကောင်းပါသည်။ အပြစ်မရှိပါ။

၈၀

မေး။ တိယောဓနပရမံအရံ သုံးယူစနာကို အဘယ်အရပ်မှစ၍ သတ်မှတ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ သိုးမွေးကို ခံယူရာအရပ်မှစ၍ သုံးယူစနာကို တိုင်းတာသတ်မှတ်ရပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အဘယ်သို့ဆောင်ယူသွားလျှင် အာပတ်သင့်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် နားလေထွက်သောရောဂါကို ကုစားခြင်း၊ အကျိုးငှါ ချည်မျှင်ဖြင့် မဖွဲ့မသီဘဲ နားပေါက်၌ထည့်၍ ဆောင်ယူသွားလျှင်လည်း သုံးယူစနာကို ခြေတစ်လှမ်းလွန်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။ ဒုတိယခြေတစ်လှမ်းလွန်လျှင် နိဿဂ္ဂိအာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ အာပတ်မသင့်နိုင်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)သုံးယူစနာကို အသွား၊အပြန်ဆောင်ယူလျှင်၎င်း၊ (၂)ဓနလိုသဖြင့် သွားပြီးနောက် ထိုအရပ်မှ အခြားတစ်ပါးသောအရပ်သို့ ဆောင်ယူလျှင်၎င်း၊ (၃)နိုးသူစသည်တို့ လှယက်အပ်သောသိုးမွေးနှင့် ဝိနည်းကံနှင့်အညီ စွန့်အပ်ပြီးသောသိုးမွေးတို့ကို ပြန်ရ၍ဆောင်ယူလျှင်၎င်း၊ (၄)သူတစ်ပါးကို ဆောင်ယူစေလျှင်၎င်း၊ (၅)အနည်းဆုံးအားဖြင့် ချည်မျှင်ငယ်ဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်သောဘဏ္ဍာကို ဆောင်ယူလျှင်၎င်း၊ အာပတ်မသင့်ပါ။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)သိုးမွေးတို့၏ ဘဏ္ဍာမပြုရသေးခြင်း၊ (၂)ပထမရခြင်း၊ (၃)ကိုယ်တိုင်ယူ၍ဖြစ်စေ၊လှည်းသမားကိုမသိစေဘဲ လှည်းပေါ် တင်၍

ဖြစ်စေ သုံးယူစနာကိုကျော်လွန်ခြင်း၊ (၄)အသွားဆောင်မျှ၊ အပြန်ဆောင်မျှမဟုတ်ခြင်း၊ (၅)နေဘို့ရန် ရည်ရွယ်ချက်မရှိခြင်းဟူ၍ အင်္ဂါငါးပါးရှိပါသည်။

(မှတ်ချက်) သိုးမွေးတို့ကို တစ်စုံတစ်ခုအဝတ်ဘဏ္ဍာပြုပြီးသော သိုးမွေးအဝတ်ကို၎င်း၊ သိုးမွေးများကို ချည်မျှင်ဖြင့် ဖွဲ့ချည်တုပ်နှောင်ထားလျှင်၎င်း၊ ဘဏ္ဍာပြုပြီးဖြစ်၍ သယ်ယူကောင်းသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဇာတဂူပသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဇာတဂူပရဇေတံ ဌံ ရဇေတအရ အဘယ်ကိုယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ငွေတုံးငွေခဲ၊ အသပြာနှင့်ရောင်းဝယ်၍ရရှိသောကြေးပဲ၊ သစ်သားပဲ၊ ချိပ်ပဲ၊ စသောပဲပိုက်ဆံတို့ကို (ငွေစက္ကူများပါ) ရဇေတအရယူရပါသည်။

မေး။ ဥဂ္ဂဏေယျအရ အဘယ်ရွှေငွေကို ခံယူခြင်းကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိအတွက်လှူအပ်သောရွှေငွေကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်၌တည်သော ပိုင်ရှင်မရှိသောရွှေငွေကိုဖြစ်စေ၊ ကိုယ်တိုင်ကိုင်ယူခြင်းကို ယူရပါသည်။

မေး။ “ဥပနိက္ခိတ္တံ သာဒိယေယျ”၌ အဘယ်ကို “ဥပနိက္ခိတ္တသာဒိယန”ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ “ဤရွှေငွေသည် အရှင်ဘုရားအတွက်ဖြစ်ပါစေ”ဟု မျက်မှောက်၌ တည်သောရွှေငွေကိုဖြစ်စေ၊ “ဤမည်သောအရပ်၌ရှိသော ကျွန်ုပ်၏ ရွှေငွေသည် အရှင်ဘုရားအတွက်ဖြစ်ပါစေ”ဟု မျက်ကွယ်၌ရှိသောရွှေငွေကိုဖြစ်စေ၊ “အရှင်ဘုရားအတွက်”ဟုပြောဆို၍ စကားသက်သက် ဖြင့်၎င်း၊ လက်အမှုအရာဖြင့်၎င်း၊ ခွန်လွှတ်အပ်သည်ကို ကိုယ်နှုတ်တို့

၈၂

ဖြင့် မပယ်ဘဲ စိတ်ဖြင့်လက်ခံသာယာခြင်းကို”ဥပနိက္ခိတ္တသာဒိယန ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဥပနိက္ခိတ္တသာဒိယနအရ အပြစ်မဖြစ်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)စိတ်ဖြင့်သာယာလျက် ခံယူလိုသော်လည်း ကိုယ်ချွတ်ဖြင့် “မအပ်ပါ”ဟု ပယ်ခြစ်သောရဟန်း၊ (၂)ကိုယ်ချွတ်ဖြင့်မပယ်ဘဲ စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိလျက် “ငါတို့အား မအပ်ပါ” ဟုပြော၍ မသာယာသော ရဟန်းတို့ အာပတ်မသင့်ပါ။

မေး။ နိဿဂ္ဂိဖြစ်သောရွှေငွေကို စွန့်ပုံအစီအစဉ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

- ဖြေ။ (၁)အဟံ ‘န္တေ ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂဟေသိ’၊ ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿန္တမိ၊ ဟုဆို၍ သံဃာအလယ်၌ စွန့်ရမည်၊
- (၂) ထိုစွန့်ရာအရပ်သို့ လူတစ်ယောက်ယောက်လာလျှင် “ဒါကို သိပါ” ဟုပြောဆိုရမည်၊
- (၃) ဒါယကာက အဘယ်ကိုဆောင်ရပါမည်နည်းဟု မေးလျှင် “ထောပတ် စသည်တို့သည် ရဟန်းတို့အား အပ်စပ်ကုန်၏”ဟု ပြောဆိုရမည်၊
- (၄) ထောပတ်စသည်ရလာခဲ့လျှင် ရွှေငွေအလှူခံသောရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသောရဟန်းအားလုံး သုံးကောင်း၏၊
- (၅) ဒါယကာက အပ်စပ်သည်ကို မဆောင်ယူလိုလျှင် “ဤရွှေငွေကို စွန့်လိုက်ပါ” ဟုပြောဆိုရမည်၊
- (၆) ထိုရွှေငွေကို ထားခဲ့လျှင်၎င်း၊ ယူသွားလျှင်၎င်း၊ မတားမြစ်ရပါ၊
- (၇) ရွှေငွေကိုထားခဲ့လျှင် အင်္ဂါငါးပါးရှိသောရဟန်းကို “ရူပိယဆဋ္ဌကသမ္ဘူတိ” ပေးရမည်၊
- (၈) သမ္ဘူတိရသောရဟန်းသည် အမှတ်အသားမပြုဘဲ မစင်ကဲ့သို့ ထိုရွှေ

ငွေကို စွန့်ရမည်။

မေး။ ရွှေငွေအလှူခံသောရဟန်းအား အပြစ်ကြီးလေးပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ထိုရွှေငွေကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော အပ်စပ်သောဝတ္ထုကို အခြားသူ တစ်ဦးကရ၍ တစ်ဆင့်ပေးလှူအပ်သော်၎င်း၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ထိုအပ်စပ်သောဝတ္ထုမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော သစ်ပင်အရိပ်ကိုသော်၎င်း၊ သုံးစွဲခြင်းငှါမအပ်တော့ပါ။(သစ်ပင်ရိပ်ကိုပင် မခိုရဟု ဆိုလိုပါသည်)

မေး။ ရူပိယဆူကရဟန်းသည် နေရာအမှတ်အသားပြု၍ ရွှေငွေကိုစွန့် လျှင် မည်သည့်အပြစ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။
(မှတ်ချက်) သံဃာ၊စေတီစသည်တို့အတွက် အလှူခံလျှင်၎င်း၊ ပုလဲ၊ ပတ္တမြားစသောဝတ္ထုကို အလှူခံလျှင်၎င်း၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ကြိယသမုဋ္ဌာန်၊အကြိယသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ခံယူခြင်းဖြင့် သင့်ရောက်သောကြောင့် ကြိယသမုဋ္ဌာန်၊ ပယ်မြစ်မှု ကို မပြုသောကြောင့် အကြိယသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်၏။

မေး။ ဇာတိရူပရဇတသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)ရွှေငွေဖြစ်ခြင်း၊ (၂)မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း၊ (၃)ကိုယ်တိုင် ခံယူခြင်းစသည်တို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် အင်္ဂါ(၃)ပါးရှိ၏။

ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ရူပိယသိက္ခာပုဒ်နှင့် ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်တို့၏ တားမြစ်ချက်

၈၄

အထူးကိုရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ရူပိယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ခဝတ္ထုတို့ကို ခံယူမှုကို တားမြစ်ပါသည်။ ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ခဝတ္ထုတို့ကို လဲလှယ်ခြင်းကို တားမြစ်ပါသည်။
(မှတ်ချက်) ရူပိယသိက္ခာပုဒ်ဟူသည် ဓာတုရူပသိက္ခာပုဒ်ကိုခေါ်ပါသည်။

အာပတ်ဆုံးဖြတ်ပုံအချုပ်

ရောင်းသူ၊ဝယ်သူနှစ်ဦးတို့တွင် တစ်ဇက်ဇက်၌ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုပဲလျှင် နိဿဂ္ဂိပိနိတ်အာပတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ဒုက္ခဝတ္ထုသားပါဝင်လျှင်ကား ဒုက္ခဝတ္ထုအာပတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)လဲလှယ်အပ်သောပစ္စည်းဝတ္ထု၊ လဲလှယ်ကြောင်းပစ္စည်းဝတ္ထုနှစ်ခုတို့တွင် တစ်ခုခုဘက်၌ ရွှေငွေဖြစ်ခြင်း၊ (၂)လဲလှယ်ခြင်း ဟူ၍ အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိပါသည်။

ကယဝိက္ခယသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်နှင့် ကယဝိက္ခယသိက္ခာပုဒ်တို့၌ လာသော နာနာပွကာရကနစ်ခုအထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်၌ တန်ဆာပြုလုပ်အပ်ပြီးသောရွှေငွေ၊ မပြုလုပ်အပ်သေးသောရွှေငွေ စသည်ပြားသော အကပ္ပိယဝတ္ထုကို ယူရပါသည်။

ကယဝိက္ခယသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ကန်းသောကပ္ပိယဘဏ္ဍာကို ယူရပါသည်။ ဤသို့နာနာပွကာရကနစ်အထူးပါသည်။

မေး။ ကယနှင့် ဝိက္ခယအထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ “ဤဝတ္ထုဖြင့် ဤဟာကိုပေးပါ” “ဤဟာကို ယူပါ” လဲပါ၊ ဝယ်ပါ” ဟုပြောဆိုပြီး သုတစ်ပါး၏ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကိုယူခြင်းသည် “ကယ”မည်၏ မိမိ၏ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကို ပေးခြင်းသည် ‘ဝိက္ခယ’မည်၏။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အဘယ်သူနှင့်လဲလှယ်ခြင်းကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ သီတင်းသုံးစင်္ဂါငါးဦးမှတစ်ပါး အခြားမည်သူနှင့်မဆို ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ အချင်းချင်း လဲလှယ်ခြင်းကို ယူရပါသည်။ ထိုသို့လဲလှယ်လျှင် အမေပစ္စည်းပင် ဖြစ်စေကာမူ နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ရူပိယ၊ ရူပိယသံဝေါဟာရ၊ ကယဝိက္ခယသိက္ခာပုဒ်သုံးခုတို့၏ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုစွန့်ရမည့်နေရာအထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ရူပိယ၊ ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်တို့၌ သံဃာအလယ်၌သာ စွန့်ရပါသည်။ ကယဝိက္ခယသိက္ခာပုဒ်၌ကား သံဃာ၊ ဂိုဏ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးဦးထံ စွန့်ရပါသည်။

မေး။ ကယဝိက္ခယဖြုလုပ်ရာ၌ စွန့်ရမည့် ဣန္ဒြာဏ်ဂှားရှိ/မရှိဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်သို့ဖြုလုပ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ စွန့်ရမည့်ဝတ္ထုပစ္စည်းထင်ရှားရှိလျှင် ဝတ္ထုကိုစွန့်ပြီးမှသာ ဒေသနာ ကြားရပါသည်။ ဝတ္ထုထင်ရှားမရှိလျှင်ကား ပါမိတ်အာပတ်ကိုသာ ဒေသနာကြားရမည်။

(မှတ်ချက်) “ဒီဟာစား၍ ဒါလုပ်ပေးပါ” “ဒီဟာယူ၍ ဒါလုပ်ပေးပါ”ဟု တစ်ဆက်တည်းခိုင်းလျှင် ကယဝိက္ခယဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

၈၆

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်သောပုဂ္ဂိုလ်များကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)ဤပစ္စည်းဘယ်လောက်တန်သလဲဟု တန်ဖိုးကို မေးသောရဟန်း၊

(၂)ဧည့်သည်စသော ပစ္စည်းရှင်မှတစ်ပါး အခြားသော အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ဧည့်သည်၏သား၊ ညီသူတို့ကို ကပ္ပိယဗြဟ္မလုပ်ခိုင်း၍ “ဤပစ္စည်းဖြင့် လဲပေးခမ်းပါ”ဟု ပြောသောရဟန်း၊

(၃)ငါ့မှာ ဤပစ္စည်းရှိ၏။ ဤပစ္စည်းဖြင့် ငါတို့အား အလိုမရှိဟု ပြော၍ ရလာသည်ကို ယူသောရဟန်း၊

(၄)သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတို့နှင့် လဲလှယ်သောရဟန်း၊

(၅)ဥစ္စတ္တကရဟန်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

(လုံ့လမရှိသူ) အကပ္ပိယဝတ္ထုအချင်းချင်းသော်၎င်း၊ အကပ္ပိယဝတ္ထုနှင့် ကပ္ပိယဝတ္ထုကိုသော်၎င်း၊ လဲလှယ်လျှင် ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်ပါသည်။

ကပ္ပိယဝတ္ထုအချင်းချင်း လဲလှယ်လျှင်ကား ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)လဲလှယ်သောပစ္စည်း၏ ကပ္ပိယဝတ္ထုဖြစ်ခြင်း၊ (၂)သီတင်းသုံးဖော် မဟုတ်ခြင်း၊ (၃)ကယဝိက္ကယသဘောသို့ ရောက်ခြင်း၊ ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိပါသည်။

ဧည့်သည်စသောပုဂ္ဂိုလ်များ

ပတ္တဝါ ပတ္တသိက္ခာပုဒ်

မေး။ အဘယ်သပိတ်ကို အပိုသပိတ်(အတိရေကပတ္တ)ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဓိဋ္ဌာန်၊ဝိကပ္ပနာမပြုရသေးသောသပိတ်ကို အပိုသပိတ်(အတိရေကပတ္တ)ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ သပိတ်(၉)လုံးတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်၊ မဇ္ဈိမသပိတ်၊ ဩမကသပိတ်ဟူသော မူလသပိတ်သုံးလုံးတို့တွင် တစ်လုံးတစ်လုံး၌ (၁)ဥက္ကဋ္ဌသပိတ် (၂)ဥက္ကဋ္ဌဇ္ဈသပိတ်၊ (၃)ဥက္ကဋ္ဌောမကသပိတ်ဟု ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်၌သုံးလုံး၊ (၄)မဇ္ဈိမသပိတ် (၅)မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌသပိတ် (၆)မဇ္ဈိမောမကသပိတ်ဟု မဇ္ဈိမသပိတ်၌သုံးလုံး၊ (၇)ဩမကသပိတ် (၈)ဩမကုက္ကဋ္ဌသပိတ် (၉)ဩမကောမကသပိတ်ဟု ဩမကသပိတ်၌သုံးလုံး၊ ဤသို့(၉)လုံးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်၏ အရွယ်အစားပမာဏကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ကောင်းစွာထောင်း၍ သန့်ရှင်းသော မကျိုးမပြတ်သော သလေးဆန်ဟောင်း မဂတိုင်းကွမ်းစား နှစ်ကွမ်းစား(ဆန်တစ်ပြည်)ကို မမာလွန်း၊ မပျော့လွန်း၊ မထွေးမခဲ၊ သန့်ရှင်းပြီး သင်းခွေပန်းအငုံနှင့်တူအောင် ထမင်းရေမငဲ့ဘဲ ချက်အပ်သောထမင်းကို သပိတ်၌အကုန်ထည့်ကာ မပြစ်လွန်း၊ မကျဲလွန်းသော လက်ကော်၍ရသောဆွမ်း၏ လေးဖိုတစ်ဖို ပမာဏရှိသော ပဲနောက်ဟင်းကိုထည့်ရမည်။

ဆွမ်းလုပ်တိုင်းအား လျော်ပြီး နောက်ဆုံး ဆွမ်းလုပ်တိုင်အောင် လောက်သော ငါး၊အမဲစသော ဟင်းလျာကိုလည်း ထည့်ရမည်။

အားလုံးထည့်ပြီးလျှင် သပိတ်နုခမ်းရစ်၏ အောက်အနားရေးနှင့် ညီမျှအောင်ဆန့်လျှင် “ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်”ဟု ခေါ်ပါသည်။

(အကျဉ်းချုပ်) ဆန်တစ်ပြည်ကိုချက်၍ရသော ထမင်းနှစ်ပြည်၊ လက်ကော်၍ရသော ပဲဟင်းတစ်ခွက်သား၊ ငါးအမဲစသောဟင်းလျာတစ်ခွက်သား၊ အားလုံးပေါင်း သုံးပြည်ဆန်သောသပိတ်သည် “ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်” မည်၏။

သပိတ်နုခမ်းရစ်၏ အောက်အနားရေးကို ကျော်၍ မို့မောက်လျက် (ဝါ)စုံစုံတက်လျက် တည်ခဲ့သော် “ဥက္ကဋ္ဌောမကသပိတ်” ဟုခေါ်ပါသည်။

သပိတ်နုခမ်းရစ်၏ အောက်အနားရေးသို့ မရောက်ဘဲ သပိတ်အတွင်း၌သာ ဆွမ်းတည်ခဲ့သော် ၎င်းသပိတ်ကို “ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌသပိတ်” ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ မဇ္ဈိမသပိတ်၊ ဩမကသပိတ်တို့၏ ပမာဏကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်၏ ထက်ဝက်ပမာဏရှိသောသပိတ်သည် “မဇ္ဈိမသပိတ်” မည်၏။ ၎င်းမဇ္ဈိမသပိတ်၏ ထက်ဝက်ပမာဏရှိသောသပိတ်သည် “ဩမကသပိတ်” မည်၏။

(မှတ်ချက်) ကြွင်းသော မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌ , မဇ္ဈိမောမက , ဩမကုက္ကဋ္ဌ , ဩမကောမက, သပိတ်လေးလုံးတို့ကိုလည်း အထက်ပါနည်းအတိုင်း မှတ်သားရမည်။

မေး။ သပိတ်ဖြစ်ပါလျက် သပိတ်မခေါ်ထိုက်သော သပိတ်ကိုရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌသပိတ်နှင့်ဩမကောမကသပိတ်တို့သည် သပိတ်ဖြစ်သော်လည်း သပိတ်မခေါ်ထိုက်သော သပိတ်မည်ပါသည်။

၎င်းသပိတ်(၂)လုံးကို အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာ မတင်ရပါ။ ကြွင်းသော သပိတ်(၇)လုံးတို့ကိုသာ ပမာဏယုတ္တဖြစ်၍ အဓိဋ္ဌာန်,ဝိကပ္ပနာပြုရပါသည်။

မေး။ သပိတ်အပြားကို ဇာတိဘောဒအားဖြင့် ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)သံသပိတ် (၂)မြေသပိတ်ဟု ဇာတိဘောဒအားဖြင့် နှစ်မျိုးရှိပါသည်။

မေး။ ငှါးရမ်းလာသောသပိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်စရာမလို၊ မလို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အဓိဋ္ဌာန်တင်စရာမလိုပါ။ အဘိုးအခပေးရန် တစ်ချင်းရွေးမျှကျန်နေသေးလျှင်လည်း အဓိဋ္ဌာန်တင်စရာမလိုပါ။

မေး။ သပိတ်အဟောင်းကို ပစ္စုဒ္ဓါရုံမပြုလိုလျှင် သပိတ်အသစ်ကို အဘယ်ကဲ့သို့ပြုရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ဣမံ ပတ္တိတုယံ ဝိကပ္ပေမိ ဟု ဝိကပ္ပမှာပြုရမည်။

မေး။ သပိတ်(၁၀)လုံးရသောရဟန်းသည် အားလုံးကို မိမိချည်းသာ သုံးလိုလျှင် အဘယ်ကဲ့သို့ပြုလုပ်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ သပိတ်တစ်လုံးကို အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ နောက်တစ်နေ့၌ ထိုသပိတ်ကို ပစ္စုဒ္ဓါရုံပြုပြီး အခြားနောက်တစ်လုံးကို အဓိဋ္ဌာန်တင်သောနည်းဖြင့် အနှစ်တစ်ရာတိုင်တိုင်ဆောင်ယူသုံးစွဲနိုင်ပါသည်။

မေး။ မည်သည့်နေရာ၌ မည်မျှလောက်သောအပေါက် ပေါက်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ကျနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သပိတ်နုခမ်းရစ်မှအောက်၌ လက်နှစ်သစ်ရှိသောအရပ်မှစ၍ မည်သည့်နေရာ၌မဆို ဆပ်ဆန်ထမင်းလုံး ထွက်လောက်ရုံမျှ ပေါက်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ကျပါသည်။ ထိုသပိတ်မျိုးကို အဓိဋ္ဌာန်တင်စရာမလိုပါ။

၉၀

ထိုအပေါက်ကို ဖာထေးပြီးမှ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရပါသည်။

ဦးပဉ္စမဗ္ဗနပတ္တသိက္ခာပုဒ်

မေး။ လုံးဝအဖွဲ့အတုပ်မရှိသောသပိတ်ကို “ဦးပဉ္စမဗ္ဗနပတ္တ”ဟု ခေါ်နိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ အချင်းခပ်သိမ်း အဖွဲ့အတုပ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ငါးဖွဲ့မပြည့်သေးသည့်အတွက် “ဦးပဉ္စမဗ္ဗနပတ္တ”ဟုခေါ်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ငါးဖွဲ့ရှိသောသပိတ်ကို သပိတ်ဟု ခေါ်နိုင် / မခေါ်နိုင်ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဦးပဉ္စမဗ္ဗနပတ္တ ဟုဟောတော်မူအပ်သောကြောင့် ငါးဖွဲ့ရှိသောသပိတ်နှင့် ငါးဖွဲ့ ဖွဲ့လောက်သောအရပ်ရှိသောသပိတ်သည် သပိတ်မမည်တော့ပါ။

မေး။ ကွဲအက်သောသပိတ်ကို အဘယ်ကဲ့သို့ ဖွဲ့တုပ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ နခမ်းရစ်မှ အောက်၌ လက်နှစ်သစ်ပမာဏရှိလျှင် တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့တုပ်ရပါသည်။ ထိုသို့ဖွဲ့တုပ်ရာ၌ ကွဲအက်ကြောင်း၏ အောက်အစွန်း၌ သပိတ်ထွင်းစူးငယ်ဖြင့် ဖောက်၍ မီးဖုတ်ပြီး ချည်ကြိုး၊ လျှော်ကြိုး၊ သလွဲမည်းချည်မျှင်ကြိုးငယ်တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ဖွဲ့တုပ်ရပါသည်။

ထိုဖွဲ့တုပ်သောနေရာ၌ ဆွမ်းစသောအာမိသများ မငြိကပ်ခြင်းနှင့် သလွဲပြားဖြင့်သော်၎င်း၊ အစေးတစ်မျိုးမျိုးဖြင့်သော်၎င်း၊ စုံအုပ်ထားရမည်။

မေး။ သပိတ်ကို စူးဖြင့် ဖောက်၍သာ ဖွဲ့တုပ်ကောင်းပါသလော။

ဖြေ။ သိမ်မွေ့သေးငယ်သော အပေါက်ကို ဖောက်၍သော်၎င်း၊ တင်လဲကို

မီးဖြင့်ချက်၍ ကျောက်မျက်နှာဖြင့် ဖာထေး၍သော်၎င်း၊ ပြုလုပ်ကောင်းပါသည်။

မေး။ သပိတ်ကွဲအက်ကြောင်းနှင့် ဖွဲ့တုပ်မှု အပိုင်းအခြားကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ လက်နှစ်သစ်ပမာဏရှိသော ကွဲအက်ကြောင်းနှစ်ခုရှိလျှင်၎င်း၊ ကွဲအက်ကြောင်းရာတစ်ခုတည်းပင် လက်လေးသစ်ပမာဏရှိလျှင်၎င်း၊ နှစ်ဖွဲ့ဖွဲ့တုပ်ရပါသည်။ ကွဲအက်ကြောင်းရာ သုံးခုရှိလျှင်၎င်း၊ တစ်ကြောင်းတည်းပင် လက်ခြောက်သစ်ရှိလျှင်၎င်း၊ သုံးဖွဲ့ဖွဲ့ တုပ်ရပါသည်။ ကွဲအက်ကြောင်းရာ လေးခုရှိလျှင်၎င်း၊ တစ်ကြောင်းတည်းပင် လက်ရှစ်သစ်ပမာဏရှိလျှင်၎င်း၊ လေးဖွဲ့ဖွဲ့ရပါသည်။

ကွဲအက်ကြောင်းရာ ငါးခုရှိသောသပိတ်သည်၎င်း၊ တစ်ကြောင်းတည်းပင် လက်ဆယ်သစ်ရှိသောသပိတ်သည်၎င်း၊ ဖွဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ မဖွဲ့သည်ဖြစ်စေ သပိတ်ဟုပင် မခေါ်ထိုက်တော့ပါ။ အခြားသပိတ်အသစ်ကို တောင်းနိုင်ပြီ။

မေး။ သံသပိတ်၌ အခြားသောသပိတ်အသစ်ကို တောင်းခွင့်ရသော ရဟန်း၊ တောင်းခွင့်မရသေးသောရဟန်းတို့ကို ခွဲခြားပြပါ။

ဖြေ။ သံသပိတ်၌ ငါးပေါက်သော်၎င်း၊ ငါးပေါက်ထက်ပို၍သော်၎င်း၊ ပေါက်ခဲ့လျှင် သံမျက်နှာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ခိုဖြင့်ဖြစ်စေ၊ သံပြားဝိုင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပြေပြစ်ညက်ညောအောင် ဖွဲ့တုပ်ဖာထေး၍ရလျှင် ထိုသပိတ်ကိုသာ သုံးရမည်။ အခြားသပိတ်ကို မတောင်းရပါ။

အပေါက်တစ်ပေါက်တည်းပင်ဖြစ်သော်လည်း အလွန်ကြီးကျယ် နေလျှင် သံပြားဝိုင်းဖြင့် ဖွဲ့၍သော်မှ ပြေပြစ်ညက်ညောမျှ မရှိခဲ့သော် ဆွမ်းစသော အာမိသများ ငြိကပ်နိုင်သည့်အတွက် မအပ်တော့ပါ။

၉၂

အခြားသပိတ် တောင်းနိုင်၏။

မေး။ သပိတ်ကို မတောင်းသင့်ဘဲနှင့် တောင်းခဲ့လျှင် သင့်နိုင်သော အာပတ်နှင့် ခွန်ရမည့်နေရာကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ တောင်းခြင်းလုလှပယောဂကြောင့် ဒုက္ခိယအာပတ်သင့်၏။ ရခြင်းကြောင့် နိဿဂ္ဂိသင့်ပါသည်။ “ဘိက္ခုပရိသာယနိဿဒ္ဓိတဗ္ဗော” ဟုဟောတော်မူသောကြောင့် ထိုသပိတ်ကို သံဃာအလယ်၌သာ ခွန်ရ ပါသည်။

မေး။ သပိတ်ကိုခွန်ရာ၌ သံဃာတော်များ၏ ကျင့်ဝတ်တို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)သံဃာတော်များသည် မူလကပင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးဖြစ်သော မိမိ မိမိတို့၏ သပိတ်ကိုယူ၍ ဧည့်ဝေးရမည်။

(၂) ပတ္တဂ္ဂါဟာပကသမ္ပတိရသောရဟန်းသည် တောင်းအပ်သော နိဿဂ္ဂိသပိတ်၏ ထင်ရှားရှိသောဂုဏ်ကို လျှောက်ထားပြောဆိုပြီး မထေရ်ကြီးအား အလှူခံရန် ပြောဆိုရမည်။

(၃) မထေရ်ကြီးက သပိတ်အသစ်ကို ယူခဲ့လျှင် မထေရ်ကြီး၏ သပိတ် အဟောင်းကို ဒုတိယမထေရ်အား ယူစေသောနည်းဖြင့် အငယ် ဆုံးရဟန်းတိုင်အောင်ယူစေရမည်။

(၄) အငယ်ဆုံးရဟန်းခွန်အပ်သော နောက်ဆုံးသပိတ်ကို သပိတ် တောင်းသောရဟန်းအား ပေးရမည်။

မေး။ ခွန်အပ်သောသပိတ်ကိုမယူခြင်းကြောင့် အပြစ်မဖြစ်နိုင်ပုံနှင့် ဖြစ်နိုင်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ထိုခွန်အပ်သောသပိတ်ကို မနှစ်သက်သောကြောင့်၎င်း၊ အလိုနည်း

ခြင်း အပ္ပိစ္ဆတာဂုဏ်ကြောင့်၎င်း၊ မယူလျှင် အပြစ်မဖြစ်ပါ။ သပိတ်တောင်းသောရဟန်းအပေါ်၌ သနားငဲ့ညှာမျှဖြင့် မယူလျှင်ကား ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်သပိတ်ကို ပတ္တပရိယန္တဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စည်းဝေးသောသံဃာတို့တွင် အငယ်ဆုံးရဟန်းသည် စွန့်အပ်သော သပိတ်သည် ပတ္တပရိယန္တမည်၏။

မေး။ သပိတ်တောင်းသောရဟန်းသည် နောက်ဆုံးသပိတ်(ပတ္တပရိယန္တ) ကို အဘယ်ကဲ့သို့ သုံးစွဲရပါသနည်း။

ဖြေ။ ပတ္တပရိယန္တသပိတ်ကို တောင်းလာသောသပိတ်အသစ်ကဲ့သို့ ရိုရိုသေသေ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် သုံးစွဲရမည်။ အကယ်၍ထိုနောက်ဆုံးသပိတ်ကို စက်ဆုပ်ရွံရှာသည်ဖြစ်၍ မထားသင့်သောအရပ်၌ ထားခဲ့လျှင်၎င်း၊ မသုံးစွဲသင့်သောနည်းဖြင့် သုံးစွဲလျှင်၎င်း၊ သူတစ်ပါးအား ပေးစွန့်လျှင်၎င်း၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ နိဿယိပါမိတ်အာပတ် တစ်ရာသင့်နိုင်ပုံ၊ ဖြစ်နိုင်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ မတောင်းကောင်းသောသပိတ်တို့သည်-

(၁)အဗန္ဓနပတ္တ	(၂)ဧကဗန္ဓနပတ္တ	(၃)ဒွိဗန္ဓနပတ္တ
(၄)တိဗန္ဓနပတ္တ	(၅)စတုဗန္ဓနပတ္တ	(၆)အဗန္ဓနောကာသပတ္တ
(၇)ဧကဗန္ဓနောကာသပတ္တ	(၈)ဒွိဗန္ဓနောကာသပတ္တ	(၉)တိဗန္ဓနောကာသပတ္တ
(၁၀)စတုဗန္ဓနောကာသပတ္တ	အားဖြင့် ဆယ်လုံးရှိရာ	

တစ်လုံးလုံးကို ဖုတ်ညှစ် ဆယ်လုံးစီ၊ ဆယ်လုံးစီကို တောင်းသော အားဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ် တစ်ရာသင့်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ထုတ်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁) သပိတ်ပျောက်သောရဟန်း၊ (၂) သပိတ်ကွဲသောရဟန်း၊ (၃) မိမိ၏ဉာတက၊ ပဝါရီတ၌ တောင်းသောရဟန်း၊ (၄) အခြားသူအတွက် ဉာတက၊ ပဝါရီတထံ တောင်းသောရဟန်း၊ (၅) ထိုအခြားသူအတွက်ပင် ထိုသူ၏ ဉာတက ပဝါရီတထံ တောင်းသောရဟန်း၊ (၆) မိမိဥစ္စာဖြင့် ခံယူသောရဟန်း၊ (၇) ဥမ္မတ္တကရဟန်း စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဦးပဉ္စမဓမ္မနုသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေးတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁) အဓိဋ္ဌာန်တင်လောက်သော သပိတ်၏ ငါးဖွဲ့မပြည့်ခြင်း၊ (၂) မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း၊ (၃) မစိတ်မနံသူကို တောင်းခြင်း၊ (၄) တောင်းသဖြင့် ရခြင်း ဟူ၍ အင်္ဂါလေးပါးဖြစ်ပါသည်။

ဘောသဇ္ဇာ သိက္ခာပုဒ်

မေး။ အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင် ကိုင်ယူမိထားအပ်ကုန်သော ထောပတ် စသည်တို့သည် ခုနှစ်ရက်လွန်လျှင် နိဿဂ္ဂိထိုက်၊ မထိုက် ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင် ကိုင်ယူသော ထောပတ်စသည်တို့သည် သုံးဆောင်ခြင်းငှါ မထိုက်တော့သောကြောင့် (၇) ရက်လွန်သော်လည်း နိဿဂ္ဂိမထိုက်ပါ။ “ပဋိသာယနိယာနိ” ဟူသောပါဠိကို ထောက်ပါ။

မေး။ ဘောသဇ္ဇာနိအရ ဆေးအတွက်အသုံးမပြုသော ထောပတ်စသည်တို့ကို

ဘောသစ္စ(ဆေး)ဟု ခေါ်နိုင်၊ မခေါ်နိုင်ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဆေးအတွက်သုံးသည်ဖြစ်စေ၊ မသုံးသည်ဖြစ်စေ၊ ဘောသစ္စ (ဆေး) ဘက်ဝင်သောအစာ)ဟု ခေါ်ဝေါ်ထားသောကြောင့် ဘောသစ္စဟုပင် ခေါ်ထိုက်ပါသည်။

မေး။ သပ္ပိစသည်တို့၏ အရကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ထောပတ်နှင့် ဆီဦး(သပ္ပိ၊ နဝနီတ)တို့၏အရ အသားစားကောင်းသော နွားစသောသတ္တဝါတို့၏ ထောပတ်၊ ဆီဦးကို ယူရပါသည်။
ဆီ(တောလ)အရ နှမ်းစေ့၊ မုန့်ညင်းစေ့၊ သစ်မည်စည်စေ့၊ ကြက်ဆူစေ့၊ အဆီခဲစသည်တို့မှ ဖြစ်စေအပ်၊ ထုတ်ယူအပ်သော ဆီကို ယူရပါသည်။

ပျား(မဗု)အရ-ပျားကောင်တို့ပြုအပ်သောပျားရည်ကိုသာ ယူရပါသည်။
တင်လဲ(ဖာဏီတ)အရ-ကြံရည်မှစ၍ မချက်အပ်သေးသည်ဖြစ်စေ(ကြံရည်အစိမ်းကိုဆိုလိုသည်) ဝတ္ထု(အဖတ်)မပါဘဲ ချက်အပ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကြံ၏အထူးပြုအပ်သော(ကြံနှင့်ဆိုင်သမျှ)ပစ္စည်းအားလုံးကို ယူရပါသည်။

မေး။ နွားနို့စသောဝတ္ထုကို အကပ်ခံ၍ ထောပတ်စသည်ချက်ထားသည်ကို ခုနှစ်ရက်လွန်လျှင် အာပတ်သင့်၊ မသင့်ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ နွားနို့ကို ကိုယ်တိုင်အကပ်ခံ၍ ထောပတ်စသည်ချက်ထားလျှင် ခုနှစ်ရက်လွန်သော်လည်း အာပတ်မသင့်ပါ။
(အကြောင်းကား)တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာအရ ထောပတ်စသောဆေးပစ္စည်းကိုသာ ယူရ၍ ထိုဆေးပစ္စည်းတို့၏တည်ရာဖြစ်သော နွားနို့စသည်ကို မယူရသောကြောင့်တည်း။

၉၆

မေး။ အဆီခဲမှဖြစ်သော ဆီကို ကိုယ်တိုင်ချက်လျှင် အပ်၊မအပ်ရေးခဲပါ။

ဖြေ။ အဆီခဲမှဖြစ်သောဆီကို နက်ချိန်၌ အကပ်ခံခြင်း၊ ချက်ခြင်း၊ ဝန်ခြင်းသည်ကို ပြုလုပ်လျှင် သတ္တာဟူကာလိကဆီကို သုံးဆောင် နည်းဖြင့် သုံးဆောင်ကောင်းပါသည်။

မေး။ အဆီကိုချက်၍ အဘယ်ကဲ့သို့ သုံးဆောင်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ လူ၏အဆီမှတစ်ပါး အဆီအားလုံးကို နက်အခါ အကပ်ခံ၍ ကိုယ်တိုင် ချက်ပြီး ထုတ်ယူအပ်သောအဆီကို (၇)ရက်ပတ်လုံး ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့် မရောဘဲ သုံးဆောင်ကောင်းပါသည်။

လူ့သမ္မာမဏေက ချက်ပေးလျှင်ကား အကပ်ခံသောနေ့ နက်ပိုင်း၌ ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့် ရော၍စားကောင်းပါသည်။

မေး။ ယာဝကာလိကဝတ္ထုကို ကိုယ်တိုင် ချက်ကောင်း / မချက်ကောင်း ရေးခဲပါ။

ဖြေ။ အဆီခဲမှဖြစ်သောဆီ(ဝသာတေလ)မှတစ်ပါး နို့ရည်စသော ယာဝကာလိကဝတ္ထုကို ရဟန်းကိုယ်တိုင် မချက်ကောင်းပါ။

ယာဝကာလိကဝတ္ထု လုံးဝမပါအောင် သီးခြားထုတ်အပ်ပြီးသော ထောပတ်၊ ဆီဦးတို့ကိုကား ရဟန်းကိုယ်တိုင် ချက်ကောင်းပါသည်။

သို့သော် ထိုကိုယ်တိုင်ချက်ထားသော ထောပတ်၊ ဆီဦးကို ထိုနေ့ နက်ပိုင်းမှပင် ဆွမ်းစသောအာမိသနှင့် ရော၍မစားကောင်းပါ။

မေး။ ဆေးပစ္စည်းအကပ်ခံမှုနှင့် သုံးစွဲပုံကို ရေးခဲပါ။

ဖြေ။ ပုရောတ္တအခါ အကပ်ခံသော ဆေးတို့သည် ထိုနေ့နက်ပိုင်း၌ အာမိသနှင့်တကွ သုံးဆောင်ကောင်းပါသည်။

ပစ္စာဘတ္တအခါမှစ၍ကား ထိုနေ့နံက်ပိုင်းက အကပ်ခံအပ်သော ဆေးတို့သည်၎င်း၊ ဗွန်းလွှဲပိုင်း၌ အကပ်ခံအပ်သော ဆေးတို့သည်၎င်း၊ အာဓိသမပါဘဲ သုံးဆောင်ကောင်း၏။

မေး။ အနာလိမ်းရန်ဖြစ်သော ထောပတ်စသော ဆေးတို့သည် (၇)ရက် လွန်လျှင် အာပတ်သင့်နိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ ပရိဘူတဗ္ဗာနိ ဟုဟောတော်မူသောကြောင့် (၇)ရက်လွန်သော် လည်း အာပတ်မသင့်ပါ။

မေး။ ဆီကြိတ်ရန် အကပ်ခံထားသော ယာဝဇီဝိကဖြစ်သော မုန့်ညင်းစေ့၊ ကြက်ဆူစေ့စသည်ကို အဘယ်ကဲ့သို့ သုံးစွဲရပါသနည်း။

ဖြေ။ ယာဝဇီဝိကဆီတွက်ပစ္စည်းတို့ကို ဆီကြိတ်ရန် အကပ်ခံပြီး ထိုနေ့ မှာပင် ဆီကြိတ်ဖြစ်သော် (၇)ရက်ပတ်လုံး သုံးဆောင်ကောင်း၏။ ဒုတိယနေ့မှ ဆီကြိတ်ဖြစ်လျှင် (၆)ရက်သုံးဆောင်ကောင်း၏။ ဤသို့လျှင် အကပ်ခံပြီးနောက် (၇)ရက်နေ့ရောက်မှ ဆီကြိတ်ဖြစ်သော် ထိုနေ့တစ်ရက်သာ သုံးဆောင်ကောင်း၏။ အာရုံတက်သွားလျှင်ကား နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။ အကပ်ခံ ပြီးနောက် (၈)ရက်မြောက်နေ့မှ ဆီကြိတ်လျှင် မစားသုံးထိုက်တော့ပါ။ သို့သော် နိဿဂ္ဂိဝတ္ထုမဟုတ်သည့်အတွက် ခေါင်းလိမ်းဆီစသော ဓမ္မာကိုယ်အပြင်ပ၌ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ အပ်စပ်၏။

13 A မေး။ နိဿဂ္ဂိဖြစ်၍ ဇွန်အပ်သော သတ္တဟကာလိကဆေးကို ပြန်ရလျှင် စားကောင်းပါသလော။

ဖြေ။ ဇွန်ပြီး၍ ပြန်ရသော သတ္တဟကာလိကဆေးကို အနာစသည်လိမ်းငှါ၎င်း

၉၀

စားမျိုးခြင်းငှါ၎င်း မအပ်တော့ပါ။

မီးထွန်းရန်အတွက်၎င်း၊ မည်းနက်သောအဆင်းအတွက်၎င်း၊ ပြုလုပ်ကောင်း၏။

မေး။ နိဿဂ္ဂိဖြစ်သောဆေးပစ္စည်းကို စားကောင်းအောင် အဘယ်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ငဲ့ကွက်မှုမရှိဘဲ (လှ၊ သာမဏေအား) ပေးစွန့်ရပါသည်။ ထိုသို့ပေးစွန့်ပြီး၍ ပြန်ရလျှင်ကား စားခြင်းငှါ အပ်၏။

သေဃိကလာဠိက သိက္ခာပုဒ်

မေး။ မိုးရေခဲသင်္ကန်းကို အဘယ်ကာလမှ အဘယ်ကာလတိုင်အောင် အဘယ် နည်းဖြင့် ရွာမှီးရပါသနည်း။

ဖြေ။ နယုံလပြည့်ကျော်တစ်ရက်မှစ၍ တန့်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ တိုင်အောင် ကာလအတွင်း၌ (က) “မိုးရေခဲသင်္ကန်း၏ အချိန်အခါတည်း” စသည်ဖြင့် သတိပေးကာ သံဃာအား မိတ်မန့်ထားရာမှ၎င်း၊ (ခ) “ငါ့အား မိုးရေခဲသင်္ကန်း လျှာကြွပါ စသည်ဖြင့် ဉာတက၊ ပဝါရိတတို့ထံမှ တိုက်ရိုက်တောင်းခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ရွာမှီးရပါသည်။

မေး။ ရွှေမျိုးမတော်သူ၊ မမိတ်အပ်သူတို့ကို မိုးရေခဲသင်္ကန်းလျှာဘို့ သတိပေးလျှင် အဘယ်အပြစ် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝတ္တရာပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခင်အာပတ်သင့်ပါသည်။ “ဒေထ မေ” စသည်ဖြင့် တိုက်ရိုက်တောင်းလျှင် အညာတကစိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ မိုးရေခံသင်္ကန်းချုပ်ခြင်း၊ ဆိုးခြင်း၊ ဝတ်ခြင်း၊ ပြုကောင်းသော ကာလကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဝါဆိုလဆန်းတစ်ရက်နေ့မှစ၍ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ တိုင် အောင် ကာလအတွင်း၌ ချုပ်၍၎င်း၊ အဆင်းပျက်ရုံမျှ တစ်ကြိမ်လောက် ဆိုးခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ကပ္ပမိဇ္ဈထိုး၍၎င်း၊ ဝတ်ရုံကောင်းပါသည်။ မရလျှင် ရွာမှီးကောင်းပါသည်။

မေး။ မိုးရေခံသင်္ကန်း၏ ပရိယေသနာခေတ်၊ ကရုဏာခေတ်၊ နိဝါသန ခေတ်၊ အဓိဋ္ဌာနခေတ်တို့ကို ပိုင်းခြားပြပါ။

ဖြေ။ (က) နွေလတို့၏ နောက်ဆုံးတစ်လ(နယုလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့ မှစ၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ထိတစ်လ)သည် ပရိယေသနာခေတ်မည်၏။

(ခ) နွေလတို့၏ နောက်ဆုံးလခွဲ(၁၅)ရက်သည် (ဝါဆိုလဆန်း တစ် ရက်မှစ၍ ဝါဆိုလပြည့်တိုင်အောင် ဆွဲငါးရက်သည်) ကရုဏာခေတ်၊ နိဝါ သနခေတ်၊ ပရိယေသနာခေတ်မည်၏။

(ဂ) မိုးလေးလတို့သည် ပရိယေသနာခေတ်၊ ကရုဏာခေတ်၊ နိဝါသန ခေတ်၊ အဓိဋ္ဌာနခေတ်မည်၏။

မေး။ မိုးရေခံသင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်မတင်ဘဲ ထားနိုင်ခွင့်ရှိသောရက်တို့ကို ရနိုင်းသမျှ ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁) နယုလပြည့်ကျော်တစ်ရက်မှစ၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့တိုင်အောင် သာမန်ထားနိုင်ခွင့်ရှိသော တစ်လ၊

(၂) ဝါငင် ဝါထပ်လျှင် နောက်ထပ်တစ်လ၊

(၃) ဒုတိယဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ သတိမေ့သောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မချုပ် လောက်သေး၍ဖြစ်စေ၊ မချုပ်ရသေးလျှင် နောက်ထပ် မိုးလေးလ၊

- (၄) တန်ဆောင်မုန်းလ၌ ကထိန်ခင်းလျှင် ဆောင်းလေးလ၊
 (၅) တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ မချုပ်လောက်သေး၍ မျှော်လင့်ချက်ပစ္စာသာ
 သက်န်းရှိခဲ့လျှင် ထိုမချုပ်လောက်သော မိုးရေခံသက်န်းကို
 မူလသက်န်းပြု၍ထားပါက တန်ခူးလပြည့်နေ့တိုင်အောင် တစ်လ၊
 ဤသို့လျှင် ဆွဲတစ်လပတ်လုံး အဓိဋ္ဌာန်မတင်ဘဲ ထားနိုင်၏။
 ထို(၁၁)လထက်ပို၍ကား တစ်ရက်မျှ မထားကောင်းပါ။

မေး။ မိုးရေခံသက်န်း၏ ပိဋိသမယကာလကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် တစ်ရက်မှစ၍ နယုလပြည့်နေ့
 တိုင်အောင်(၇)လသည် မိုးရေခံသက်န်း၏ ပိဋိသမယဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ပိဋိသမယ၌ မိုးရေခံသက်န်းရှာမှကြောင့် အပြစ်ရှိနိုင်သော
 သိက္ခာပုဒ် နှင့် ကာလကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပိဋိသမယ(၇)လ အတွင်း၌ အညာတက၊ အပုဝရိတအရပ်မှ သတိ
 ပေးသောအားဖြင့် ရှာလျှင် နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။

တိုက်ရိုက်တောင်းလျှင် အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိ
 ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဉာတက၊ ပဝရိတတို့ကို တိုက်ရိုက်တောင်းလျှင် အညာတကဝိညတ္တိ
 သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်၏။
 သတိပေးလျှင်လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်၏။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁) ရေကန်စသည့်တို့၌ မိုးရေခံသက်န်းမပါဘဲ ရေချိုးသူ၊

(၂) ခိုးသူလုယက်သောသက်န်းရှိသူ၊

(၃)ပျက်စီးသောသင်္ကန်းရှိသူ၊

(၄)ဦးသူစသောဘေးရန်တို့ကြောင့် အချိန်အခါမဟုတ်ဘဲ မိုးရေခဲ
သင်္ကန်း ဝတ်သူ၊

(၅)ဥပ္ပတ္တကရဟန်းစသည်တို့အား အာပတ်မသင့်ပါ။

(မှတ်ချက်) မိုးရေခဲသင်္ကန်းရှိလျက် ကိုယ်လုံးတီး ရေချိုးလျှင် ဒုက္ခငဲ့
အာပတ်သင့်၏။

မေး။ မိုးရေခဲသင်္ကန်းရှာမှီးခြင်းကြောင့် သင့်နိုင်သောအာပတ်အတွက်
အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)မိုးရေခဲသင်္ကန်း၏ မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း၊

(၂) မရှာမှီးသင့်သောအခါ၌ ရှာမှီးခြင်း၊

(၃) ရှာမှီးခြင်းကြောင့် ရရှိခြင်း ဤသုံးပါးသည် ပဒုယေသနအာပတ်၏
အင်္ဂါတို့ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဝတ်ခြင်းကြောင့် သင့်နိုင်သောအာပတ်၏(နိဝါသနအာပတ်၏)
အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)မိုးရေခဲသင်္ကန်းမှတစ်ပါး အခြားသင်္ကန်းရှိခြင်း၊

(၂) ဘေးအန္တရာယ်မရှိခြင်း၊

(၃)မိုးရေခဲသင်္ကန်း၏ မိမိဥစ္စာဖြစ်ခြင်း၊

(၄)မဝတ်သင့်သောအခါ၌ ဝတ်ခြင်း၊ ဤလေးပါးတို့သည် နိဝါသန
အာပတ်၏ အင်္ဂါတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဝိဝေသနာသိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဝိဝေသနာ အဘယ်ကဲ့သို့ပေးခြင်းမျိုးကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိ၏ ဝေယျာဝဇ္ဇာသည်တို့ကို(ဖြုလိမ်မည်)ဟု မျှော်လင့် တောင့်တ၍ ကိုယ်တိုင်ပေးခြင်းကို ယူရပါသည်။

မေး။ အတ္တိန္ဒြေအရ အဘယ်သညာဖြင့် လူယူသည်ကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ သကသညာဖြင့် လူယူသည်ကို ယူရပါသည်။
(မှတ်ချက်) လူယူအပ်သော သင်္ကန်းအရေအတွက်ဖြင့်သာ အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်နိုင်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဝိကပ္ပနာပြုလောက်သော သင်္ကန်းမှတစ်ပါး အခြားသော ပရိက္ခရာကို ရဟန်းအား ပေးပြီး ပြန်လူယူလျှင်၎င်း၊ လူ၊ သာမဏေအထံမှ သင်္ကန်းနှင့်တကွ မည်သည့်ပစ္စည်းကိုမဆို ပေးပြီး ပြန်လူယူလျှင်၎င်း၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)မိမိပေးအပ်သောရဟန်းက ကျေကျေနပ်နပ် ပြန်ပေးသည်ကို ယူသော ရဟန်း

(၂)ဝိတ်ဆို၍ ပြန်ပေးသည်ကို ယူသောရဟန်း၊

(၃)ပေးအပ်သောရဟန်းအပေါ်၌ အကျွမ်းဝင်၍ ယူသောရဟန်း၊

(၄)ဥစ္စတ္တကရဟန်းသည်တို့သည် ဤသိက္ခာပုဒ်အရအာပတ်မသင့်ပါ။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁) ဝိကပ္ပနာလောကံသော သင်္ကန်းခြစ်ခြင်း၊

(၂) ကိုယ်တိုင်ပေးခြင်း၊

(၃) ကိုယ်ဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊

(၄) အလှခံရသက ရဟန်းခြစ်ခြင်း၊

(၅) ဗီဇတို့မှ ရှိလှခြင်း၊ လူစေခြင်း အားဖြင့် အင်္ဂါငါးပါးရှိပါသည်။

စိဝရအတ္ထိန သိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ပြီး၏

သုတ္တံစိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်

မေး။ သုတ္တံ အရ ယူရမည့် ချည်တို့ကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ။ ခေါမ၊ ကပ္ပါသိက၊ ကောသေယျ၊ ကမ္မလ၊ သာဏ၊ ဘင်္ဂီ ဟူသော ချည်ခြောက်မျိုးတို့ကို၎င်း၊ ချည်ခြောက်မျိုးအားလျော်သော အနုလောမ ချည်တို့ကို၎င်း၊ ယူရပါသည်။

မေး။ ဝိညာပေတွာ အရ အဘယ်အတွက် တောင်းခြင်းကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ သင်္ကန်းအတွက် တောင်းခြင်းကို ယူရပါသည်။

မေး။ ဝါယာပေယျ အရ အဘယ်သို့ ယက်စေခြင်းကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ “ငါ့အတွက် သင်္ကန်းယက်ပေးကြပါ” ဟူသော မအပ်သောတောင်းခြင်း (အကဗ္ဗိယဝိညတ်) ဖြင့် ယက်စေခြင်းကို ယူရပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်သင့်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

၁၀၄

ဖြေ။ သင်္ကန်းယက်ခြင်းအကျိုးငှါ လိပ်ကိုပြင်ဆင်ခြင်း၊ လက်ခတ်ကို ပြင်ဆင်ခြင်းစသော ယက်ကန်းသည်တို့၏ လုလ္လပယောဂတိုင်း၌ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ်သင့်ပါသည်။
ရလာလျှင်ကား နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်မျှလောက်သော သင်္ကန်းကို ယက်လုပ်လျှင် နိဿဂ္ဂိ ပါမိတ်အာပတ်သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မအပ်သောနည်းဖြင့်တောင်းအပ်သော အကပ္ပိယချည်ကို မအပ်သော နည်းဖြင့် နိုင်းအပ်သော အကပ္ပိယတန္တဝါယာယက်ကန်းသည်က အလျားတစ်ထွာ၊ အနံတစ်တောင် ရက်လုပ်ပြီးတိုင် နိဿဂ္ဂိပါမိတ် အာပတ်သင့်ပါသည်။ ဤသို့လျှင်ဤသို့ကွာပုဒ်၌ သင်္ကန်းကြီးလျှင် ကြီးသလောက် အာပတ်တိုးပွားနိုင်ပါသည်။

မေး။ မတောင်းဘဲရအပ်သောချည်ကို အကပ္ပိယယက်ကန်းသည်အား ယက်စေရာ၌ အဘယ်အာပတ်သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ကပ္ပိယချည်၊ အကပ္ပိယချည်ကိုရော၍ အကပ္ပိယယက်ကန်းသည် အား ရက်စေရာ၌ အဘယ်သို့အာပတ်သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အကပ္ပိယချည်ဖြင့် ရက်အပ်သောအပိုင်းအခြားပမာဏ အလျား တစ်ထွာ၊ အနံတစ်တောင်ပြည့်သောအခါ နိဿဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ် သင့်ပါသည်။

ကပ္ပိယချည်ဖြင့်ယက်အပ်သော အပိုင်းအခြားပမာဏ အလျား တစ်ထွာ၊ အနံတစ်တောင်ပြည့်သောအခါ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ်သင့်ပါသည်။

ထိုပမာဏအောက် ယုတ်လျော့လျှင်ကား ဒုက္ခိယအာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ချည်ချောင်းတစ်ချောင်းကျော်၊ တစ်ချောင်းကျော်အားဖြင့်၎င်း၊
အလျားမှ ကပ္ပိယချည်၊ အနံမှ အကပ္ပိယချည်ပြုလုပ်ရောနှောပြီး ရက်
လျှင်၎င်း၊ အဘယ်သို့ အာပတ်သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အလျားတစ်ထွာ၊ အနံတစ်တောင်ပမာဏ ပြီးစီးသော အရေ
အတွက်အားဖြင့် ဒုက္ခိယအာပတ်များသင့်ပါသည်။

(မှတ်ချက်) ကပ္ပိယယက်ကန်းသည်၊ အကပ္ပိယယက်ကန်းသည်တို့ကို
ရောနှော၍ ယက်စေ့ရာ၌လည်း အထက်ပါနည်းအတိုင်း အာပတ်ကို
ဆုံးဖြတ်ရပါသည်။

(အကပ္ပိယမှတ်ချက်)

ယက်ကန်းသည်ကလည်း အကပ္ပိယ၊ ချည်ကလည်း အကပ္ပိယ
ဖြစ်မှသာ ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိဿဂ္ဂါပိတိအာပတ်သင့်ပါသည်။
တစ်ခုခုက ကပ္ပိယဖြစ်နေလျှင် ဒုက္ခိယအာပတ်သာ သင့်ပါသည်။
နှစ်ခုလုံး ကပ္ပိယချည်းဖြစ်လျှင်ကား အနာပတ္တိဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁) သင်္ကန်းချုပ်ရန် အပ်ချည်၊ အယောဂပဋ်၊ ခဲပန်းကြိုး၊ ပုခုံးလွယ်
သပိတ်အိပ်၊ ရေစစ်ပုဝါ၊ ပြုလုပ်ရန်ချည်ကိုတောင်းသော ရဟန်း၊
(၂) ဉာတက၊ ပဝါရိတတို့အား ကပ္ပိယချည်ကို ရက်စေသောရဟန်း၊
(၃) အခြားသောရဟန်းအတွက် ယက်စေသောရဟန်း၊
(၄) မိမိ၏ အပ်စပ်သောဥစ္စာဖြင့် ယက်စေသောရဟန်း၊
(၅) ဥဗ္ဗတ္တကရဟန်း စသည်တို့အား အာပတ်မသင့်ပါ။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

၁၀၆

- ဖြေ။ (၁)သင်္ကန်းအတွက် တောင်းအပ်သောချည်ဖြစ်ခြင်း၊
 (၂)မိမိအတွက် ဖြစ်ခြင်း၊
 (၃)အကပ္ပိယယက်ကန်းသည်ကို မအပ်သောနည်းဖြင့် ယက်စေခြင်း၊
 အားဖြင့် အင်္ဂါသုံးပါးဖြစ်ပါသည်။

မဟာပေသကာရ သိက္ခာပုဒ်

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ပိဏ္ဍပါတမတ္တမ္ပိ အရ ဆွမ်းကို ပေးခြင်းကြောင့် နိဿဂ္ဂိ ဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ။ ဆွမ်းကို ပေးခြင်းကြောင့် နိဿဂ္ဂိဖြစ်သည်မဟုတ်ပါ။ ရဟန်း၏ စကားကြောင့် သင်္ကန်းရှင်တို့လက်မှ ချည်ကို အပိုတောင်း၍ အလျားရှည်အောင်၊ အနံပြန့်အောင်၊ ပိတ်ပိတ်သဲသဲတခဲနက်ဖြစ်အောင် ယက်ကန်းသည်တို့ ယက်လုပ်ခြင်းကြောင့် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်သင့် ပါသည်။

မေး။ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော အရ မည်သူတို့၏ မဖိတ်ကြားမှုကို ယူရပါ သနည်း။

ဖြေ။ သင်္ကန်းရှင်တို့၏ မဖိတ်ကြားမှုကို ယူရပါသည်။

မေး။ ဝိကပ္ပိပဇ္ဇနာကာရ(အထူးစီမံခြင်းသို့ ရောက်ပုံ) ပြု ပါဠိကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဣဒံ ခေါ အာဝုသော စီဝရံ မံ ဥဒ္ဓိဿ ဝိယျတိ၊ အာယတဉ္စ ကရောထ၊ ဝိတ္တတဉ္စ အပ္ပိတဉ္စ သုဝီတဉ္စ သုပ္ပဝါယိတဉ္စ သုဝိလေခိတဉ္စ သုဝိတစ္ဆိတဉ္စ ကရောထ၊ အပ္ပေဝ နာမ မယမ္ပိ အာယသုန္တာနံ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျာမ။

မေး။ သုဝီတ , သုပ္ပဝါယိတ , သုဝိလေခိတ , သုဝိတစ္ဆိတ , တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးပါ။

ဖြေ။ အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌ ညီအောင်ယက်ခြင်းကို “ သုဝီတ ” ဟုခေါ်ပါသည်။

အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌ ညီအောင်ပြု၍ ယက်ကန်းစင်၌ ပြန့်အပ် သည်ကို “သုပ္ပဝါယိတ”ဟု ခေါ်ပါသည်။

နယ်မြင့်ကောင်းစွာ ကန်အပ်သည်ကို “ သုဝိလေခိတ ” ဟုခေါ်ပါသည်။

ဘီးဖြင့် ဖီးအပ် , အကြွင်းအကျန်မရှိအောင် ဆေးကြောဖွပ်လျော်အပ်သည်ကို “သုဝိတစ္ဆိတ” ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အာယတစသော ခိုင်းနည်း(၇)နည်းတို့တွင် အာပတ်သင့်စေနိုင်သော ခိုင်းနည်း , အာပတ်မသင့်စေနိုင်သော ခိုင်းနည်းတို့ကို ခွဲခြားပြပါ။

ဖြေ။ အာယတ , ဝိတ္တတ , အပ္ပိတ , ဖြစ်အောင် ခိုင်းခြင်းသည် အာပတ်သင့်စေနိုင်ပါသည်။

သုဝီတ , သုပ္ပဝါယိတ , သုဝိလေခိတ , သုဝိတစ္ဆိတဖြစ်အောင် ခိုင်းခြင်းသည် ဘေး အာပတ်မသင့်စေနိုင်ပါ။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကြောင့် အာပတ်မသင့်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁) ဉာတက , ပဝါရိတတို့၏ ယက်ကန်းသည်တို့ကို ယက်စေသောရဟန်း

(၂) အခြားရဟန်းအတွက် ယက်စေသောရဟန်း၊

(၃) မိမိဥစ္စာဖြင့် ယက်စေသောရဟန်း၊

(၄) တန်ဘိုးကြီးသော သင်္ကန်းကို ယက်စေသော ဒါယကာကို တန်ဘိုးနည်းအောင် ယက်စေသောရဟန်း၊

(၅) ဥဗ္ဗတ္တကရဟန်းစသည်တို့အား အာပတ်မသင့်ပါ။

၀၀၈

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁) ဉာတက , ပဝါရိတ မဟုတ်သူတို့၏ ယက်ကန်းသည်ထံ ချဉ်းကပ်၍ ပိုလွန်အောင် စိမ့်ခြင်း၊ (၂) မိမိအတွက်ဖြစ်ခြင်း၊ (၃) ရဟန်း၏ စကားကြောင့် ချည်များ တိုးသွားခြင်း၊ (၄) သင်္ကန်းရခြင်း ဟူ၍ အင်္ဂါ လေးပါးဖြစ်ပါသည်။

အစွဲကပ်ဝရ သိက္ခာပုဒ်

မေး။ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမ အရ အဘယ် ကတ္တိကပုဏ္ဏမကို ယူရပါ သနည်း။

ဖြေ။ ပထမကတ္တိကပုဏ္ဏမ ကို ယူရပါသည်။

မေး။ ဒဿဟာနာဂတံ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ ပါဠိဖြင့် အဘယ်ကို ညွှန်ပြပါသနည်း။

ဖြေ။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း(၅)ရက်မှစ၍ ဖြစ်သောသင်္ကန်း၏(အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ) သိုမှီးသိမ်းဆည်းရာ ကာလကိုညွှန်ပြပါသည်။

မေး။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း(၅)ရက်မှစ၍ ရအပ်သော သင်္ကန်းသည် ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ပင် အလိုရှိအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ပြည့်စုံပါ လျက် အဘယ်ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို တစ်စဉ်ထပ်၍ ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ။ အကြောင်းဝတ္ထုဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ် ကို ထပ်၍ဆိုပါသည်။

(မှတ်ချက်) ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ်၏ အနုပညတ်သဖွယ်ဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ဆိုလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ဆိုသည်ဟု မှတ်ရမည်။

မေး။ အဘယ်သင်္ကန်းမျိုးကို “အဓမ္မကစိဝရ” ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ခရီးသွားမည့်သူ၊ မကျမ္ဘာသူ၊ ကိုယ်ဝန်ရှိသူ၊ သဒ္ဓါတရားအသစ်
ဖြစ်ပေါ်လာသူတို့တွင် တစ်ယောက်ယောက်က “ဝဿာဝါသိကံ
ဒဿာမိ” ဟု လျှောက်ထား၍လှူ အပ်သောသင်္ကန်းကို “အဓမ္မကစိဝရ”
ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဓမ္မကသင်္ကန်းကို အဘယ်ရဟန်းမျိုး ခံယူထိုက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝါမကျိုးသော ရဟန်းများသာ အလှူခံယူထိုက်ပါသည်။
ဝါမကျိုးသောရဟန်းများ အလှူမခံထိုက်ပါ။ အလှူခံပြီးဖြစ်လျှင်လည်း
ထိုသင်္ကန်းသည် သံဃိကပင် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ စိဝရကာလသမယံ ၌ ကာလသမယကို ပိုင်းခြားပြပါ။

ဖြေ။ ကထိန်မခင်းလျှင် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်(၁)ရက်နေ့မှစ၍
တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ထိ တစ်လ၊ ကထိန်ခင်းလျှင်
တပေါင်းလပြည့်နေ့ထိ ငါးလသည် စိဝရကာလသမယမည်၏။

သာသကံ သိက္ခာပုဒ်

မေး။ အာရညကာနိအရ အဘယ်ကျောင်းမျိုးကို “တောကျောင်း” ဟုခေါ်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ညှို့တင်အပ်ပြီးသော လေးဖြင့် ရွာ၏တံခါးခုံမှစ၍ လေးအပြန်
ငါးရာ ပမာဏရှိသောအရပ်၌ ပြုအပ်သောကျောင်းကို “တောကျောင်း”
ဟု ခေါ်ပါသည်။

၁၁၀

မေး။ တောကျောင်းဖြစ်ထိုက်သောကျောင်း၏ အကွာအဝေးတိုင်းတာပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (က)အကာအရံရှိသောရွာဖြစ်လျှင် ရွာ၏တံခါးခုံမှစ၍ တိုင်းတာရမည်။
(ခ)အကာအရံမရှိသော ရွာဖြစ်လျှင် အကာအရံဖြစ်ထိုက်သော အရပ်(အစွန်ဆုံးအိမ်၏ ဥပစာမှ ခဲတစ်ကျ) မှ တိုင်းတာရပါသည်။

(တောကျောင်းဘက်မှကာ)

အကာအရံရှိသောကျောင်းဖြစ်လျှင် ထိုအကာအရံတိုင်အောင် တိုင်းတာ ရမည်။

အကာအရံမရှိသော ကျောင်းဖြစ်လျှင် ရွာဘက်မှ ပထမဆုံးကျောင်း အထိသော်၎င်း၊ စေတီအထိသော်၎င်း၊ ဗောဓိအထိသော်၎င်း၊ အမြဲ စည်းဝေးရာအရပ်တိုင်အောင်၎င်း၊ တိုင်းတာရမည်။

(မှတ်ချက်) ထိုသို့တိုင်းတာရာ၌လည်း ပကတိသွားရိုးလမ်းဖြင့်သာ တိုင်းတာ ရပါသည်။ အခြားလမ်းသစ်ကို ပြုလုပ်၍ တိုင်းတာခြင်းငှါ၎င်း၊ လမ်းမဟုတ်သောအရပ်ဖြင့် တိုင်းတာခြင်းငှါ၎င်း၊ မအပ်ပါ။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် သာသကီ ဟု သမုတ်အပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သူခိုးစသည်တို့၏ ခိုအောင်းရာစသည်ကို မြင်ရသောကြောင့် “သာသကီ” (ယုံမှားဘွယ် ရှိ၏) ဟု သမုတ်အပ်ပါသည်။

မေး။ သပ္ပဋိဘယာနိ ၌ အဘယ်ကြောင့် တောကျောင်းတို့ကို “သပ္ပဋိဘယ” ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သူခိုးဓားပြတို့က လူတို့ကို သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်၊ လုယက်အပ်သည်၏အဖြစ်၊ ရိုက်နှက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို မြင်ရသောကြောင့် “သပ္ပဋိဘယ” ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ကန်းထားနိုင်ခြင်း၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁) ပုရိမဝါကပ်ပြီး ပထမမဟာပဝါရဏာပြုနိုင်လောက်အောင် ဝါမကျိုး
ခဲ့ခြင်း၊

(၂) တန်ဆောင်မုန်းလဖြစ်ခြင်း၊

(၃) လေးအပြန် ငါးရာပမာဏဝေးသော တောကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊

(၄) သာသကီ၊ သပ္ပဋိဘယဖြစ်ခြင်း ဟူသော အင်္ဂါလေးပါးစုံမှ ရွာတွင်း၌
သင်္ကန်းထား၍ ညဉ့်ကင်းနိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အလိုရှိအပ်သော တောရကျောင်းကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဆွမ်းခံပြီးနောက် ဆွမ်းစားချိန်၌ပင် ကျောင်းသို့တဖန် ပြန်လာနိုင်
သော တောရကျောင်းကိုသာ အလိုရှိအပ်ပါသည်။

မေး။ ဝိပ္ဓဝသေယျ ၌ အဘယ်သို့နေသည်ကို ဝိပ္ဓဝါသဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ခုနစ်ခုမြောက်အာရုံကို မိမိနေရာ တောရကျောင်း၌ မတက်စဘဲ
အခြားမှာ တက်စေခြင်းကို “ဝိပ္ဓဝါသ” ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ သင်္ကန်းထားရာ မူလနေရာကျောင်း၌ (၇)ခုမြောက်အာရုံကို မတက်
စေနိုင်ခဲ့လျှင် အဘယ်သို့ပြုလုပ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ သင်္ကန်းထားရာရွာ၏ အပိုင်းအခြားသို့ သက်ရောက်ပြီး ချော့၌
သော်၎င်း၊ တစ်ပါးပါးသောအရပ်၌သော်၎င်း၊ နေ၍ သင်္ကန်းဖြစ်ပုံကို
သိပြီးမှ ဖဲသွားရမည်။

မေး။ အညတြ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ ၌ အဘယ်သမ္ပုတိကို ယူရပါသနည်း။

၁၁၂

ဖြေ။ သံဃာသည် ဂိလာနရဟန်းအား ပေးအပ်သော စီဝရေန ဝိပ္ပဝါသ သဗ္ဗတိကို ယူရပါသည်။

ပရိဇာတ သိက္ခာပုဒ်

မေး။ သံဃိကံ နှ့် သံဃာ၏လက်သို့ မရောက်သေးဘဲ သံဃိကဖြစ်နိုင် / မဖြစ်နိုင် ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ သံဃာထံသို့ ညွတ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် လက်သို့မရောက်သေး သော်လည်း ပရိယာယ်တစ်မျိုးဖြင့် သံဃိကဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သံဃိကံလားဘဲ နှ့် အဘယ်ကဲ့သို့သော လာဘ်မျိုးကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ရသင့်ရတိုက်သော သင်္ကန်းစသော ဝတ္ထုကို ယူရပါသည်။

မေး။ ပရိဇာတံ နှ့် အဘယ်သို့ညွတ်သည်ကို ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒဿာမ၊ ကရိဿာမ=လှူကုန်အံ့၊ ပြုလုပ်ကုန်အံ့ ဟု နှုတ်မြှောက်၍ သော်ငှားလက်ပြ၍သော်ငှား၊ သံဃာထံသို့ ညွတ်သည်ကို ယူရပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်သင့်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ သံဃာသို့ညွတ်ပြီးသောလာဘ်ဖြစ်လျှင် သီတင်းသုံးဘော်တို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်စေ၊ လူဝတ်ကြောင့်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်စေ၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် အမေ၏ပစ္စည်းပင်ဖြစ်စေကာမူ မိမိသို့ညွတ်စေလျှင် လုလ္လပယောဂ ကြောင့် ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ ရလာလျှင် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ သံဃာ၊ ဧတီ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးထံသို့ ညွတ်ပြီးသော လာဘ်ကို အခြားသော သံဃာ၊ ဧတီ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သို့ ညွတ်စေလျှင် ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်ပါသည်။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်မသင့်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ထုတ်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁) အဘယ်အရပ်၌ လှူရပါမည်နည်းဟု မေးလာ၍ “ သင်တို့၏စိတ်
ကြည်ညိုရာအရပ်၌ လှူပါ ” ဟု၎င်း၊ သင်တို့၏ ဒေယျဓမ္မပစ္စည်း သုံး
ဆောင်မည်အရပ်၌ လှူပါဟု၎င်း၊ စသည်တို့ကို ပြောဆိုသောရဟန်း၊
(၂) ဥဗ္ဗတ္တကရဟန်းစသည်တို့အား အာပတ်မသင့်ပါ။

မေး။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အင်္ဂါတို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁) သံဃာ၌ ညွတ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ (၂) သံဃာ၌ ညွတ်ပြီးမှန်း သိလျက် မိမိ
သို့ညွတ်စေခြင်း၊ (၃) ရခြင်း အားဖြင့် အင်္ဂါသုံးပါးဖြစ်ပါသည်။

နိဿိတံ ပါစိတံ ကင်္ဂါ အပ္ပင် ပြီး၏

ပထမလတ်တန်း ကင်္ဂါအဓိပ္ပာယ် ပြီးပြီ ။

(၉ - ၂ - ၉၁)

စာမူခွင့်ပြုချက်
မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက်
ထုတ်ဝေသူ

၆/၉၅(၉)
၃၅/၉၅(၁၀)
ဦးမြသန်း(၀၁၀၅၀)အသိုင်းအဝိုင်းစာပေ
အမှတ်၃၅၊ ဇွဲစုံရပ်ကွက်၊
ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်

မျက်နှာပုံးနှင့်အတွင်းစာသား
ပုံနှိပ်သူ= ဦးဝင်းအောင်(၀၅၁၃၁)၊ သန်းထိုက်ရတနာပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ်(၈၄)၊ လမ်း(၅၀)၊ ပုဇွန်တောင်၊ ရန်ကုန်။